

Strategia de Dezvoltare Locală

a Comunei Giarmata

2021-2027

Cuprins

Introducere 5
I. Corelarea strategiei cu alte documente programatice de nivel european, național, regional și local 8
Strategia de dezvoltare locală a comunei Giarmata în contextul european 9
Strategia de dezvoltare locală a comunei Giarmata în contextul național 18
Strategia de dezvoltare locală a comunei Giarmata în contextul regional și local 19
Surse de finanțare identificate 19
II. Date generale despre comuna Giarmata 24
1. Prezentarea generală a comunei 24
2. Management și amenajarea teritoriului 28
III. Analiza socio-economică a comunei Giarmata 32
1. Demografie 32
2. Educație 38
3. Sănătate și asistență socială 40
4. Competitivitate economică și resurse umane 41
5. Infrastructură tehnică și de transport 50
6. Patrimoniul cultural, natural și turismul 54
7. Eficiență energetică și calitatea mediului 57
8. Administrația publică locală 63
Sondaj de opinie la nivelul populației din comuna Giarmata 67
Analiza SWOT 74
IV. Strategia de Dezvoltare locală 2021 - 2027 81
1. Viziune 81
2. Obiective generale, obiective specifice și proiecte ale Comunei Giarmata pentru perioada 2021-2027 81
Obiectiv General 1 (OG 1) - O comună mai inteligentă 82
Obiectiv General 2 (OG 2) - O comună mai verde, fără emisii de carbon 84
Obiectiv General 3 (OG 3) – O comună mai conectată 87
Obiectiv General 4 (OG 4) – O comună mai socială 91
Obiectiv General 5 (OG 5) - O comună mai aproape de cetățeni 97
V. Concluzii 99
VI. Bibliografie 100

Introducere

Obiectivul strategiei de dezvoltare locală pentru comuna Giarmata este de a realiza o analiză detaliată a situației socio-economice actuale și de a crea un plan de dezvoltare strategică pe termen mediu (2021-2027) în concordanță cu direcțiile naționale, regionale, europene și județene. Acest plan va conține obiective strategice pentru o creștere durabilă, inteligentă, ecologică și incluzivă social, precum și modalități de realizare și surse de finanțare pentru a accelera dezvoltarea comunei. Scopul este de a justifica și de a atrage finanțări nerambursabile din fonduri structurale și de coeziune ale Uniunii Europene și din fondurile guvernamentale ale României pentru implementarea planurilor propuse.

Această strategie va fi un instrument valoros pentru autoritățile administrației publice locale deoarece va permite identificarea nevoilor comunității și dezvoltarea soluțiilor pentru a satisface aceste nevoi într-un mod eficient. De asemenea, ea va fi un document cadru pentru atragerea de finanțări din surse nerambursabile sau rambursabile și va fi caracterizată prin transparență, fiind accesibilă pentru informare oricărei persoane sau entități interesate.

Strategia de dezvoltare locală va fi un instrument util autorităților administrației publice locale deoarece:

- permite identificarea nevoilor existente la nivelul comunei;
- evidențiază potențialul de dezvoltare al zonei, pe mai multe paliere de acțiune;
- propune soluții de satisfacere a nevoilor și de rezolvare a problemelor locale, în condiții de eficientizare a gestionării resurselor necesare, existente și atrase;
- reprezintă un document cadru pentru atragerea de fonduri din surse rambursabile și/sau nerambursabile;
- se caracterizează prin transparență, implicând un proces de consultare publică și fiind accesibilă spre informare oricărei persoane sau entități interesate.

În plus, strategia de dezvoltare locală va fi un instrument de politică publică programatică, care va fi supusă unui proces de ajustare continuă în timp, pentru a se asigura că eforturile autorităților administrației publice locale rămân focalizate și actualizate în vederea realizării obiectivelor socio-economice ale comunității. Scopul final este îmbunătățirea calității vieții prin stabilirea unor principii bine definite de către autoritățile administrației publice locale în concordanță cu standardele naționale și europene.

Metodologia de elaborare a strategiei

Pentru a elabora o strategie de dezvoltare locală durabilă, este necesară o analiză detaliată a factorilor care influențează această dezvoltare.

Această strategie este rezultatul unui proces de planificare strategică, care implică actorii locali și se bazează pe o înțelegere comună a situației existente. Prin consens și discuții, strategiile reprezintă modalități de rezolvare a problemelor și de valorificare a oportunităților pentru a îmbunătăți calitatea vieții comunității.

Procesul de elaborare a strategiei respectă principiile dialogului, comunicării și consultării și implică autoritatea locală, instituțiile locale și membrii comunității locale. Analiza situației actuale a comunei se realizează cu mare atenție la detalii, prin colectarea datelor din teren și prin consultarea tuturor partenerilor și grupurilor de interesați. Obiectivele de dezvoltare sunt stabilite prin metoda participativă. Strategiile dezvoltate au ca scop schimbarea proactivă și identificarea căilor pentru

realizarea unui viitor dorit pentru fiecare domeniu strategic, prin pachete de programe și proiecte care abordează problemele majore cu care se confruntă comunitatea.

Strategia a fost elaborată în stil participativ, unde au fost implicați atât autoritățile locale, cât și locatarii, analizând normele de trai și condițiile de dezvoltare actuală.

Această strategie a avut ca obiectiv de bază stabilirea unui echilibru între activitățile și proiectele în desfășurare a comunei, ca o pârghie pentru noile nevoi și dorințe de dezvoltare pe baza tendințelor impuse de noile norme de trai.

Metodologia de elaborare a Strategiei de Dezvoltare Economico - Socială Durabilă este axată pe următoarele direcții de acțiune:

- Asigurarea unui management organizațional participativ și conceptual, coerent structurat pe cele trei etape/faze de lucru;
- Aplicarea metodei participativ-active prin abordarea consultării publice și stabilirea de grupe tematice de lucru pentru fiecare domeniu de interes. Din aceste grupe de lucru vor face parte atât reprezentanții primăriei, consilieri locali, cât și agenți economici, ONG-uri și persoane fizice interesate.

Monitorizarea și evaluarea permanentă a procesului de elaborare și dezvoltare a strategiei în vederea asigurării calității lucrării, corectitudinii datelor și informațiilor incluse și aplicarea eventualelor revizuiri/modificări care se impun pe parcurs, astfel că s-a aplicat un chestionar online locuitorilor.

Procesul de elaborare a prezentei strategii este structurat în trei etape principale:

Etapa de Analiză

Implică atât colectarea datelor utilizând toate sursele posibile (analiza situației existente, consultarea statisticilor oficiale, studii de fezabilitate și alte documente care conțin informații relevante) cât și analiza documentelor programatice (POR, PNNR, etc.) pentru identificarea politicilor și direcțiilor de dezvoltare europene și naționale, regionale, județene; a fondurilor, programelor operaționale existente, care pot fi accesate pentru a se asigura o dezvoltare locală durabilă și integrată.

În elaborarea strategiei de dezvoltare au fost utilizare elementele specifice locale:

- date economice;
- date privind populația;
- infrastructura;
- mediul înconjurător;
- amenajarea teritoriului;
- analiza distribuției serviciilor;
- evaluarea realistă a modului în care comunitatea locală dorește să evolueze.

Prin urmare va avea loc crearea și dezvoltarea unei baze de date din toate sectoarele de activitate pentru o cunoaștere aprofundată a resurselor și nevoilor comunității, precum și evaluarea potențialului local. Identificarea și evaluarea punctelor tari și a celor slabe se face printr-o evaluare obiectivă a situației existente, iar oportunitățile și riscurile luate în considerare permit identificarea unor performanțe, mobilizarea resurselor și eforturilor pentru atingerea lor.

Etapa de elaborare a strategiei

În funcție de datele culese și problemele identificate se vor stabili obiectivele pe termen scurt și mediu ale comunei. Astfel se vor identifica domeniile de interes, se va concepe designul strategiei și se va trece la elaborarea acesteia.

Această etapă este una decisivă în cadrul demersului formulării strategiei de dezvoltare locală, solicitând implicarea întregii comunități, de la persoane fizice la organizații publice și private și aleșii locali, care sunt în cea mai mare măsură să delimiteze și să puncteze nevoile și dorințele localnicilor.

Etapa de implementare și evaluare a strategiei de dezvoltare locală

Această etapă include și elaborarea proiectelor din portofoliul propus. Aici își au originile implementarea ideilor și inovarea continuă.

Metodologia folosită a asigurat Strategiei un caracter practic, fundamentat pe date prelucrate din cele mai diverse surse și orientat în special pe oportunitatea de a accesa, prin redactarea şi depunerea de proiecte, resursele financiare puse la dispoziție prin Fondurile structurale de care va beneficia România în perioada 2021 - 2027, ca membru cu drepturi depline, dar și cu îndatoriri impuse de Uniunea Europeană.

Strategia de Dezvoltare Locală va avea ca **rezultate principale**:

- Analiza socio-economică a comunei;
- Situația existentă la nivel local;
- Analiza **SWOT**;
- Listă cu obiectivele generale şi obiectivele specifice de dezvoltare;
- Portofoliul de proiecte pentru perioada **2021 – 2027.**

I. Corelarea strategiei cu alte documente programatice de nivel european, național, regional și local

Strategia de dezvoltare locală a comunei Giarmata a fost constituită pe tipologia socio-economică, nevoile și potențialul de dezvoltare ale comunei, evidențiind corespondența cu prioritățile europene și naționale, precum și cu tendințele de dezvoltare pentru perioada post 2015, la nivel național, regional și județean.

În septembrie 2015, mai multe țări din întreaga lume au semnat Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă și cele 17 obiective de dezvoltare durabilă (ODD) în cadrul Adunării Generale a Organizației Națiunilor Unite.

Aceasta a fost o declarație a liderilor mondiali de a eradica sărăcia, proteja planeta și asigura pacea și prosperitatea tuturor oamenilor.

Agenda 2030, împreună cu Acordul de la Paris privind schimbările climatice, reprezintă o foaie de parcurs globală pentru cooperarea internațională în materie de dezvoltare durabilă, acoperind aspecte economice, sociale, de mediu și de guvernanță.

Este crucial pentru Uniunea Europeană să își mențină angajamentul față de dezvoltarea durabilă și să rămână lider în acest domeniu, pentru a aborda efectele pandemiei COVID-19 la nivel mondial, să realizeze progrese constante în realizarea ODD, să colaboreze cu țările partenere și societatea civilă, și să reprezinte Uniunea la forurile internaționale de nivel înalt, inclusiv Forumul politic la nivel înalt al Organizației Națiunilor Unite privind dezvoltarea durabilă.[1]

Elementele strategiei de dezvoltare locală au la bază viziunea europeană de extindere și integrare a statelor membre. În imaginea europenizării vieții politice, sociale și economice Uniunea Europeană a dezvoltat o politică de coeziune pentru a asigura convergența sub aceste aspecte.

Strategia de dezvoltare locală a comunei Giarmata a fost concepută astfel încât să răspundă problemelor și nevoilor specifice, sociale și economice, ale administrației și locuitorilor și își găsește corespondența în prioritățile europene, naționale și regionale.

Pentru realizarea măsurilor majore de reformă, o atenție deosebită trebuie acordată atragerii de fonduri structurale și de coeziune, cu accent pe următoarele direcții strategice de acțiune:

- Identificarea și corectarea prevederilor diferitelor acte normative care afectează buna implementare a programelor operaționale și a proiectelor finanțate de acestea;
- Optimizarea procedurilor de acces la finanțare și de implementare a proiectelor;
- Asigurarea cadrului necesar pentru demararea efectivă și implementarea rapidă a proiectelor majore de infrastructură;
- Îmbunătățirea eficacității și micșorarea duratei procesului de achiziție publică;
- Consolidarea capacității administrative a structurilor responsabile cu managementul și controlul programelor operaționale, ceea ce va conduce la reducerea duratei de evaluare și contractare a proiectelor, respectiv de verificare și plată a cererilor de rambursare.

În al doilea rând, este nevoie de crearea unui mediu de afaceri predictibil, care să stimuleze competitivitatea întreprinderilor, acesta reprezintă un alt obiectiv urmărit cu consecvență focalizat pe următoarele direcții de acțiune:

- Îmbunătățirea cadrului de reglementare și creșterea transparenței actului decizional;

[1] https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/international-strategies

- Stimularea investițiilor;
- Îmbunătățirea accesului la finanțare;
- Consolidarea capacității tehnologice a întreprinderilor (în special al IMM-urilor);
- Îmbunătățirea serviciilor de consultanță specializate și diversificarea acestora.

Atingerea țintelor din Agenda 2030 presupune contribuția tuturor politicilor comune inclusiv a politicii de coeziune, într-o manieră complementară, bazată pe sprijinul reciproc. Aceste Fonduri Structurale dispun de o serie de condiționalități, și anume: un cadru integrat pentru investiții, un sistem de aplicare verificat, asumarea responsabilității la fața locului, un parteneriat progresiv și abordări intersectoriale.

Strategia de dezvoltare locală a comunei Giarmata în contextul european

În 2015, liderii mondiali au adoptat Agenda 2030 a Organizației Națiunilor Unite, care reprezintă un nou cadru global pentru dezvoltare durabilă și stabilește 17 obiective de dezvoltare durabilă (ODD). Scopul acestei agende este să se realizeze o lume fără sărăcie și cu dezvoltare durabilă până în anul 2030. ODD își propun să echilibreze cele trei dimensiuni ale dezvoltării durabile – cea economică, socială și componenta de mediu – prin implementarea unor acțiuni concrete în următorii 15 ani. Obiectivele sunt axate pe diverse aspecte, printre care:

- demnitate umană,
- stabilitate regională și globală,
- planetă sănătoasă,
- societăți reziliente și echitabile,
- economii prospere.[2]

Obiectivele de dezvoltare durabilă ONU Agenda 2030, sunt următoarele[3]:

(Sustainable Development Goals) United Nations - 2030 Agenda EN	**(Obiective dezvoltare durabilă) ONU Agenda 2030 RO**
1. No poverty	1. Fără sărăcie
2. Zero Hunger	2. Foamete ”Zero”
3. Good health and well-being	3. Sănătate și bunăstare
4. Quality Education	4. Educație de calitate
5. Gender Equality	5. Egalitate de gen
6. Clean water and sanitation	6. Apă curată și sanitație
7. Affordable and clean energy	7. Energie curată și la prețuri accesibile
8. Decent work and economic growth	8. Muncă decentă și creștere economică
9. Industry, innovation and infrastructure	9. Industrie, inovație și infrastructură
10. Reduced inequalities	10. Inegalități reduse
11. Sustainable cities and communities	11. Orașe și comunități durabile

[2] https://ec.europa.eu/info/strategy

[3] United Nations, Department of Economic and Social Affairs Sustainable Development https://sdgs.un.org/

12. Responsible consumption and production	12. Consum și producție responsabile
13. Climate action	13. Acțiune climatică
14. Life below water	14. Viața acvatică
15. Life on land	15. Viața Terestră
16. Preace, judtice and strong institutions	16. Pace, justiție și instituții eficiente
17. Partnerships for the goals	17. Parteneriate pentru realizarea obiectivelor

Sursa: United Nation, Department of Economic and Social Affairs https://sdgs.un.org/

”OBIECTIVUL 1: FĂRĂ SĂRĂCIE

Țintele:

1.1. Până în 2030, eradicarea sărăciei extreme pentru toți oamenii de pretutindeni, măsurată în prezent ca număr de persoane care trăiesc cu mai puțin de 1,25 $ pe zi.

1.2. Până în 2030, reducerea cu cel puțin jumătate a numărului de bărbați, femei și copii de toate vârstele care trăiesc în sărăcie în toate dimensiunile acesteia potrivit definițiilor naționale.

1.3. Implementarea unor sisteme de protecție socială adecvate la nivel național și a măsurilor necesare, inclusiv implementarea venitului minim garantat, pentru o acoperire substanțială a celor săraci și vulnerabili până în 2030.

1.4. Până în 2030, asigurarea faptului că toți bărbații și toate femeile, în special cei săraci și vulnerabili, au drepturi egale la resursele economice, precum și acces la serviciile de bază, dreptul la proprietate și control asupra terenurilor și a altor forme de proprietate, moștenire, resurse naturale, tehnologii noi potrivite și servicii financiare, inclusiv de microfinanțare.

1.5. Până în 2030, crearea rezilienței celor săraci și aflați în situații vulnerabile și reducerea expunerii și vulnerabilității acestora la evenimente extreme legate de climă și alte șocuri și dezastre economice, sociale și de mediu.

OBIECTIVUL 2: FOAMETE „ZERO”

Țintele:

2.1 Până în 2030, eradicarea foametei și asigurarea accesului tuturor, în special al celor săraci și în situații vulnerabile, inclusiv sugari, la produse alimentare sigure, nutritive și suficiente pe tot parcursul anului.

2.2 Până în 2030, eradicarea tuturor formelor de malnutriție, inclusiv atingerea până în 2025 a țintelor convenite la nivel internațional cu privire la greutatea și talia joasă la copiii sub vârsta de 5 ani, și abordarea necesităților nutriționale ale adolescentelor, femeilor însărcinate și celor care alăptează, cât și a persoanelor în vârstă.

2.3 Până în 2030, dublarea productivității agricole și veniturilor micilor producători agricoli, în special femei, populațiile indigene, fermieri, păstori și pescari, inclusiv prin accesul sigur și egal la terenuri, alte resurse și factori de producție, cunoștințe, servicii financiare, piețe și oportunități pentru crearea valorii adăugate și angajarea în activități non-agricole.

2.4 Până în 2030, asigurarea unor sisteme de producție alimentară durabile și implementarea unor practici agricole reziliente, care sporesc productivitatea și producția, contribuie la menținerea ecosistemelor, consolidează capacitățile de adaptare la schimbări climatice, condiții meteorologice

extreme, secetă, inundații și alte dezastre și care îmbunătățesc în mod progresiv calitatea terenurilor și solului.
2.5 Până în 2030, menținerea diversității genetice a semințelor, plantelor cultivate și animalelor de fermă și domestice și a speciilor lor sălbatice înrudite, inclusiv prin bănci de semințe și plante gestionate corect și diversificate la nivel național, regional și internațional, precum și promovarea accesului și un schimb corect și echitabil al beneficiilor care rezultă din utilizarea resurselor genetice și cunoștințelor tradiționale asociate, conform acordurilor internaționale.

OBIECTIVUL 3: SĂNĂTATE ŞI BUNĂSTARE

Țintele:

3.1 Până în 2030, reducerea ratei globale a mortalității materne la mai puțin de 70 de cazuri la 100.000 de născuți-vii.
3.2 Până în 2030, eliminarea deceselor care pot fi prevenite în rândul nou-născuților și copiilor până la 5 ani, toate țările având scopul de a reduce mortalitatea neonatală la cel mult 12 decese la 1.000 născuți-vii și mortalitatea copiilor până la 5 ani la cel mult 25 decese la 1000 născuți-vii.
3.3 Până în 2030, eliminarea epidemiilor de SIDA, tuberculoză, malarie și boli tropicale neglijate, precum și combaterea hepatitei, bolilor condiționate de apă și a altor boli transmisibile.
3.4 Până în 2030, reducerea cu o treime a mortalității premature cauzate de boli netransmisibile prin prevenire, tratare și promovarea sănătății mintale și a bunăstării.
3.5 Întărirea prevenirii și tratamentului abuzului de substanțe, inclusiv abuzul de droguri și substanțe narcotice și a consumului excesiv de alcool.
3.6 Până în 2030, înjumătățirea numărul global de decese și răniri cauzate de accidente rutiere.
3.7 Până în 2030, asigurarea accesului universal la serviciile de sănătate sexuală și reproductivă, inclusiv pentru planificarea familiei, informare și educație, precum și integrarea sănătății reproducerii în strategiile și programele naționale.
3.8 Realizarea acoperirii universale în domeniul sănătății, inclusiv protecția riscurilor financiare, accesul la servicii esențiale de sănătate calitative și accesul la medicamente de bază.
3.9 Până în 2030, reducerea substanțială a numărului deceselor și bolilor provocate de produsele chimice periculoase ,de poluare și de contaminarea aerului, apei și a solului.

OBIECTIVUL 4: EDUCAŢIE DE CALITATE

Țintele:

4.1 Până în 2030, asigurarea faptului că toate fetele și toți băieții absolvă învățământul primar și secundar gratuit, echitabil și calitativ, care să conducă la rezultate relevante și eficiente pe planul învățării
4.2 Până în 2030, asigurarea faptului că toate fetele și toți băieții au acces la dezvoltarea timpurie de calitate, îngrijire și educația preșcolară, astfel încât să fie pregătiți pentru învățământul primar.
4.3 Până în 2030, asigurarea accesului egal pentru toate femeile și toți bărbații la educație tehnică, vocațională și terțiară, inclusiv universitară, accesibilă și calitativă.
4.4 Până în 2030, creșterea substanțială a numărului de tineri și adulți care dețin competențe relevante, inclusiv competențe tehnice și vocaționale, care sa faciliteze angajarea, crearea de locuri de muncă decente și antreprenoriatul.

4.5 Până în 2030, eliminarea disparităților între sexe în educație și asigurarea accesului egal la toate nivelurile de învățământ și formare profesională a persoanelor vulnerabile, inclusiv a persoanelor cu dizabilități, a populațiilor indigene și a copiilor aflați în situații vulnerabile.
4.6 Până în 2030, asigurarea faptului ca toți tinerii și o proporție substanțială a adulților, atât bărbați, cât și femei, dispun de competențe elementare, precum alfabetizarea și aritmetica elementară.
4.7 Până în 2030, asigurarea faptului că toți elevii dobândesc cunoștințele și competențele necesare pentru promovarea dezvoltării durabile, inclusiv, printre altele, prin educația pentru dezvoltare durabilă și stiluri de viață durabile, drepturile omului, egalitatea de gen, promovarea unei culturi a păcii și non-violenței, cetățenia globală și aprecierea diversității culturale și a contribuției culturii la dezvoltarea durabilă.

OBIECTIVUL 5: EGALITATE DE GEN

Țintele:

5.1. Eliminarea tuturor formelor de discriminare împotriva tuturor femeilor și fetelor de pretutindeni.
5.2. Eliminarea tuturor formelor de violență împotriva femeilor și fetelor, în sferele publice și private, inclusiv a traficului, exploatării sexuale și a altor tipuri de exploatare.
5.3. Eliminarea tuturor practicilor dăunătoare, precum căsătoriile cu copii, timpurii și forțate, cât și mutilarea genitală a femeilor.
5.4. Recunoașterea și aprecierea îngrijirii neremunerate și a muncii casnice prin furnizarea de servicii publice, infrastructură și politici de protecție socială și promovarea responsabilității partajate în gospodărie și familie, după caz la nivel național.
5.5. Asigurarea participării depline și eficiente a femeilor și a egalității de șanse la ocuparea de posturi de conducere la toate nivelurile de luare a deciziilor în viața politică, economică și publică.
5.6. Asigurarea accesului universal la sănătatea sexuală și reproductivă și a drepturilor reproductive, în conformitate cu prevederile Programului de acțiuni al Conferinței Internaționale pentru Populație și Dezvoltare și ale Platformei de acțiune de la Beijing și a documentelor finale ale conferințelor de revizuire ale acestora.

OBIECTIVUL 6: APĂ CURATĂ ȘI SANITAȚIE

Țintele:

6.1 Până în 2030, realizarea accesului universal și echitabil la apă potabilă sigură și la prețuri accesibile pentru toți.
6.2 Până în 2030, realizarea accesului la condiții sanitare și de igienă adecvate și echitabile pentru toți și eliminarea defecării în aer liber, acordând o atenție specială nevoilor femeilor și fetelor și celor în situații vulnerabile.
6.3 Până în 2030, îmbunătățirea calității apei prin reducerea poluării, eliminarea depozitării deșeurilor și reducerea la minimum a produselor chimice și materialelor periculoase, înjumătățind proporția apelor uzate netratate și sporind substanțial reciclarea și reutilizarea sigură la nivel global.
6.4 Până în 2030, creșterea substanțială a eficienței de utilizare a apei în toate sectoarele și asigurarea unui proces durabil de captare și furnizare a apei potabile, pentru a face față deficitului de apă și pentru a reduce substanțial numărul de persoane care suferă de deficit de apă
6.5 Până în 2030, implementarea managementului integrat al resurselor de apă la toate nivelurile, inclusiv, dacă este cazul, prin cooperarea transfrontalieră.

6.6 Până în 2030, protejarea și restabilirea ecosistemelor legate de apă, inclusiv munți, păduri, zone umede, râuri, rezervoare acvifere și lacuri.

OBIECTIVUL 7: ENERGIE CURATĂ ŞI LA PREŢURI ACCESIBILE

Țintele:

7.1 Până în 2030, asigurarea accesului universal la servicii energetice accesibile, sigure și moderne.
7.2 Până în 2030, creșterea semnificativă a ponderii energiei din surse regenerabile în mixul energetic global.
7.3 Până în 2030, dublarea ratei globale de îmbunătățire a eficienței energetice.

OBIECTIVUL 8: MUNCĂ DECENTĂ ŞI CREŞTERE ECONOMICĂ

Țintele:

8.1 Susținerea creșterii economice pe cap de locuitor în conformitate cu situația națională și, în special, creșterea Produsului Intern Brut cu cel puțin 7 la sută pe an în țările cel mai puțin dezvoltate.
8.2 Atingerea unor niveluri mai ridicate ale productivității prin diversificare, modernizarea tehnologică și inovație, inclusiv prin accent pe sectoarele cu valoare adăugată sporită și utilizarea intensivă a forței de muncă.
8.3 Promovarea unor politici orientate spre dezvoltare care susțin activitățile productive, crearea locurilor de muncă decente, antreprenoriatul, creativitatea și inovația, și care încurajează formalizarea și creșterea întreprinderilor micro, mici și mijlocii, inclusiv prin acces la servicii financiare.
8.4 Îmbunătățirea progresivă, până în 2030, a eficienței resurselor globale pentru consum și producție, și decuplarea creșterii economice de degradarea mediului, în conformitate cu Cadrul pentru 10 ani al programelor privind consumul și producția durabilă, în frunte cu țările dezvoltate.
8.5 Până în 2030, angajarea completă și productivă și muncă decentă pentru toate femeile și toți bărbații, inclusiv pentru tineri și persoanele cu dizabilități, precum și remunerarea egală pentru munca de valoare egală.
8.6 Până în 2030, reducerea substanțială a proporției tinerilor fără un loc de muncă, fără educație sau formare.
8.7 Măsuri imediate și eficiente pentru eradicarea muncii forțate, eliminarea sclaviei moderne și a traficului de ființe umane, și asigurarea interzicerii și eliminării celor mai grave forme ale muncii copiilor, inclusiv recrutarea și utilizarea copiilor soldați, iar până în 2025, eliminarea muncii copiilor în toate formele sale.
8.8 Protecția dreptului la muncă și promovarea mediilor de lucru sigure și securizate pentru toți lucrătorii, inclusiv lucrătorii migranți, în special femeile migrante, și cei în locuri de muncă precare.
8.9 Până în 2030, elaborarea și implementarea politicilor pentru promovarea unui turism durabil care creează locuri de muncă și promovează cultura și produsele locale.
8.10 Consolidarea capacității instituțiilor financiare interne pentru a încuraja și a extinde accesul la servicii bancare, de asigurări și servicii financiare pentru toți.

OBIECTIVUL 9: INDUSTRIE, INOVAŢIE ŞI INFRASTRUCTURĂ

Țintele:

9.1 Dezvoltarea infrastructurii calitative, fiabile, durabile și puternice, inclusiv infrastructura regională și transfrontalieră, pentru a sprijini dezvoltarea economică și bunăstarea oamenilor, cu accent pe accesul larg și echitabil pentru toți.

9.2 Promovarea industrializării incluzive și durabile și, până în 2030, sporirea semnificativă a ratei de ocupare și a Produsului Intern Brut în industrie, în conformitate cu circumstanțele naționale, și dublarea acestei cote în țările cel mai puțin dezvoltate.
9.3 Creșterea accesului întreprinderilor mici industriale și de altă natură, în special din țările în curs de dezvoltare, la servicii financiare, inclusiv la credite accesibile, și integrarea acestora în lanțuri valorice și piețe externe.
9.4 Până în 2030, modernizarea infrastructurii și reabilitarea industriilor pentru a deveni durabile, cu eficiență sporită în utilizarea resurselor și adoptare sporită a tehnologiilor și proceselor industriale curate și ecologice, toate țările luând măsuri în conformitate cu capacitățile respective ale acestora.
9.5 Întărirea cercetării științifice, modernizarea capacităților tehnologice ale sectoarelor industriale în toate țările, în special țările în curs de dezvoltare, până în 2030; încurajarea inovațiilor și creșterea semnificativă a numărului de angajați în cercetare și dezvoltare la 1 milion de locuitori și a cheltuielilor publice și private de cercetare și dezvoltare.

OBIECTIVUL 10: INEGALITĂȚI REDUSE

Țintele:

10.1. Până în 2030, realizarea și susținerea în mod progresiv a creșterii veniturilor pentru 40 la sută din limita de jos a populației, la o rată mai mare decât media națională.
10.2. Până în 2030, abilitarea și promovarea incluziunii sociale, economice și politice a tuturor, indiferent de vârstă, sex, dizabilitate, rasă, etnie, origine, religie sau statut economic sau de altă natură.
10.3. Asigurarea oportunităților egale și reducerea inegalității rezultatelor, inclusiv prin eliminarea legilor, politicilor și practicilor discriminatorii, și promovarea legislației, politicilor și acțiunilor corespunzătoare în acest sens.
10.4. Adoptarea politicilor, în special fiscale, salariale și de protecție socială, în scopul realizării progresive a unei egalități sporite.
10.5. Perfecționarea reglementării și monitorizării piețelor și instituțiilor financiare globale și consolidarea implementării acestor reglementări.
10.6. Asigurarea reprezentării și vocii puternice pentru țările în curs de dezvoltare în procesele decizionale din cadrul instituțiilor economice și financiare internaționale globale, pentru a oferi instituții mai eficiente, credibile, responsabile și legitime
10.7. Facilitarea migrației și mobilității ordonate, sigure, reglementate și responsabile a persoanelor, inclusiv prin implementarea unor politici de migrație planificate și bine gestionate.

OBIECTIVUL 11: ORAȘE ȘI COMUNITĂȚI DURABILE

Țintele:

11.1 Până în 2030, accesul tuturor la locuințe și servicii de bază adecvate, sigure și la prețuri accesibile și modernizarea cartierelor sărace.
11.2 Până în 2030, asigurarea accesului la sisteme de transport sigure, la prețuri echitabile, accesibile și durabile pentru toți, îmbunătățirea siguranței rutiere, în special prin extinderea rețelelor de transport public, acordând o atenție deosebită nevoilor celor aflați în situații vulnerabile, femei, copii, persoane cu dizabilități și în etate.
11.3 Până în 2030, consolidarea urbanizării incluzive și durabile și a capacității pentru planificarea și gestionarea participativă, integrată și durabilă a așezărilor umane în toate țările.
11.4 Consolidarea eforturilor de protecție și salvare a patrimoniului cultural și natural mondial.

11.5 Până în 2030, reducerea semnificativă a numărului de decese și a numărului de persoane afectate și scăderea substanțială a pierderilor economice directe în raport cu Produsul Intern Brut la nivel global, cauzate de dezastre, inclusiv dezastrele legate de apă, cu un accent pe protecția celor săraci și a persoanelor aflate în situații vulnerabile.
11.6 Până în 2030, reducerea pe cap de locuitor a impactului negativ asupra mediului în orașe, inclusiv prin acordarea unei atenții deosebite calității aerului și gestionării deșeurilor municipale și de alt tip.
11.7 Până în 2030, asigurarea accesului universal la spații verzi și publice sigure, incluzive și accesibile, în special pentru femei și copii, persoane în etate și cele cu dizabilități.

OBIECTIVUL 12: CONSUM ŞI PRODUCŢIE RESPONSABILE

Țintele:

12.1 Implementarea Cadrului de 10 ani de programe pentru modelele de consum și producție durabile, toate țările luând măsuri, în frunte cu țările dezvoltate, ținând cont de dezvoltarea și capacitățile țărilor în curs de dezvoltare
12.2 Până în 2030, realizarea gestionării durabile și utilizării eficiente a resurselor naturale.
12.3 Până în 2030, înjumătățirea pe cap de locuitor la nivel mondial a risipei de alimente la nivel de vânzare cu amănuntul și de consum și reducerea pierderilor de alimente de-a lungul lanțurilor de producție și de aprovizionare, inclusiv a pierderilor post-recoltare.
12.4 Până în 2020, realizarea managementului ecologic al substanțelor chimice și a tuturor deșeurilor pe parcursul ciclului de viață al acestora, în conformitate cu cadrele convenite la nivel internațional, și reducerea semnificativă a emisiilor acestora în aer, apă și sol, în scopul de a reduce la minimum efectele adverse ale acestora asupra sănătății umane și a mediului.
12.5 Până în 2030, reducerea semnificativă a generării de deșeuri, prin prevenire, reducere, reciclare și reutilizare.
12.6 Încurajarea companiilor, în special a companiilor mari și transnaționale, să adopte practici durabile și să integreze informațiile privind durabilitatea în ciclul de raportare.
12.7 Promovarea practicilor durabile de achiziții publice, în conformitate cu politicile și prioritățile naționale.
12.8 Până în 2030, oamenii de pretutindeni trebuie să dețină informații relevante și să fie sensibilizați pe tema dezvoltării durabile și a unui stil de viață în armonie cu natura.

OBIECTIVUL 13: ACŢIUNE CLIMATICĂ

Țintele:

13.1. Consolidarea rezilienței și capacității de adaptare la riscurile legate de climă și dezastrele naturale în toate țările.
13.2 Integrarea măsurilor privind schimbările climatice în politici, strategii și planuri naționale.
13.3 Îmbunătățirea educației, sensibilizării și capacităților umane și instituționale privind atenuarea schimbărilor climatice, adaptarea, reducerea impactului și alerta timpurie.

OBIECTIVUL 14: VIAŢA ACVATICĂ

Țintele:

14.1 Până în 2025, prevenirea și reducerea semnificativă a poluării marine de toate tipurile, în special de la activitățile terestre, inclusiv poluarea cu deșeuri marine și poluarea cu nutrienți.

14.2 Până în 2020, gestionarea și protecția durabilă a ecosistemelor marine și costale, pentru a evita impactele negative semnificative, inclusiv prin consolidarea rezistenței acestora, și luarea de măsuri pentru restaurarea acestora, pentru a avea oceane sănătoase și productive.
14.3 Minimizarea și gestionarea impactului acidificării oceanelor, inclusiv prin cooperare științifică sporită la toate nivelurile.
14.4 Până în 2020, reglementarea eficientă a pescuitului și eliminarea pescuitului excesiv, ilegal, nedeclarat și nereglementat și a practicilor de pescuit distructive, și implementarea planurilor de management bazate pe știință, pentru a restabili stocurile de pește în cel mai scurt timp posibil, cel puțin la nivelurile care ar asigura un randament maxim durabil, după cum este determinat de caracteristicile biologice ale acestora.
14.5 Până în 2020, conservarea a cel puțin 10 la sută din zonele costale și marine, în conformitate cu legislația națională și internațională și în baza celor mai bune evidențe științifice disponibile.
14.6 Până în 2020, interzicerea formelor de subvenționare a pescuitului care contribuie la capacitatea excedentară și pescuitul excesiv, eliminarea subvențiilor care contribuie la pescuitul ilegal, nedeclarat și nereglementat și abținerea de la introducerea unor subvenții noi de acest tip, recunoscând că tratamentul adecvat și eficient, special și diferențiat pentru țările cel mai puțin dezvoltate ar trebui să fie o parte integrantă a negocierii subvențiilor pentru pescuit in cadrul Organizației Mondiale a Comerțului.
14.7 Până în 2030, creșterea beneficiilor economice pentru statele insulare mici și țările cel mai puțin dezvoltate, din utilizarea durabilă a resurselor marine, inclusiv prin gestionarea durabilă a pescuitului, acvaculturii și turismului.

OBIECTIVUL 15: VIAȚA TERESTRĂ

Țintele:

15.1 Până în 2020, asigurarea conservării, restabilirii și utilizării durabile a ecosistemelor de apă dulce terestre și interioare și a serviciilor acestora, în special păduri, zone umede, munți și terenuri aride, în conformitate cu obligațiile prevăzute de acordurile internaționale.
15.2 Până în 2020, promovarea implementării managementului durabil al tuturor tipurilor de păduri, stoparea defrișării, restabilirea pădurilor degradate și creșterea semnificativă a împăduririi și reîmpăduririi la nivel global.
15.3 Până în 2030, combaterea deșertificării, restaurarea terenurilor și solurilor degradate, inclusiv a terenurilor afectate de deșertificare, secetă și inundații și depunerea de eforturi pentru a atinge o lume neutra din punct de vedere al degradării solului.
15.4 Până în 2030, asigurarea conservării ecosistemelor montane, inclusiv a biodiversității acestora, în scopul de a spori capacitatea acestora de a oferi beneficii esențiale pentru dezvoltare durabilă.
15.5 Luarea unor măsuri urgente și semnificative pentru a reduce degradarea habitatelor naturale, a stopa pierderea biodiversității și, până în 2020, a proteja și preveni extincția speciilor amenințate
15.6 Promovarea distribuirii corecte și echitabile a beneficiilor care rezultă din utilizarea resurselor genetice și promovarea accesului corespunzător la aceste resurse, după cum este convenit la nivel internațional.
15.7 Luarea unor măsuri urgente pentru a stopa braconajul și traficul de specii de floră și faună protejate și abordarea cererii și ofertei de produse ilegale de specii sălbatice.

15.8 Până în 2020, introducerea măsurilor pentru a preveni introducerea și a reduce semnificativ impactul speciilor invazive asupra ecosistemelor terestre și acvatice și pentru a controla și eradica speciile prioritare.
15.9 Până în 2020, integrarea valorilor biodiversității și ecosistemelor în planificarea națională și locală, procesele de dezvoltare, strategii și planurile de reducere a sărăciei.

OBIECTIVUL 16: PACE, JUSTIȚIE ȘI INSTITUȚII EFICIENTE

Țintele:

16.1. Reducerea semnificativă a tuturor formelor de violență și ratelor de deces conexe, pretutindeni.
16.2. Stoparea abuzului, exploatării, traficului și a tuturor formelor de violență și torturii copiilor.
16.3. Promovarea statului de drept la nivel național și internațional și asigurarea accesul egal la justiție pentru toți.
16.4. Până în 2030, reducerea semnificativă a fluxurilor ilicite financiare și de armament, consolidarea recuperării și returnării bunurilor furate și combaterea tuturor formelor de crimă organizată.
16.5 Reducerea semnificativă a corupției și dării de mită în toate formele sale.
16.6. Dezvoltarea instituțiilor eficiente, responsabile și transparente la toate nivelurile.
16.7. Asigurarea procesului decizional receptiv, incluziv, participativ și reprezentativ la toate nivelurile.
16.8. Extinderea și consolidarea participării țărilor în curs de dezvoltare în instituțiile de guvernare globală.
16.9. Până în 2030, asigurarea identității legale tuturor, inclusiv înregistrarea nașterii.
16.10. Asigurarea accesului public la informații și protejarea libertăților fundamentale, în conformitate cu legislația națională și acordurile internaționale.

OBIECTIVUL 17: PARTENERIATE PENTRU REALIZAREA OBIECTIVELOR

Țintele:

17.1. Consolidarea mobilizării resurselor interne, inclusiv prin suportul internațional pentru țările în curs de dezvoltare, pentru a îmbunătăți capacitatea națională de impozitare și colectarea altor venituri.
17.2. Țările dezvoltate își vor implementa pe deplin angajamentele privind asistența oficială de dezvoltare, inclusiv angajamentul mai multor țări dezvoltate de a atinge ținta de 0,7 la sută din AOD/PNB pentru țările în curs de dezvoltare și între 0,15 și 0,20 la sută din AOD/PNB pentru țările cele mai puțin dezvoltate; furnizorii AOD sunt încurajați să ia în considerare stabilirea unei ținte constând în asigurarea a cel puțin 0,20 la sută din AOD/PNB pentru țările cele mai puțin dezvoltate.
17.3. Mobilizarea resurselor financiare suplimentare pentru țările în curs de dezvoltare din surse multiple.
17.4. Susținerea țărilor în curs de dezvoltare în atingerea sustenabilității datoriilor pe termen lung prin intermediul unor politici coordonate, care vizează stimularea finanțării datoriilor, reducerea datoriilor și restructurarea datoriilor, după caz, și abordarea datoriei externe a țărilor sărace puternic îndatorate, pentru a reduce povara datoriei.
17.5. Adoptarea și implementarea regimurilor de promovare a investițiilor pentru țările cel mai puțin dezvoltate.
17.6. Consolidarea cooperării regionale și internaționale nord-sud, sud-sud și triunghiulare privind accesul la știință, tehnologie și inovații și îmbunătățirea schimbului de cunoștințe în condiții agreate de comun acord, inclusiv printr-o mai bună coordonare între mecanismele existente, în special la nivelul Organizației Națiunilor Unite, și printr-un mecanism global de facilitare a tehnologiei.

17.7. Promovarea dezvoltării, transferului, diseminării și difuzării tehnologiilor prietenoase mediului pentru țările în curs de dezvoltare în condiții favorabile, inclusiv în termeni concesionali și preferențiali, în condiții agreate de comun acord.
17.8. Operaționalizarea completă a băncii de tehnologii, a mecanismului de consolidare a capacităților în știință, tehnologie și inovare pentru țările cele mai puțin dezvoltate, până în 2017, și sporirea utilizării tehnologiei generice, în special a tehnologiei informației și comunicațiilor.
17.9. Consolidarea suportului internațional pentru implementarea eficientă și țintită a activităților de consolidarea a capacităților în țările în curs de dezvoltare pentru a sprijini planurile naționale în implementarea Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă, inclusiv prin cooperarea nord-sud, sud-sud și triunghiulară.
17.10. Promovarea sistemului de comerț multilateral universal, bazat pe reguli, deschis, nediscriminatoriu și echitabil în cadrul Organizației Mondiale a Comerțului, inclusiv prin încheierea negocierilor în cadrul Agendei de dezvoltare de la Doha.
17.11. Creșterea semnificativă a exporturilor țărilor în curs de dezvoltare, în special în vederea dublării cotei exporturilor la nivel mondial pentru țările cel mai puțin dezvoltate până în 2020.
17.12. Implementarea în timp util a accesului pe piață fără taxe vamale și fără cote pe o bază durabilă pentru toate țările cel mai puțin dezvoltate, în concordanță cu deciziile Organizației Mondiale a Comerțului, inclusiv prin asigurarea că normele preferențiale de origine aplicabile importurilor din țările cele mai puțin dezvoltate sunt transparente și simple, și contribuie la facilitarea accesului la piață.
17.13. Sporirea stabilității macroeconomice globale, inclusiv prin coordonarea politicilor și coerența politicilor.
17.14. Sporirea coerenței politicilor pentru dezvoltare durabilă.
17.15. Respectarea spațiului de politici și a autorității fiecărei țări în a stabili și implementa politici de eradicare a sărăciei și dezvoltare durabilă.
17.16. Sporirea parteneriatului global pentru dezvoltare durabilă, complementat de parteneriate cu multiple părți interesate care mobilizează și distribuie cunoștințele, expertiza, tehnologiile și resursele financiare, pentru a sprijini realizarea Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă în toate țările, în special în țările în curs de dezvoltare.
17.17. Încurajarea și promovarea parteneriatelor publice, publice-private și cu societatea civilă eficiente, în baza experienței și strategiilor de resurse ale parteneriatelor.
17.18. Până în 2020, sporirea suportului de consolidare a capacităților pentru țările în curs de dezvoltare, inclusiv pentru țările cel mai puțin dezvoltate și statele insulare mici în curs de dezvoltare, pentru a crește în mod semnificativ disponibilitatea datelor calitative, în timp util și fiabile, desegregate după venit, sex, vârstă, rasă, etnie, statut migrațional, dizabilități, localizare geografică și alte caracteristici relevante în contexte naționale.
17.19. Până în 2030, dezvoltarea, în baza inițiativelor existente, a măsurătorilor progresului privind dezvoltarea durabilă care complementează produsul intern brut, și oferă suport pentru dezvoltarea capacităților statistice în țările în curs de dezvoltare.”[4]

Strategia de dezvoltare locală a comunei Giarmata în contextul național

În contextul existenței Agendei 2030 a ONU, România a elaborat Strategia Națională pentru Dezvoltarea Durabilă a României 2030, care are ca scop stabilirea priorităților naționale în contextul

[4] https://sdgs.un.org/

dezvoltării durabile, acestea fiind aliniate cu cele 17 priorități strategice ale ONU. În vederea implementării acestei strategii, există un cadrul legislativ și instituțional consolidat, acesta fiind detaliat în strategia adoptată în anul 2008. În vederea implementării strategiei există numeroase grupuri de lucru, și anume[5]:

- Comitetul Interdepartamental pentru Dezvoltare Durabilă
- Nuclee pentru Dezvoltare Durabilă și experți
- Coaliția pentru Dezvoltare Durabilă
- Consiliul Consultativ pentru Dezvoltare Durabilă

De asemenea, în anul 2022 a fost elaborat Planul Național de Acțiune pentru implementarea SNDDR 2030, care are 4 direcții prioritare[6]:

- DIRECȚIA PRIORITARĂ 1 - Consolidarea și Extinderea Cadrului de Guvernanță pentru Dezvoltare Durabilă
- DIRECȚIA PRIORITARĂ 2 - Susținerea Implementării SNDDR 2030 prin Programe de Educație și Formare pentru Dezvoltare Durabilă
- DIRECȚIA PRIORITARĂ 3 - Promovarea Principiilor și Valorilor Conceptului de Dezvoltare Durabilă
- DIRECȚIA PRIORITARĂ 4 - Monitorizarea și Evaluarea Implementării SNDDR 2030

Strategia de dezvoltare locală a comunei Giarmata în contextul regional și local

În context regional și local Strategia de Dezvoltare locală a Comunei Giarmata se aliniază cu următoarele documente strategice:

- Planul pentru Dezvoltare Regională al regiunii Vest 2021-2027,
- Programul Operațional Regional Vest 2021-2027,
- Strategia regională de specializare inteligentă 2021-2027,
- Strategia de dezvoltare economică și socială a județului Timiș 2021-2027,
- Alte strategii locale și regionale în vigoare (ex: Strategia de Eficiență Energetică a Județului Timiș 2021-2027, Strategia de Tineret a Județului Timiș 2021-2027, Strategia sectorială de dezvoltare Turistică a județului Timiș 2018-2028, Strategia de Dezvoltare a sistemului de transport public local de călători pe aria de competență SMTT – viziune 2030 etc)

Surse de finanțare identificate

Cele mai importante surse de finanțate identificate pentru perioada 2021-2027, sunt următoarele:

<u>Programul Operațional Regional 2021-2027</u>

- Prioritatea 1 - O regiune competitivă prin inovare, digitalizare și întreprinderi dinamice
- Prioritatea 2 - O regiune cu orașe Smart și o administrație digitalizată
- Prioritatea 3 - O regiune cu orașe prietenoase cu mediul
- Prioritatea 4 - O regiune cu mobilitate sustenabilă
- Prioritatea 5 - O regiune accesibilă
- Prioritatea 6 - O regiune educate
- Prioritatea 7 - O regiune atractivă

[5] Strategia Națională pentru Dezvoltarea Durabilă a României 2030, pag 79 - 81
[6] Planul Național de Acțiune pentru implementarea SNDDR 2030

- Prioritatea 8 - Asistență Tehnică

Planul Național de Redresare și Reziliență (PNRR)

- Tranziția verde
  - Componenta 1 - Managementul apei
  - Componenta 2 - Păduri și protecția biodiversității
  - Componenta 3 - Managementul deșeurilor
  - Componenta 4 - Transport sustenabil
  - Componenta 5 - Valul renovării
  - Componenta 6 - Energie
- Transformare digitală
  - Componenta 7 - Transformare digitală
- Creștere inteligentă, sustenabilă și favorabilă incluziunii
  - Componenta 8 - Reforma fiscală și reforma sistemului de pensii
  - Componenta 9 - Sprijin pentru sectorul privat, cercetare, dezvoltare, inovare
- Coeziune socială și teritorială
  - Componenta 10 - Fondul Local
  - Componenta 11 - Turism și cultură
- Sănătate, precum și reziliență economică, socială și instituțională
  - Componenta 12 - Sănătate
  - Componenta 13 - Reforme sociale
  - Componenta 14 - Buna guvernanță
- Politici pentru noua generație
  - Componenta 15 - Educație

Programe operaționale aferente implementării politicii de coeziune la nivel național[7]:

Programul Operațional Dezvoltare Durabilă (PODD)

- Tranziţie energetică bazată pe eficienţă energetică, emisii reduse, sisteme inteligente de energie, reţele şi soluţii de stocare (intervenţii adresate mediului privat),
- Dezvoltarea infrastructurii de apă și apă uzată și tranziția la o economie circulară,
- Protecţia mediului prin conservarea biodiversităţii, asigurarea calităţii aerului şi decontaminarea siturilor poluate,
- Promovarea adaptării la schimbările climatice, prevenirea şi gestionarea riscurilor.

Programul Operațional Transport (POT)

- Îmbunătăţirea conectivităţii prin dezvoltarea reţelei TEN-T de transport rutier,
- Îmbunătăţirea conectivităţii prin dezvoltarea infrastructurii rutiere pentru accesibilitate teritorială,
- Îmbunătăţirea conectivităţii prin dezvoltarea reţelei TEN-T de transport pe calea ferată,
- Îmbunătăţirea mobilităţii naţionale, durabilă şi rezilientă în faţa schimbărilor climatice prin creșterea calității serviciilor de transport pe calea ferată,

[7] https://mfe.gov.ro/minister/perioade-de-programare/perioada-2021-2027/

- Îmbunătăţirea conectivităţii prin creşterea gradului de utilizare a transportului cu metroul în regiunea Bucureşti-Ilfov,
- Îmbunătăţirea conectivităţii şi mobilităţii urbane, durabilă şi rezilientă în faţa schimbărilor climatice prin creşterea calităţii serviciilor de transport pe calea ferată,
- Dezvoltarea unui sistem de transport multimodal,
- Creşterea gradului de utilizare a căilor navigabile şi a porturilor,
- Creşterea gradului de siguranţă şi securitate pe reţeaua rutieră de transport,
- Asistenţă tehnică.

Programul Operațional Creștere Inteligentă şi Digitalizare și Instrumente Financiare (POCIDIF)

- Creșterea competitivității economice prin cercetare și inovare,
- Dezvoltarea unei rețele de mari infrastructuri de CDI,
- Creșterea competitivității economice prin digitalizare,
- Dezvoltarea infrastructurii Broadband,
- Instrumente financiare pentru întreprinderi,
- Creșterea capacității administrative.

Programul Operațional Sănătate (POS)

- Continuarea investițiilor în spitale regionale: Craiova, Cluj, Iași- faza a II-a,
- Servicii de asistență medicală primară, comunitară și servicii oferite în regim ambulatoriu,
- Servicii de recuperare, paliaţie şi îngrijiri pe termen lung adaptate fenomenului demografic de îmbătrânire a populaţiei şi profilului epidemiologic al morbidităţii,
- Creșterea eficacității sectorului medical prin investiții în infrastructură și servicii,
- Abordări inovative în cercetarea din domeniul medical,
- Informatizarea sistemului medical,
- Măsuri FSE care susțin cercetarea, informatizarea în sănătate și utilizare metode moderne de investigare, intervenție, tratament.

Programul Operațional pentru Tranziție Justă

Programul Acvacultură și Pescuit (PAP)

Politica agricolă comună (PAC), care are ca și intervenții în cadrul Pilonului II din Planul Strategic PAC 2023-2027 în anul 2023:

- Modernizarea infrastructurii de irigații,
- Înființarea sistemelor de irigații,
- Sprijin pentru instalarea tinerilor fermieri,
- Transfer de cunoștințe,
- Investiții în sectorul zootehnic,
- Investiții în condiționarea, depozitarea și procesarea produselor agricole și pomicole,
- LEADER - Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității,
- Crearea/modernizarea infrastructurii de acces agricolă,
- Crearea/modernizarea infrastructurii rutiere de bază din spațiul rural.

Programul Incluziune și Demnitate Socială (POIDS)

- Prioritatea 1:Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității (DLRC urban)
- Prioritatea 2: Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității – zona rurală
- Prioritatea 3: Protejarea dreptului la demnitate socială
- Prioritatea 4: Sprijinirea comunităților rurale fără acces sau cu acces limitat la serviciile sociale
- Prioritatea 5: Reducerea disparităților dintre copiii la risc de sărăcie și/sau excluziune socială și ceilalți copii
- Prioritatea 6: Servicii de suport pentru persoane vârstnice
- Prioritatea 7: Sprijin pentru persoanele cu dizabilități
- Prioritatea 8: Servicii sociale și de suport acordate altor grupuri vulnerabile
- Prioritatea 9: Inovare socială
- Prioritatea 10: Ajutorarea persoanelor defavorizate
- Prioritatea 11: Asistență tehnică

Programul Educație si Ocupare (POEO)

- Prioritatea 1 - Modernizarea instituțiilor pieței muncii
- Prioritatea 2 - Valorificarea potențialului tinerilor pe piața muncii
- Prioritatea 3 - Creșterea accesului pe piața muncii pentru toți
- Prioritatea 4 - Antreprenoriat și economie socială
- Prioritatea 5 - Îmbunătățirea participării copiilor la educația antepreșcolară și preșcolară
- Prioritatea 6 - Prevenirea părăsirii timpurii a școlii și creșterea accesului și a participării grupurilor dezavantajate la educație
- Prioritatea 7 - Creșterea calității ofertei de educație și formare profesională pentru asigurarea echității sistemului și o mai bună adaptare la dinamica pieței muncii și la provocările inovării și progresului tehnologic
- Prioritatea 8 - Creșterea accesibilității, atractivității și calității învățământului profesional și tehnic
- Prioritatea 9 - Consolidarea participării populației în procesul de învățare pe tot parcursul vieții pentru facilitarea tranzițiilor și a mobilității
- Prioritatea 10 - Asistență tehnică

Programe naționale de finanțare conform obiectivelor Politicii urbane:

<u>Orașe verzi și reziliente</u>

- Programe finanțate prin Fondul pentru Mediu - Ministerul Mediului,
- Programe pentru creșterea eficienței energetice a clădirilor
- Programe de Management al Riscului de Dezastru (DRM) – MDLPA
- Programul Național de Construcții de Interes Public sau Social (PNCIPS) - MDLPA

<u>Orașe echitabile și incluzive</u>

- Programele de locuințe administrate prin Agenția Națională pentru Locuințe (Locuințe pentru tineri, pentru închiriere, Program de construcție a locuințelor de serviciu pentru funcționarii publici și personalul instituțiilor publice centrale și locale, Locuințe sociale pentru comunitățile de romi) – MDLPA

- Alte programe referitoare la locuire (locuințe sociale, locuințe pentru persoanele evacuate din locuințe naționalizate) – MDLPA
-

Orașe bine guvernate

- Elaborarea și/sau actualizarea Planurilor Urbanistice Generale și a Regulamentelor Locale de Urbanism - MDLPA

II. Date generale despre comuna Giarmata

1. Prezentarea generală a comunei

Localizare

Comuna Giarmata este situată în partea centrală a judeţului Timiş, pe formele terminale ale Câmpiei Vingăi, ce face trecerea între Dealurile Lipovei şi o câmpie joasă, la 12 km nord-est de Timişoara.

Comuna Giarmata se compune din:

- localitatea de reşedinţă Giarmata;
- localitatea Cerneteaz.

Giarmata, alternativ Ghiarmata, (în română Iarmota - 1924, în germană Jahrmarkt, în maghiară Temesgyarmat, în trad. "Colonia Timişului") este o comună în judeţul Timiş, Banat, România.

Zona Giarmata, este situată în judeţul Timiş, la o distanţă de 10 km, în partea de N-E a Municipiului Timişoara. Comuna Giarmata se învecinează la N cu comuna Pişchia (10 km), la E se învecinează cu Comuna Remetea Mare, la S-E se află teritoriile administrative ale Comunei Ghiroda şi respectiv Dumbrăviţa şi la V cu Sânandrei. Distanţa Giarmata-Cerneteaz este de 5 km.

Satul Cerneteaz este situat la nord față de municipiul Timișoara, la o distanță de aproximativ 8 km, fiind situat pe malul drept al râului Bega Veche. Drumul Comunal 58 care străbate localitatea leagă Cerneteazul de Giarmata și DN 691 la est (2 km) și satul Covaci la vest (2 km).

Pe teritoriul localității au fost descoperite vestigii romane. Prima atestare documentară datează din 1470. În 1924-1925 satul se numea Cernești. La împărțirea administrativ teritorială din 1956, acesta era centru de comună.

Printre personalitățile locale se numără: Nica Iancu Iancovici (1821-1903), instrumentist, cântăreț de taraf, folclorist; Aquilina Birăescu (n. 30 iunie 1948), prozatoare.

Comuna Giarmata este parte integrantă a Zonei metropolitane a municipiului Timişoara, o unitate administrativă integrată între Timişoara şi localităţile din imediata apropiere. În acest sens s-a constituit un Consiliu Consultativ având ca scop consultarea autorităţilor administraţiei publice locale din Timişoara şi comunele periurbane.

Repere istorice

Comuna Giarmata este situată pe câmpia înaltă a Vingăi , oferind un cadru natural propice pentru întemeierea unei așezări omenești, datată la sfârșitul neoliticului.

Comuna Giarmata este situată în partea centrală a județului Timiș la 10 km N-E de Timișoara.

Comuna este situată la o altitudine de 109-160 m deasupra nivelului mării, având condiții climaterice bune (temperatura medie anuală este de +18˚ C).

Teritoriul comunei cuprinde localitatea de reședință Giarmata și satul Cerneteaz. La hotarul comunei au fost descoperite urme de materiale (unelte și vase) din sec. II-III d.Hr. și locuințe de factură dacică și daco-romană. În perioada daco-romană, populația trăia sub forma unei obști sătești.

La începutul feudalismului a existat un voeivodat destul de puternic fiind amintit în puținele izvoare narative din vremea respectivă. Astfel, cu prilejul marii invazii din 1241 este amintit voeivodatul de Giarmata.

Comuna este amintită în registrele de zeciuială papală din anii 1334-1335 sub numele de Zamor și Garmot.

La 1407 este menționată moșia Giarmata care este donată voievodului Nicolae, fiul lui Toma și administrată de voievodul Ioan.

După 1500 Giarmata devine centrul unui voievodat din cele două consemnate de documente în comitatul Timiș.

În 1552 Giarmata trece sub stăpânire otomană și face parte din pașalâcul Timișoara până în anul 1716 după care este anexată Imperiului Habsburgic. La 1717 localitatea se compune din Veliki Iermat cu 36 de case și Mâli Iermat cu 28 de case, locuințe de populație română și sârbă. Din 1722 a început colonizarea germană , menționată într-un raport de colonizare a unui ofițer din serviciul de transporturi – Johan Albrecht Craussen.

În perioada 1769-1782 în comuna Giarmata locuiau 327 de familii, în totalitate coloniști germani, populația română și sârbă fiind transferată la 1765 la Checea și Peterda (astăzi Radjeva – Serbia). Începând cu 1778 în registrele bisericești sunt din nou pomeniți locuitorii români din Giarmata.

La sfârșitul secolului al XVIII-lea, ca urmare a măsurilor economice, dar și a sistemului de colonizare, apar diferențieri sociale.

Până la Al II-lea Război Mondial întreaga populație a comunei era formată din etnici germani.

Începând cu anul 1945 are loc o stabilire treptată a românilor în Giarmata. Concomitent are loc plecarea etnicilor germani în Germania, ajungându-se în situația în care la 1 ianuarie 1995, la o populație de 4536 (2245 bărbați și 2291 femei) locuitori, componența etnică să fie următoarea: români 94,3%, maghiari 2%, germani 1,6%, alte naționalități 2,1%.

În urma ultimului recensământ comuna înregistrează un număr de 7400 de locuitori.

Relief

Teritoriul Comunei Giarmata face parte din Câmpia de Vest a României, extremitatea estică a Câmpiei Tisei, fiind compartimentul estic al marii Depresiuni Panonice. Astfel se poate spune că, întreaga comună Giarmata este situată într-o zonă netedă, cu unele crove şi dune ori grinduri fluviatile. Evoluţia ei paleogeografică, cât şi diferenţierile de peisaj ce apar de la nord către sud, determină delimitarea ei în mai multe subunităţi. Perimetul studiat se încadrează din acest punct de vedere în Câmpia Timişului.

Câmpia Timişului este în cea mai mare parte a ei, o câmpie recentă, de inundaţie, drenată de Bega, Timiş şi de toţi afluenţii şi braţele acestora. Divagarea cursurilor de apă au dat câmpiei până la începutul sec. al-XIX-lea caracterul unei zone mlăştinoase, care a luat înfăţişarea actuală numai în urma lucrărilor hidroameliorative. Astfel, întinsul şes aluvial al Timişului, după evoluţia lui recentă şi după transformările suferite în urma lucrărilor de asanare se poate împărţi în trei sectoare:

- Şesul asanat al Begheiului;

- Şesul asanat al Bârzavei;
- Şesul de ostroave al Timişului.

Comuna Giarmata se încadrează în cea mai mare parte în şesul de ostroave al Timişului şi parţial în şesul asanat al Begheiului. Acest sector se prezintă ca o câmpie aluvială de subsidenţă fluvio-lacustră, cu albii suspendate deasupra câmpului (înălţate prin aluviunile bogate cărate de râuri şi pâraie), iar între ele terenuri joase, mlăştinoase cu nivelul apei freatice aproape de suprafaţă.

Altitudinea este cuprinsă între 84-90 m, cu o înclinare foarte slabă, panta generală fiind mai mică de 17°, ceea ce explică meandrele râurilor din trecut (în prezent regularizate şi îndiguite).

Specificul acestui sector de câmpie joasă, macroscopic, este monotonia, în realitate este o complexitate morfometrică, stratigrafică, hidrogeologică şi pedologică deosebită.

Microrelieful acestei câmpii prezintă mai ales forme negative reprezentate prin microdepresiuni (închise sau deschise), de formă alungită.

Climă

Din punct de vedere climatic pentru evaluarea vulnerabilității la poluarea cu nitrați, cel mai important parametru este raportul dintre precipitații și evapotranspirația potențială. Valoarea medie a acestui raport pentru seria de ani climatici 1961-1990, considerată ca serie de referință în studiile privind impactul climatic, este pentru comuna Giarmata 0.912, cu un domeniu de variație cuprins între 0.643 și 1.315. Din aceste valori rezultă că regimul hidroclimatic induce în general transferuri importante de apă din atmosferă către corpurile de apă prin intermediul solului.

În anii deficitari pluviometric valoarea cumulată anual a evapotranspirației potențiale este mai mare decât cea corespunzătoare precipitațiilor, riscul de transfer al nitraților către corpurile de apă de suprafață și subterane fiind redus. Anii ploioși însă, vor induce mișcarea nitraților stocați astfel în zona nesaturată către corpurile de apă subterane.

Parametrii climatici pe baza cărora se determină perioadele de interdicție pentru aplicarea îngrășămintelor organice sunt data de apariție a primului îngheț (toamna/iarna) și cea de apariție a ultimului îngheț (primăvara).

Utilizând seria climatică de referință (1961-1990), pentru comuna Giarmata valorile acestor parametri climatici sunt:

Data de apariție a primului îngheț:

- valoarea medie: 10 octombrie;
- cel mai timpuriu: 14 septembrie;
- cel mai târziu: 5 noiembrie;

Data de apariție a ultimului îngheț:

- valoarea medie: 26 aprilie;
- cel mai timpuriu: 4 aprilie;
- cel mai târziu: 23 mai.

Hidrografie

Lungimea totală a râurilor cadastrale pe teritoriul comunei Giarmata este de 14,84 km.

Corpurile de apă de suprafață (râuri) de pe teritoriul comunei sunt:

- râul Bega Veche (Beregsău, Niraj) – confluență cu: Măgheruș (Fibiș, Niarad);
- râul Behela (Luchin) – confluență cu: Unu (Reisenberg);

- râul Remetea – confluență cu: Behela;
- râul Behela (Luchin) – confluență cu: Bega;
- râul Măgheruș (Fibiș, Niarad) – confluență cu Bega Veche (Beregsău, Niraj);
- râul Unu (Reisenberg) – confluență cu: Behela (Luchin).

Perimetrul total al lacurilor cadastrate de pe teritoriul comunei Giarmata este de 1,291 km, fiind reprezentat de lacul de acumulare Giarmata, situat în bazinul râului Behela.

Giarmata se află deasupra următoarelor corpuri de apă subterană:

- Timișoara;
- Fibiș;
- Lovrin-Vinga.

Vegetaţie

Din punct de vedere fitogeografic, perimetrul cercetat aparţine provinciei geobotanice central-europene, fiind puternic influenţat de vecinătatea Provinciei geobotanice sud-europene.

Vegetaţia caracteristică este cea a silvostepei.

Vegetaţia naturală a fost în cea mai mare parte schimbată în urma acţiunii omului, fiind înlocuită cu cultura plantelor (mai ales cerealiere). Intervenţia omului asupra vegetaţiei a fost hotărâtoare.

Esenţele care predomină sunt: Quercus robur, Ulmus glabra, Frasinus excelsior, Acer campestris, Pirus piraster, Malus silvestris.

Subarboretul din pădure este reprezentat mai ales prin: Crataegus monogyna, Cornus sanguineus, Corylus avellana, Cornus mas, Rhamnus frangula, Prunus spinosa, Cornus sanguineus, Evonymus verucosa, Lygustrum vulgare. Frecvent se întâlnesc şi speciile de plante agăţătoare Hedera helix şi Clematis vitalba.

În lungul cursului de apă (Pârâul Behela) zăvoaiele se ţin lanţ, împodobind malurile şi luncile umede ale acestora cu verdele lor întotdeauna proaspăt, plăcut ochiului.

Speciile dominante sunt sălciile (Salix albă, Salix fragolis-salcia fragedă), cu trunchi tot atât de gros ca şi prima, însă cu spicele fragede, care se rup la îndoire cu mare uşurinţă de la subţioara ramurilor mai bătrâne). În prundişuri, izolat, apare şi răchita roşie (Salix purpureea), măceşul (Rosa canină) şi salcâmul (Robinia pseudacacia).

Agricultura comunei Giarmata este în totalitate privată. Terenurile agricole sunt grupate în asociaţii agricole mari sau în asociaţii particulare mai mici. Asocierea proprietarilor de terenuri permite aplicarea unei agriculturi moderne, cu rezultate de producţie bune.

În zonă se cultivă cu precădere cerealele păioase (grâu, orz, orzoaică, triticale, etc.), plante tehnice (soia, floarea soarelui, rapiţă, etc.) şi legume.

Pomii fructiferi cei mai întâlniți sunt: prunul, mărul, cireșul, vișinul, caisul, gutuiul, dudul, nucul.

Solurile sunt foarte fertile, de culoare brun, brun – închis şi negru de tipul cernoziomurilor.

2. Management și amenajarea teritoriului

Amenajarea teritoriului reprezintă expresia spațială a politicilor economice, sociale, culturale și ecologice ale societății.

Amenajarea teritoriului are ca scop principal crearea unui nucleu comun care să armonizeze politicile economice, sociale, ecologice și culturale, stabilite la nivel național și local, în vederea asigurării unei dezvoltări echilibrate a diferitelor zone ale țării, rezultatul final fiind creșterea coeziunii și eficienței relațiilor economice și sociale dintre acestea.

Context național

În România, activitățile de amenajarea teritoriului și de urbanism se desfășoară conform Legii 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul, cu modificările ulterioare.

Obiectivele amenajării teritoriului constau în:

- Dezvoltarea economică și socială echilibrată a regiunilor și zonelor, cu respectarea specificului acestora;
- Îmbunătățirea calității vieții oamenilor și colectivităților umane;

Gestionarea responsabilă a resurselor naturale și protecția mediului, utilizarea rațională a teritoriului.

Legea 350/2001 stabileşte regulile pentru desfăşurarea activităţii de amenajare a teritoriului şi principiile de bază ale acestei activităţi: principiului ierarhizării, coeziunii şi integrării spaţiale la nivel naţional, regional, judeţean, orăşenesc şi comunal.

Activitatea de amenajare a teritoriului este coordonată de Guvern prin Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației, care are următoarele atribuţii:

- Elaborarea Planului de Amenajare a Teritoriului Naţional – PATN;
- Elaborarea Planului de Amenajare a Teritoriului Regional – PATR – care fundamentează dezvoltarea regională;
- Colaborarea cu ministerele, precum şi cu celelalte organe ale administraţiei publice centrale, pentru fundamentarea, din punct de vedere al amenajării teritoriului şi a programelor strategice sectoriale;
- Colaborarea cu consiliile pentru dezvoltare regională, consiliile judeţene şi consiliile locale, precum şi urmărirea modului în care se aplică programele guvernamentale şi liniile directoare în domeniul amenajării teritoriului la nivel regional, judeţean şi local;
- Avizarea documentaţiilor de amenajare a teritoriului, potrivit competenţelor stabilite prin lege.

Atribuţiile administraţiei publice locale în domeniul amenajării teritoriului:

Consiliul local asigură respectarea prevederilor cuprinse în documentaţiile de amenajare a teritoriului aprobate. În îndeplinirea atribuţiilor sale în domeniul amenajării teritoriului, Consiliul Local utilizează informaţii din toate domeniile de activitate economico-socială.

Context european

Principalele documente europene în vigoare care sintetizează experienţa privind amenajarea teritoriului şi la care România îşi aliniază politicile sale sunt:

- *”Carta europeană a amenajării teritoriului”* este primul document strategic, la nivel european, adoptat în 1983, la cea de a 6-a Conferinţa Europeană a Miniştrilor Responsabili cu Amenajarea Teritoriului (CEMAT), care a avut loc la Torremolinos, Spania. Aceasta defineşte amenajarea

teritoriului ca “expresia spaţială a politicilor economice, sociale, culturale şi ecologice a tuturor societăţilor” şi stabileşte ca obiective fundamentale: dezvoltarea socio-economică echilibrată a regiunilor, ameliorarea calităţii vieţii, gestionarea responsabilă a resurselor naturale şi protecţia mediului, utilizarea raţională a solului.

- *Schema de Dezvoltare a Spaţiului Comunitar (SDEC)* – Dezvoltarea spaţială echilibrată şi durabilă a teritoriului Uniunii Europene - document al Uniunii Europene, adoptată la Consiliul Informal al Miniştrilor Responsabili cu Amenajarea Teritoriului din ţările Uniunii Europene – Potsdam, Germania (mai 1999);
- *Principii directoare pentru o dezvoltare teritorială durabilă a continentului european* – document al Consiliului Europei, adoptat la Conferinţa Europeană a Miniştrilor Responsabili cu Amenajarea Teritoriului (CEMAT) – Hanovra, Germania (septembrie 2000);
- *Agenda Teritorială Europeană* - document al COMISIEI EUROPENE (mai 2007).

Dezvoltarea rurală şi amenajarea teritoriului

Conceptul „**amenajarea teritoriului**” a apărut în perioada exodului rural către oraşele care se dezvoltau în ritm accelerat sub influenţa revoluţiei industriale. A apărut necesitatea de a separa spaţial funcţiile urbane: de locuit, de muncă, de cultură, de circulaţie etc., amenajarea teritoriului extinzându-se asupra ansamblului spaţiului geografic, atât urban cât şi rural.

Elaborarea planurilor de amenajare regională a teritoriului trebuie să se bazeze pe un complex de elemente de bază, de natură diferită pentru a determina soluţii tehnice prietenoase faţă de mediu, utile şi eficiente pe plan economico-social.

Legea fondului funciar, prevede ca organizarea şi amenajarea teritoriului agricol - componenta dominantă a spaţiului rural - trebuie să asigure crearea condiţiilor pentru o mai bună folosire a terenurilor în scopul producţiei agricole, pe bază de studii şi proiecte pentru rezolvarea următoarelor probleme:

- corelarea dezvoltării agriculturii cu celelalte activităţi economice şi sociale din zonă, stabilind măsuri care să determine creşterea producţiei agricole şi îmbunătăţirea exploatării terenului, cunoaşterea terenurilor pe proprietari şi destinaţii în concordanţă cu structurile de proprietate şi cu formele de cultivare a pământului;
- stabilirea perimetrului fiecărei proprietăţi prin comasarea terenurilor dispersate şi rectificarea hotarelor amplasate neraţional; elaborarea de proiecte pentru organizarea şi amenajarea exploataţiilor agricole;
- stabilirea reţelei de drumuri tehnologice agricole ca o completare a reţelei de drumuri clasate etc.

În funcţie de sfera de cuprindere, în domeniul amenajării teritoriului deosebim:

Planul de amenajare a teritoriului, constituit ca un ansamblu de studii referitoare la o suprafaţă de teren definită care prevede obiectivele, acţiunile şi măsurile de adoptare pe o perioadă determinată care orientează aplicarea unor politici în domeniul organizării teritoriului naţional, regional sau local;

Planul urbanistic general, documentaţie care stabileşte obiectivele, acţiunile şi măsurile pentru localitate, pe o perioadă determinată în vederea amenajării teritoriului. În concordanţă cu acesta se elaborează planul urbanistic zonal şi planul urbanistic de detaliu.

Urbanism şi amenajarea teritoriului la nivel local

Planul Urbanistic General (PUG) este un proiect care face parte din programul de amenajare a teritoriului şi de dezvoltare a localităţilor. Mai exact, PUG-ul constituie cadrul legal pentru realizarea programelor şi acţiunilor de dezvoltare conform Legii 350/2001, modificată şi completată prin Legea 289/2006.

PUG-urile cuprind analiza, reglementările şi Regulamentul Local de Urbanism (RLU) pentru întreg teritoriul administrativ al unităţii de bază, atât din intravilan, cât şi din extravilan.

Reglementările pe termen scurt pe care le include PUG-ul se referă la stabilirea şi delimitarea teritoriului intravilan în relaţie cu teritoriul administrativ al localităţii, stabilirea modului de utilizare al terenurilor din intravilan, zonificarea funcţională, corelată cu organizarea reţelei de circulaţie, delimitarea zonelor afectate de servituţi publice; modernizarea şi dezvoltarea infrastructurii tehnico-edilitare, stabilirea zonelor istorice protejate şi de protecţie a monumentelor istorice, formele de proprietate şi circulaţia juridică a terenurilor şi precizarea condiţiilor de amplasare şi conformare a volumelor construite, amenajate şi plantate. Reglementările pe termen mediu şi lung pe care le include PUG-ul se referă la evoluţia în perspectivă a localităţii, direcţiile de dezvoltare funcţională în teritoriu şi traseele coridoarelor de circulaţie şi de echipare prevăzute în planurile de amenajare ale teritoriului naţional, zonal şi judeţean.

PUZ-ul este un proiect care are caracter de reglementare specifică detaliată a dezvoltării urbanistice a unei zone din localitate (acoperind toate funcţiunile: locuire, servicii, producţie, circulaţie, spaţii verzi, instituţii publice, etc.) şi asigură corelarea dezvoltării urbanistice complexe a zonei cu prevederile PUG-ului localităţii din care face parte.

Prin PUZ se stabilesc obiectivele, acţiunile, priorităţile, reglementările de urbanism (permisiuni şi restricţii) necesar a fi aplicate în utilizarea terenurilor şi conformarea construcţiilor din zona studiată (PUZ-ul reprezintă o fază premergătoare realizării investiţiilor, prevederile acestuia realizându-se etapizat în timp, funcţie de fondurile disponibile).

Problemele abordate în cadrul Planului Urbanistic Zonal sunt: organizarea reţelei stradale; zonificarea funcţională a terenurilor; organizarea urbanistic-arhitecturală în funcţie de caracteristicile structurii urbane; indici şi indicatori urbanistici (regim de aliniere, regim de înălţime, POT, CUT, etc); dezvoltarea infrastructurii edilitare; statutul juridic şi circulaţia terenurilor; delimitarea şi protejarea fondului arhitectural-urbanistic de valoare deosebită, dacă acesta există în zona studiată; măsuri de delimitare până la eliminare a efectelor unor riscuri naturale şi antropice, dacă acestea există în zona studiată; menţionarea obiectivelor de utilitate publică; măsuri de protecţie a mediului, ca rezultat al programelor specifice; reglementări specifice detaliate (permisiuni şi restricţii) incluse în Regulamentul local de urbanism aferent PUG-ului.

Suprafața totală a teritoriului administrativ al Comunei Giarmata este de 3.402 ha.

Conform datelor statistice obţinute de la Institutul de Statistică Timiş, situaţia terenurilor din comună se prezintă astfel: suprafaţa 3.402 ha, din care în intravilan 480 ha şi extravilan 2.922 ha.

Planul Urbanistic General al Comunei Giarmata a fost elaborat pentru prima dată în anul 1998, pe baza Hotărârii Consiliului Local al Comunei Giarmata nr.18/17.02.1998 privind reactualizarea P.U.G. şi P.A.T. Comuna Giarmata şi întocmirea P.U.G. pentru localitatea Cerneteaz.

Conform dispoziţiilor Hotărârii Consiliului Local al Comunei Giarmata nr. 9/25.07.2008 privind Acordul de Principiu pentru elaborarea documentaţiei de urbanism s-a elaborat „Reactualizarea Planului Urbanistic General al Comunei Giarmata”.

Conform legislaţiei în vigoare, Planul Urbanistic General al Comunei Giarmata a fost actualizat în anul 2013, acesta incluzând toate studiile urbanistice întocmite de persoane fizice sau juridice, precum şi planurile de amenajare a teritoriului întocmite de către Consiliul Judeţean Timiş.

Situaţia dezvoltării comunei din ultimii 10 ani a dus la o mare dinamică a extinderilor teritoriale, datorate în mare parte poziţiei comunei faţă de municipiul Timişoara, dar şi condiţiilor proprii comunei. Dinamica rapidă nu a permis revizuirea Planului Urbanistic General al comunei, astfel că la ora actuală, nu există un document de reglementare teritorială referitoare la teritoriul administrativ Giarmata. Scopul intenţiei de revizuire a PUG Giarmata, îl reprezintă ordonarea politicilor de dezvoltare teritorială a comunei, pentru viitorii 10 ani, în concordanţă cu strategia generală de dezvoltare a comunei şi cu dorinţele şi opţiunile locuitorilor comune.

Deşi realizarea prevederilor PUG-urilor sunt în mare măsură realizabile, în funcţie de dezvoltarea economică a comunei, în mod etapizat comuna doreşte realizarea infrastructurii edilitare în toată comuna prin finalizarea extinderilor de reţele de apă, introducerea canalizării, precum şi asfaltarea străzilor pentru noile construcţii şi amenajarea zonelor verzi, astfel încât să se atingă nişte parametrii de confort ambiental conform normativelor europene în domeniu.

La nivelul anului 2022 există următoarele informații legate de planificarea teritorială a comunei: P.U.G. Giarmata se află în faza de avizare, în ceea ce privește situația P.U.Z.-urilor nu există niciunul în curs de avizare.

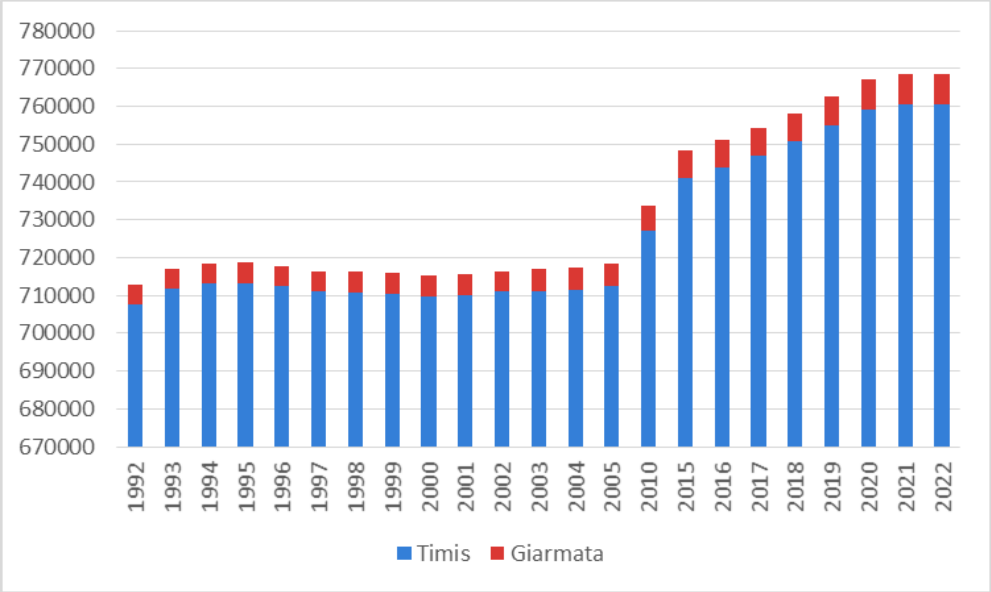
III. Analiza socio-economică a comunei Giarmata

1. Demografie

Populația

Conform datelor furnizate de Institutul Național de Statistică, în anul 2022 județul Timiș a înregistrat o populație de 760.520 de locuitori. Analizând figura *Evoluția populației pe județul Timiș și comunal Giarmata în perioada 1992-2022*, în perioada 1992- 2005 se poate observa o anumită constanță în ceea ce privește numărul locuitorilor din județului Timiș. Totuși începând cu anul 2010 până în anul 2022 se poate percepe o creștere sesizabilă. O evoluție similară cu cea identificată la nivel de județ, este observabilă și la nivelul comunei Giarmata, unde începând cu anul 2010 putem sesiza conform figurii *Evoluția populației pe județul Timiș și comunal Giarmata în perioada 1992-2022,* o creștere relativ constantă a populație până în anul 2022.

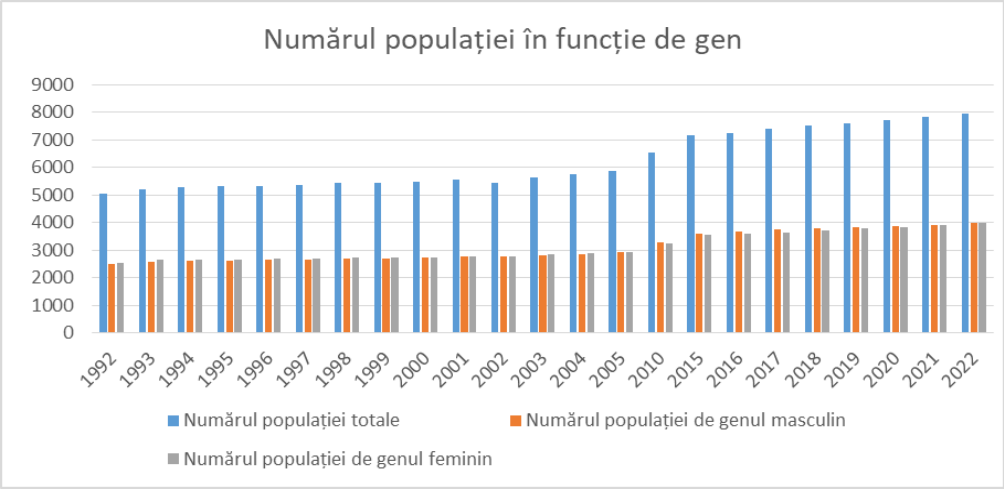
Evoluția populației pe județul Timiș și comunal Giarmata în perioada 1992-2022

Sursa: Baza de date INS TEMPO

Comuna Giarmata înregistrează în anul 2022 o populație de 7965 de locuitori, fiind astfel considerată o comună cu mărime demografică mare. Conform datelor transmise de Institutul Național de Statistică, numărul populației totale din Giarmata în 1992 era de 5050 de locuitori, iar în anul 2022 populația comunei însumează 7965. Din 1992 și până în prezent populația comunei a crescut substanțial, adică cu 2915 locuitori mai mult.

Populația comunei Giarmata în perioada 1992-2022

Sursa: Baza de date INS TEMPO

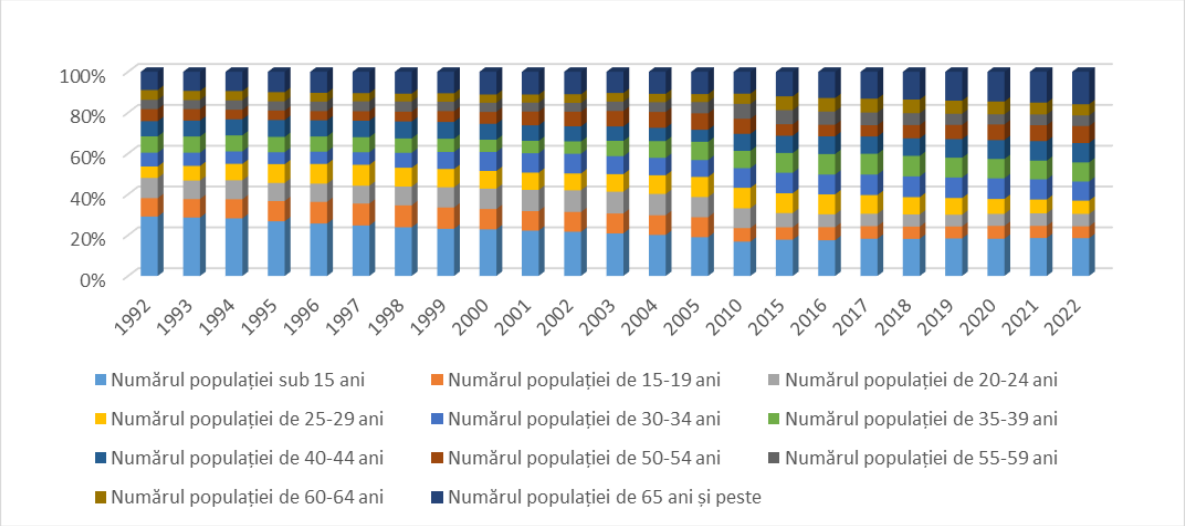
Examinând figura *Populația comunei Giarmata în perioada 1992-2022*, putem argumenta ca în perioada 1992-2021 sunt înregistrate valori constante aferent numărului populației totale. Astfel, între anii 1992-2005 se observă valori aproximativ similare, iar din 2010 până în 2022 se observă o creștere considerabilă, cea mai mare creștere fiind înregistrată în anul 2022, și anume 7965 de locuitori. De asemenea, putem spune că localitatea a atras în egală măsură populația de gen masculin și cea de gen feminin, acestea înregistrând valori aproximativ egale pe tot parcursul perioadei analizate. .

Structura populației

Comuna Giarmata are 2 sate arondate, Cerneteaz și Giarmata. Localitatea se situează la circa 12 km Nord-Est de municipiul Timișoara. Analiza populație în raport cu dimensiunea vârstă evidențiază faptul că localitatea Giarmata este una cu o populație tânără și foarte tânără. Acest aspect poate fi evidențiat de faptul că în structura populației din Giarmata (Figura *Structura populației comunei pe grupe de vârste din anul 1992 până în anul 2022*), grupul de vârstă cel mai consistent îl reprezintă persoanele cu vârste sub 15 ani. Analiza longitudinală asupra grupului cu vârsta sub 15 ani evidențiază faptul că acest grup de vârstă a cunoscut două schimbări semnificative de trend între 1990 și 2022. În acest sens se poate observa o scădere a numărului din această categorie din anul 1994 până în 2005, iar din 2015 până în 2021 se observă o creștere semnificativă.

La polul opus observăm că grupurile de persoane cu cea mai mică pondere la nivelul populației sunt grupa de vârstă 55-59 și grupa de vârstă 60-64 ani, ca de altfel și creștere din 2015 până în 2021, se observă și la persoanele care au peste 65 de ani. În baza acestor date putem afirma la nivelul comunei Giarmata identificăm un segment semnificativ de populație activă. Numărul mare al contingentului din grupa de vârstă de sub 18 ani ne face să fim optimiști cu privire la dinamica populației de la nivelul localității și în următorii ani.

Structura populației comunei pe grupe de vârste din anul 1992 până în anul 2022

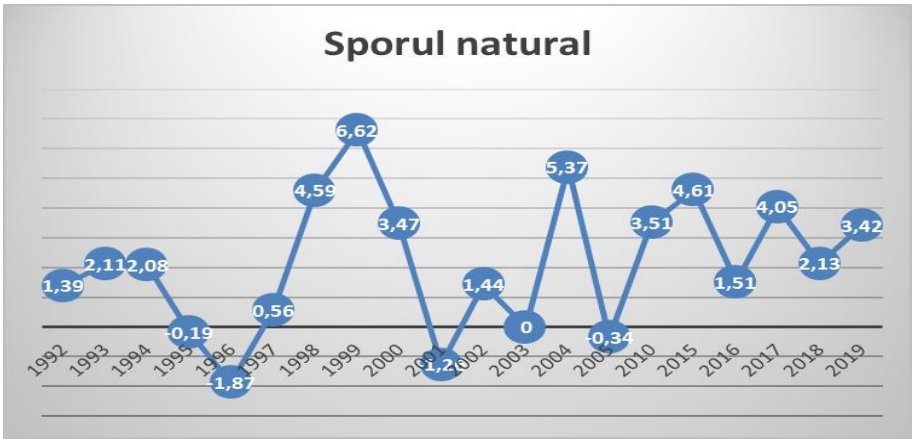

Sursa: Baza de date INS TEMPO

Mișcarea naturală a populației

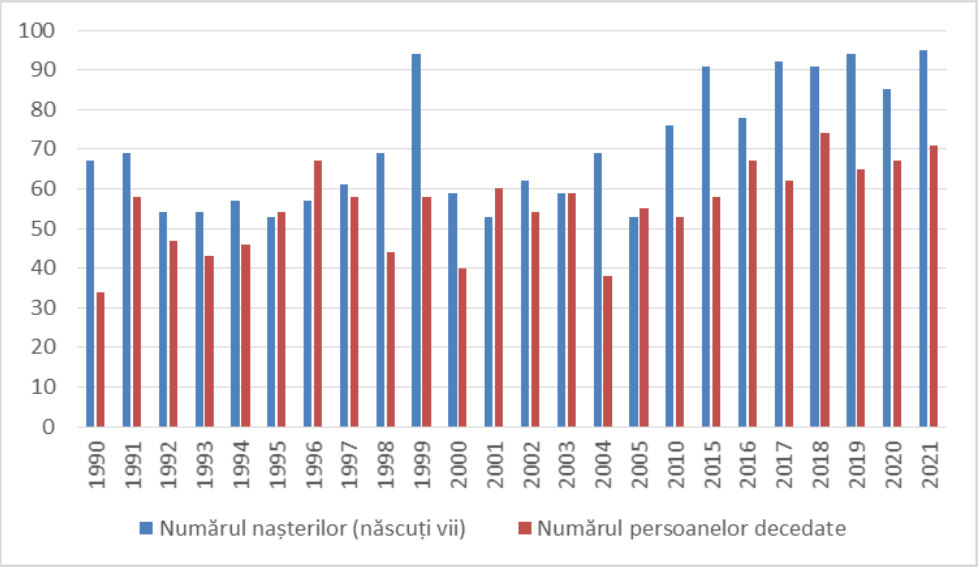
Mișcarea naturală include evenimente demografice care afectează direct sau indirect schimbarea populației. Acestea includ nașterile, decesele, căsătoriile și divorțuri. Analiza dinamicii populației în raport cu sporul natural evidențiază faptul că pentru prima dată în anul 1996 în comuna Giarmata sporul natural a fost negativ. Mai exact putem afirma că în anul 1996 numărul născuților vii este mai mic decât cel al persoanelor decedate în același an. Această situație s-a repetat, însă cu o intensitate mult mai mică în anul 2001 și 2005. Începând cu 2010 sporul natural la nivelul comunei Giarmata este doar pozitiv, fapt deosebit de îmbucurător dacă avem în vedere faptul că în cea mai mare parte a localităților din România sporul natural este unul negativ.

Evoluția sporului natural în comuna Giarmata în perioada 1992-2019

Sursa: Baza de date INS TEMPO

Evoluția natalității și a mortalității în comuna Giarmata

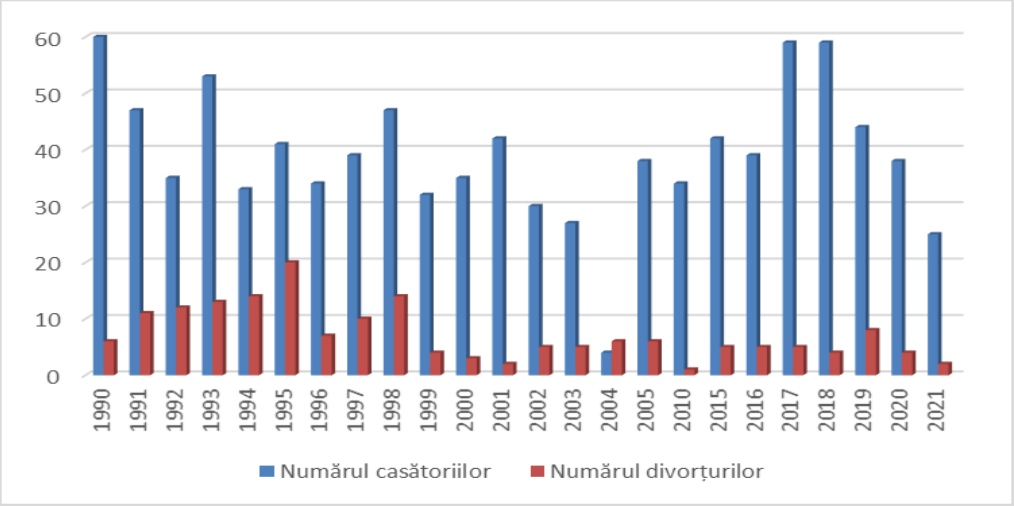

Sursa: Baza de date INS TEMPO

Analiza natalității și a mortalității în perioada 1990-2021 la nivelul comunei Giarmata evidențiază faptul că, aproape constant mortalitatea cunoaște valori inferioare comparativ cu natalitatea. Excepție face doar anul 1996, atunci când a fost înregistrat un număr mai mare de persoane decedate decât cele care s-au născut. În anul 2018 localitatea înregistra cel mai mare număr de persoane decedate, și anume 74 de persoane. Pe de altă parte, putem observa un surplus de persoane născute în anul 1999 și în anul 2021.

Nupțialitate și divorțialitate

Evoluția nupțialității și a divorțialității

Sursa: Baza de date INS TEMPO

Conform datelor din figura *Evoluția nupțialității și a divorțialității*, în Giarmata evoluția nupțialității ne reliefează două tendințe. Dacă în anul 1990 localitatea înregistra un număr de 60 de căsătorii tendința acestora este de scădere până în anul 2004, când acestea scad drastic, ajungând la un număr de doar 4 căsătorii. De altfel, numărul de căsătorii reintră în media specifică localității și cunoaște în anii 2017 și 2018 un vârf cuantificat la 59 de căsătorii realizate în fiecare din cei doi ani.

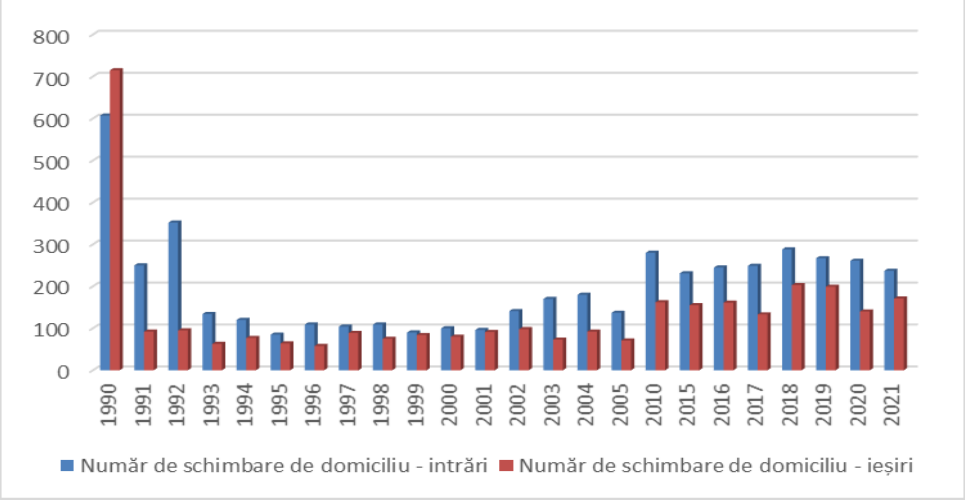
Pe de altă parte, începând cu anul 1990 pană în anul 1995 în Giarmata a fost înregistrată o creștere semnificativă a numărului divorțurilor. Dacă în 1990 numărul divorțurilor era de 6, în 1995 numărul lor s-a triplat, înregistrându-se astfel un număr de 20 de divorțuri. Ulterior valoarea acestora începe să scadă și atinge, valoarea minimă în anul 2010, an în care a fost înregistrat doar un singur divorț.

Mișcarea migratorie a populației

Prin mișcare migratorie înțelegem deplasarea populației în teritoriu, care presupune depășirea unei granițe administrativ-teritoriale.

Ceea ce putem observa din figura *Mișcarea migratorie a populației la nivelul localității Giarmata în perioada 1990-2021,* este faptul că la nivelul localității, populația cunoaște o dinamică foarte mare, cu predilecție în anul 1990, unde s-au înregistrat valori maxime atât la ieșiri, cât și la intrări prin schimbare de domiciliu. Dacă ieșirile au scăzut semnificativ după anul 1990 și s-au menținut la o valoare constantă până în anul 2005, intrările au cunoscut valori semnificative și în anul 1991 și 1992, după care și acestea au cunoscut valori constante până în jurul anului 2002, 2003 când se observă o ușoară creștere. Astfel, între anii 1993 și 2001 s-a înregistrat o oarecare stagnare ușoară a numărului de schimbări de domiciliu. Începând cu anul 2010 se observă o creștere a numărului de intrări de manieră coroborată cu numărul de ieșiri. Totuși de menționat este faptul că în toată această perioadă numărul de intrări este superior numărului de ieșiri, fapt ce contribuie la creșterea constantă a populației din localitate

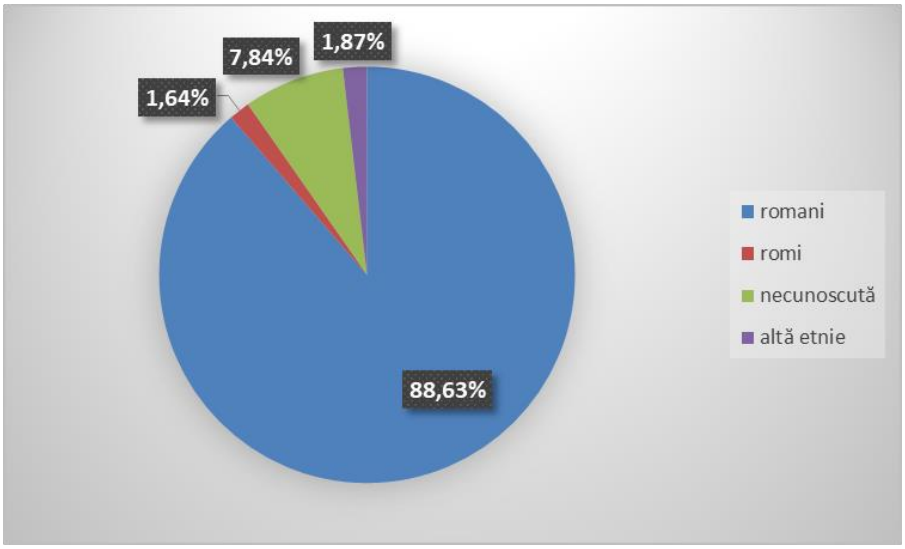
Mișcarea migratorie a populației la nivelul localității Giarmata în perioada 1990-2021

Sursa: Baza de date INS TEMPO

Structura etnică și religioasă a populației

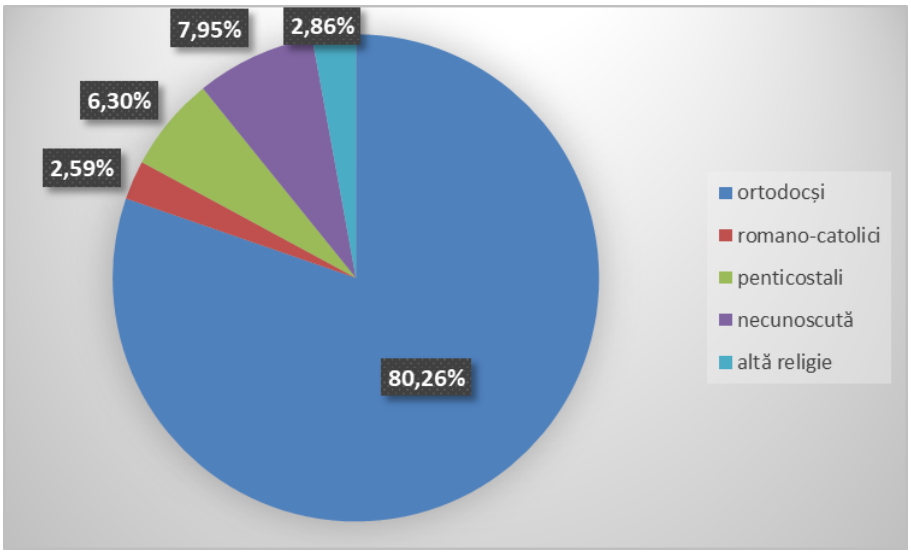
Componența etnică a populației

Sursa: Recensământul Populației și al Locuințelor 2011

În Giarmata structura etnică, conform datelor de la recensământul populației, la nivelul anului 2011 este reprezentată în Figura *Componența etnică a populației*. Astfel, din punct de vedere al componenței etnice, populația dominantă este reprezentată de români, cu un procent de 88,63%. Prezența minorităților este într-un procent foarte mic la nivelul comunei Giarmata fiind reprezentată de Romi 1,64% și 7,84% de persoane etnie nedeclarată.

Componența religioasă a populației

Sursa: Recensământul Populației și al Locuințelor 2011

Din punct de vedere confesional, majoritatea locuitorilor sunt ortodocși (80,26%). Populația ortodoxă este urmată de către cea de religie penticostală cu 6,3%. Pe de altă parte, în Giarmata se regăsesc în număr redus locuitori de religie romano-catolică cu 2,59%. Circa 7,95% nu au declarat apartenența lor la una dintre religii. Iar restul de 2,86 însumează alte religii.

2. Educație

Educația și instituțiile școlare sunt esențiale pentru orice comunitate, mai ales în mediul rural, unde aceasta poate îmbunătăți standardele de viață ale locuitorilor. Cu alte cuvinte, educația este cheia care deschide uși, îmbunătățește societatea și comunitățile din care provenim. Conform bazei de date a Institutului Național de Statistică (INS Tempo), situația populației școlare a comunei Giarmata se prezintă astfel:

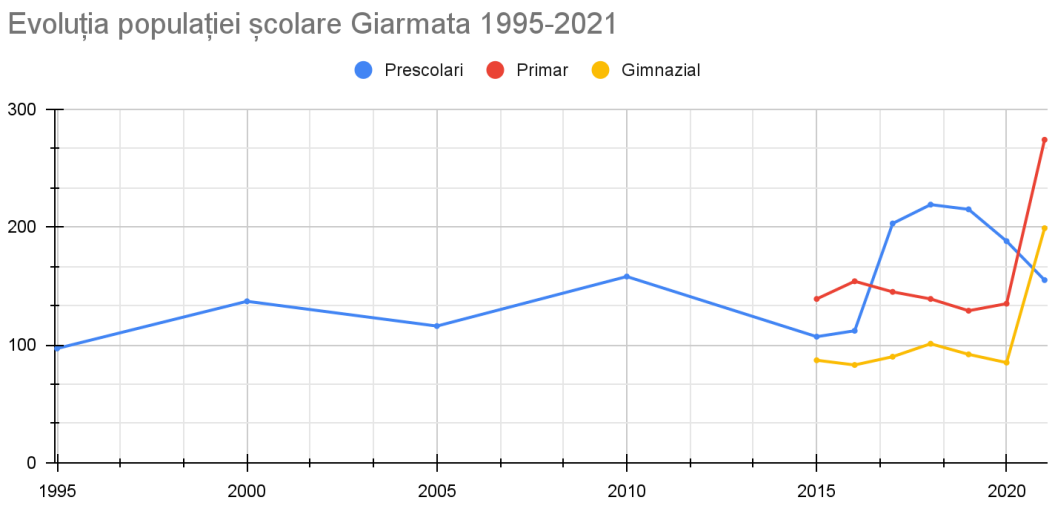
	1995	2000	2005	2010	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Preșcolari	97	137	116	158	107	112	203	219	215	188	155
Elevi ciclul primar	NA	NA	NA	NA	139	154	145	139	129	135	276
Elevi gimnaziu	NA	NA	NA	NA	87	83	90	101	92	85	199
Elevi școală profesională	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA
Elevi liceu	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA

Sursă date: Institutului Național de Statistică (INS Tempo)

Dinamica elevilor din cadrul Comunei Giarmata evidențiază câteva aspecte extrem de importante. În primul rând se poate observa prezenta unui contingent semnificativ de elevi atât la nivel preșcolar, cât și la nivel primar și gimnazial. Pentru toate aceste categorii trendurile sunt pozitive, mai puțin în cazul preșcolarilor începând cu anul 2019 de când se evidențiază un ușor trend negativ.

În ceea ce privește preșcolarii, aceștia au beneficiat de existența unei grădinițe și a unor cadre didactice specializate: 9 educatoare în 2021. Numărul acestora a crescut semnificativ din anul 1995 până în anul 2000 și mai apoi în anii 2010 și 2017. În anul 2019, numărul de preșcolari înscriși la grădinița din Giarmata a început să scadă, ajungând de la 219 la 155 de copii în 2021. Elevii de gimnaziu și elevii de gimnaziu au cunoscut o creștere constantă ajung de la 139 în 2015 la 276 în 2021, sau în cazul celor de gimnaziu de la 87 la 199 între aceeași ani anterior raportați.

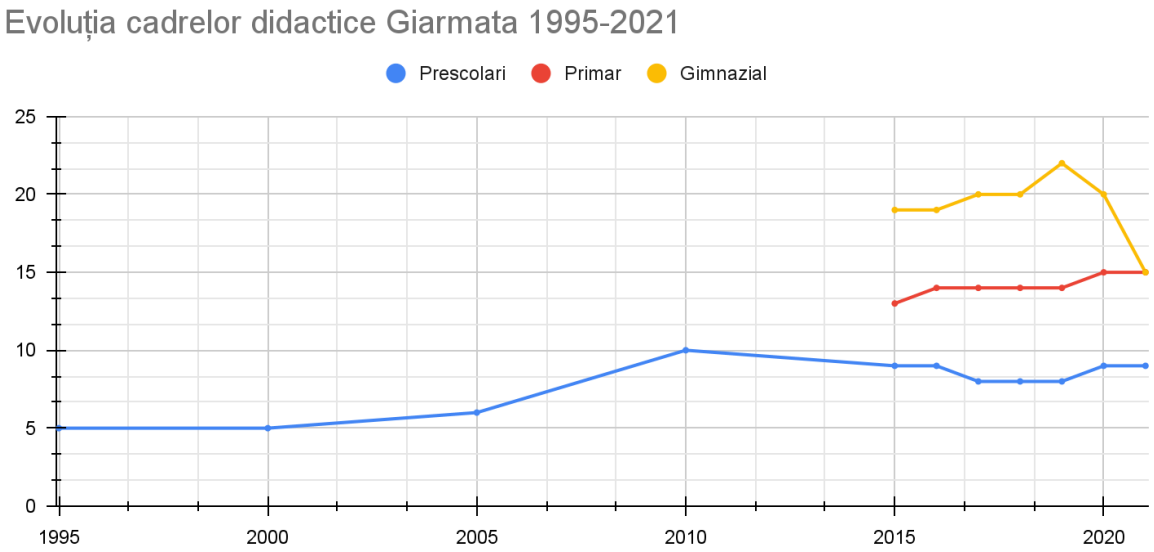
În ciuda contingentului mare de elevi, ceea ce frapează este însă absența unui liceu, sau a unei școli profesionale.

	1995	2000	2005	2010	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Cadre didactice preșcolari	5	5	6	10	9	9	8	8	8	9	9
Cadre didactice primar	NA	NA	NA	NA	13	14	14	14	14	15	15
Cadre didactice gimnazial	NA	NA	NA	NA	19	19	20	20	22	20	15

Sursă date: Institutului Național de Statistică (INS Tempo)

Evoluția cadrelor didactice de la nivelul comunei este una relativ constantă pentru cadrele didactice ce predau la nivel preșcolar și primar și pe un trend negativ pentru cele care predau la gimnaziu. După cum putem observa, numărul de cadre didactice din învățământul preșcolar și primar este în stagnare, pe când în învățământul gimnazial este în scădere începând cu anul 2020. În contextul în care numărul de elevi cunoaște o creștere constantă în ultimii ani, scăderea numărului de cadre didactice poate reprezenta o problemă ce necesită o atenție sporită pentru viitor.

3. Sănătate și asistență socială

Infrastructura de sănătate este foarte importantă pentru orice comunitate: aceasta asigură o viață sănătoasă, echilibrată și fericită pentru indivizii localității, mai ales în mediul rural, unde accesul la infrastructură sanitară de calitate este în cele mai multe cazuri mai dificilă.

	1995	2000	2005	2010	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Dispensar medical	1	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA
Cabinet medical	NA	NA	3	3	4	3	3	3	3	3	4
Cabinet stomat.	NA	NA	NA	1	1	1	1	1	1	1	2
Farmacie	NA	1	1	2	1	2	2	2	2	2	2
Cabinet veterinar	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA
Farmacie sanitar-veterinară	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA

Total unități sanitare	1	1	4	6	6	6	6	6	6	6	8

Sursă date: Institutului Național de Statistică (INS Tempo)

Urmând trendul populației, dinamica unităților sanitare de la nivelul comunei cunoaște un trend ascendent. Datele ne arată o creștere a numărului de unități sanitare (dispensare, cabinete, farmacii etc.), lucru care este benefic pentru locuitori. Putem observa că la nivelul anului 2021 funcționau pe raza comunei 4 cabinete medicale, 2 cabinete stomatologice și 2 farmacii Nu s-au găsit date privind existența cabinetelor veterinare sau a farmaciilor veterinare.

În ceea ce privește resursele umane din sistemul medico-sanitar, comuna Giarmata este structurată în patru categorii: medici specialiști, medici de familie, farmaciști și personal medical auxiliar. În baza datelor oficiale de la INS, în anul 2021 pe raza comunei își desfășoară activitatea 8 medici specialiști, 5 medici de familie și 4 farmaciști.

	1995	2000	2005	2010	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Medici specialiști	4	5	3	3	7	7	7	8	7	8	8
Medici de familie	NA	1	1	3	3	4	4	4	3	3	5
Farmaciști	NA	1	1	2	3	4	4	4	4	4	4
Personal auxiliar	2	4	2	NA	3	3	3	2	2	NA	NA

Sursă date: Institutului Național de Statistică (INS Tempo)

4. Competitivitate economică și resurse umane

Comuna Giarmata serveşte ca centru economic pentru localităţile mai mici din jur, majoritatea forţei de muncă fiind recrutată din comună şi din zonele învecinate.

Pentru a elabora o strategie de dezvoltare pentru comuna Giarmata în perioada 2021 – 2027 și pentru a propune activități adecvate, este necesar să se facă o analiză socio – economică pentru a identifica situația existentă și potențialul de dezvoltare al localității. Această analiză va oferi o imagine a diviziunii administrative și va permite planificarea dezvoltării comunei.

Investiţiile ridicate înregistrate în Comuna Giarmata nu au reuşit să contracareze scăderea economică din ultimii 10 ani. În ciuda faptului că economia este în continuă schimbare, administraţia locală consideră că revenirea la nivelul economic de dinainte de 1989 este o prioritate.

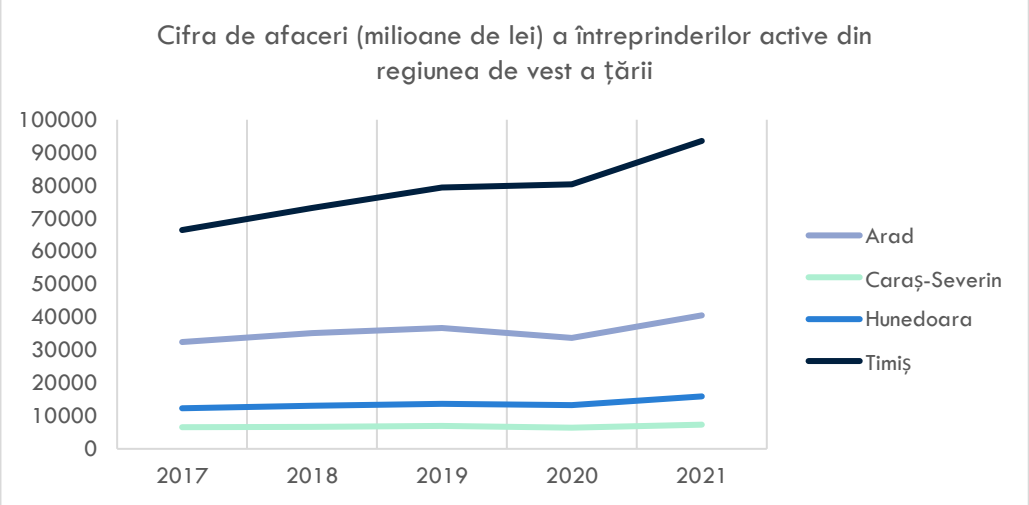
La finalul anului 2022, era înregistrat un număr considerabil de societăți comerciale, plătitoare de taxe și impozite în comuna Giarmata, ceea ce indică existența unei comunități de afaceri locale consolidate și diversificate, care aduce comunei venituri considerabile. Venitul estimat pe fiecare categorie în parte (pentru societățile comerciale), pentru anul 2023 este:

- Impozitul pe clădiri: 43,78 mil lei
- Taxa pe clădire: 5.738,00 lei
- Impozitul pe teren: 0,3 mil lei
- Taxa pe teren: 11.663,00 lei
- Impozit pe mijloacele de transport: 0.59 mil lei[8]

În Regiunea Vest a țării, la o analiză a cifrei de afaceri (milioane de lei) a întreprinderilor active, se observă că cea mai ridicată este în județul Timiș, și de asemenea în continuă creștere.

JUDET/LOCALITATE	2017	2018	2019	2020	2021
Arad	1205,93	1297,14	1335,34	1412,37	3015,18
Caraș-Severin	803,07	839,1	854,62	914,78	1970,5
Hunedoara	932,12	981,69	1054,73	1127,88	2431,34
Timiș	1916,32	2026,55	2017,62	2149,24	4572,54

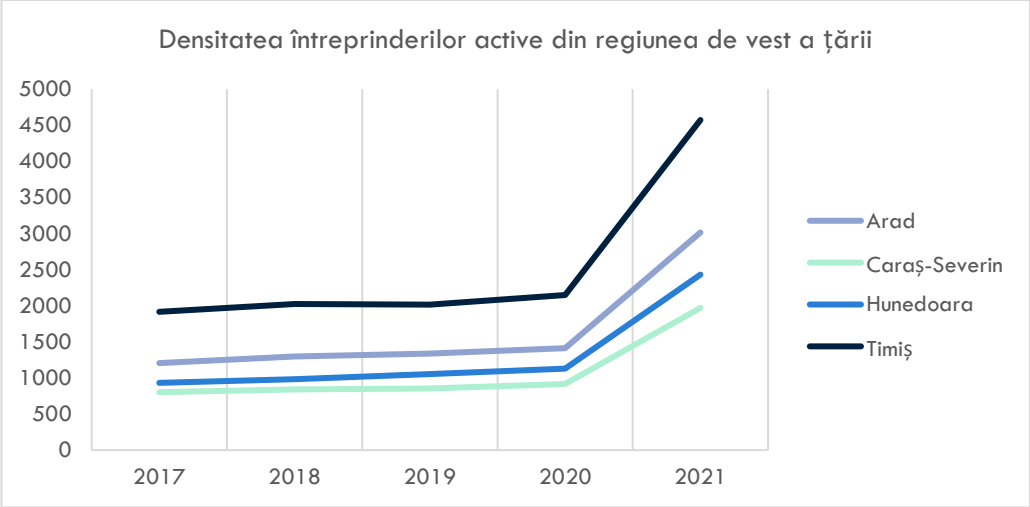
Sursa datelor: Institutul Național de Statistică, accesat decembrie 2022

Sursa datelor: Institutul Național de Statistică, accesat decembrie 2022

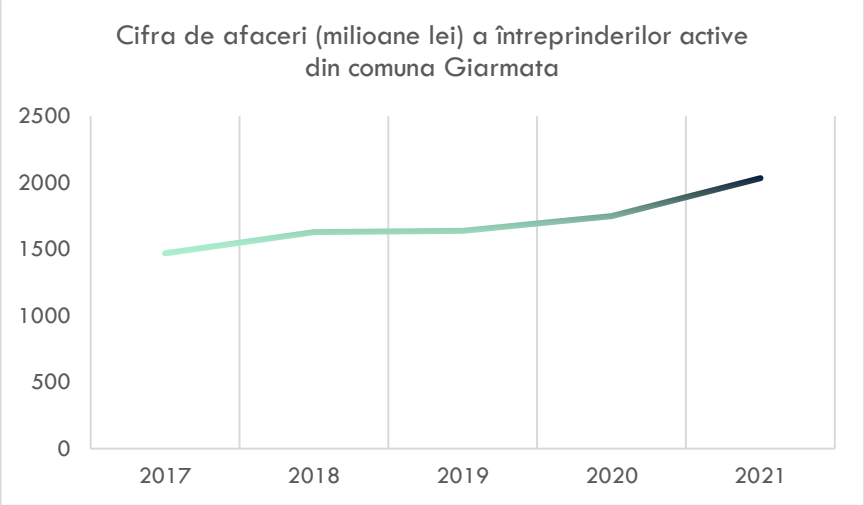
De asemenea, după cum se poate observa în graficul de mai jos, densitatea întreprinderilor active din regiunea de vest a țării este mai ridicată în județul Timiș, iar în fiecare an numărul acestora crește.

[8] Baze de date Primăria Comunei Giarmata

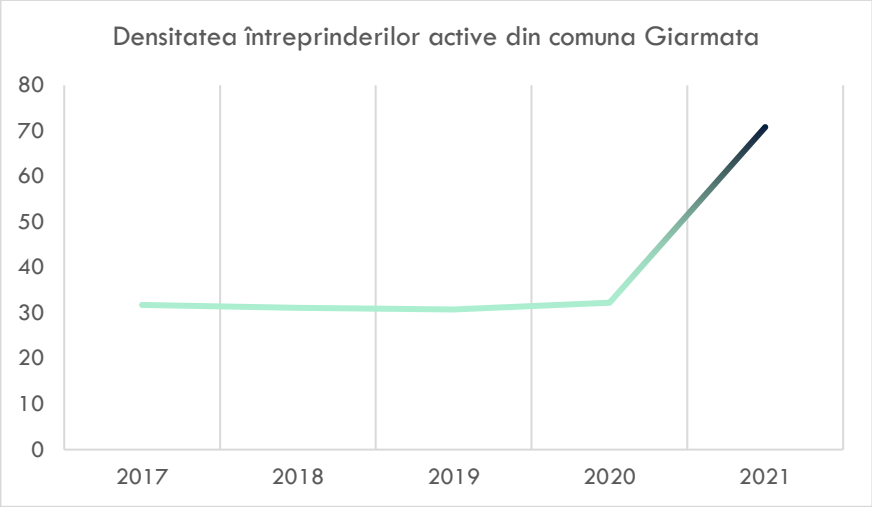
Sursa datelor: Institutul Național de Statistică, accesat decembrie 2022

Atunci când vorbim despre cifra de afaceri (milioane lei) a întreprinderilor active din comuna Giarmata, aceasta a fost în creștere în perioada 2017 – 2021, astfel că în anul 2017 aceasta a fost de 1469,40 mil lei, iar în 2021 a fost de 2034,2 mil lei.

Sursa datelor: Institutul Național de Statistică, accesat decembrie 2022

Densitatea întreprinderilor active din comuna Giarmata în anul 2017 a fost de 31,73, iar în anul 2021 a ajuns să fie mai mult decât dublu, și anume de 70,81.

Sursa datelor: Institutul Național de Statistică, accesat decembrie 2022

Agricultură

Agricultura ocupă în viaţa economică a comunei o pondere importantă, arealul comunei cuprinzând următoarele suprafeţe: Teren arabil - 5.498 ha, Pășuni - 492,25 ha, Fânețe - 140 ha. Suprafaţa agricolă lucrată a comunei este de aproximativ 5.000 ha. Această suprafaţă nu dispune de irigaţii, dar dispune de canale de desecare.

În general se cultivă grâu, porumb, rapiță, floarea soarelui, Soia, Orz, Orzoaică.[9]

Creşterea animalelor este dominată de creşterea ovinelor şi bovinelor, numărul de ovine fiind de 4150 capete.[10]

Conform datelor din cadrul Compartimentului Agricol al primăriei, în comună există 8 societăți comerciale cu profil agricol și zootehnic:

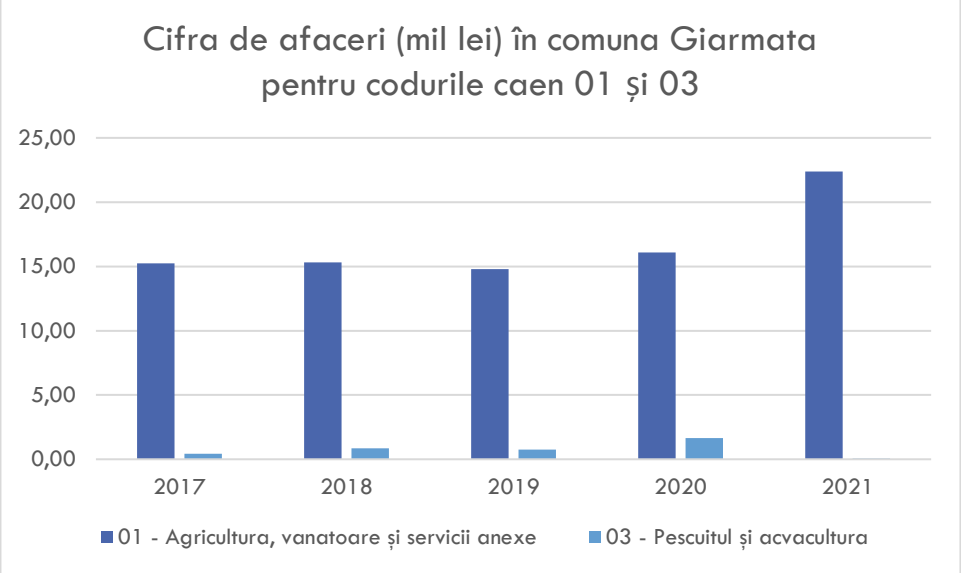
- S.C. AGROMADI H SRL;
- S.C. MINI AGRO GIARM SRL;
- S.C. AGRO ZOLTAN SRL;
- S.C. C & I AGROPTIM SRL;
- S.C. AGRICOLA CERNETEAZ SRL;
- S.C. AGROSIMVA SRL;
- S.C. EL TOCHEAR SRL;
- S.C. AGRO SERV CERNE SRL.

Conform datelor INS, ponderea cifrei de afaceri aferentă codurilor CAEN 01 - Agricultură, vânătoare şi servicii anexe, 03 - Pescuitul şi acvacultura, reprezintă procente mici din totalul cifrelor de afaceri ale societăților Comunei Giarmata. Între anii 2017 – 2021 acestea au reprezentat aproximativ 1% din totalul cifrei de afaceri.

[9] Baze de date Primăria Comunei Giarmata, Compartiment agricol
[10] Baze de date Primăria Comunei Giarmata, Compartiment agricol

Denumire cod CAEN	2017	2018	2019	2020	2021
01 - Agricultură, vânătoare şi servicii anexe	15,24	15,32	14,79	16,10	22,38
03 - Pescuitul şi acvacultura	0,44	0,86	0,74	1,65	0,05
Total CA CAEN 01 și 03 (mil lei)	15,68	16,18	15,54	17,74	22,44
Total CA General (mil lei)	1469,36	1628,94	1637,62	1748,29	2034,23
Procent CAEN 01 și 03 din CA Totală	1,07%	0,99%	0,95%	1,01%	1,10%

Sursa datelor: Institutul Național de Statistică, accesat decembrie 2022

Sursa datelor: Institutul Național de Statistică, accesat decembrie 2022

Industrie

În ultima perioadă, câteva companii multinaționale de renume și-au deschis producția pe teritoriul comunei, contribuind semnificativ la veniturile bugetului local și creând oportunități de angajare nu doar pentru locuitorii comunei, ci și pentru întreaga zonă a Timișoarei. Printre aceste companii se numără:

- ELSTER ROMETRICS (Honeywell) – fabrică de aparate de măsură;
- VALEO – corpuri de iluminat auto;
- CONTINENTAL – depozit zonal;
- HAMILTON – fabrică de aparatură medicală;

În localitatea Giarmata, Hamilton Central Europe SRL își extinde fabrica de echipamente medicale pentru manipularea lichidelor și gazelor de mare precizie, prin investiții în valoare de 18 milioane de euro.[11]

Conform datelor statistice existente în bazele de date INS, aproximativ 80% din cifra de afaceri a societăților de pe raza comunei Giarmata este din industrie, conform următorului tabel (mil lei):

[11] https://expressdebanat.ro/primaria-giarmata-are-cel-mai-mare-buget-pe-care-l-a-avut-vreodata-pentru-investitii/

Denumire cod CAEN	2017	2018	2019	2020	2021
16 - Prelucrarea lemnului, fabricarea produselor din lemn şi plută, cu excepţia mobilei; fabricarea articolelor din paie şi din alte materiale vegetale impletite	5,89	7,20	6,55	6,48	4,45
22 - Fabricarea produselor din cauciuc şi mase plastice	856,50	838,56	776,48	727,51	850,44
23 - Fabricarea altor produse din minerale nemetalice	16,64	20,97	29,47	29,98	40,80
25 - Industria construcțiilor metalice și a produselor din metal, exclusiv mașini, utilaje și instalații	10,44	11,79	10,45	12,25	21,36
26 - Fabricarea calculatoarelor şi a produselor electronice şi optice	158,73	271,11	283,33	259,61	194,37
29 - Fabricarea autovehiculelor de transport rutier, a remorcilor și semiremorcilor	2,90	43,62	57,57	153,61	234,55
31 - Fabricarea de mobila	5,04	5,65	6,71	7,00	8,30
32 - Alte activități industriale n.c.a.	97,97	129,73	142,50	199,87	235,73
Total CA CAEN 16, 22, 23, 25, 26, 29, 31, 32 (mil lei)	1154,10	1328,64	1313,06	1396,31	1590,01
Total CA General (mil lei)	1469,36	1628,94	1637,62	1748,29	2034,23
Procent CAEN 16, 22, 23, 25, 26, 29, 31, 32 din CA Totală	79%	82%	80%	80%	78%

Sursa datelor: Institutul Național de Statistică, accesat decembrie 2022

Comerț

Comerţul se derulează prin intermediul a multiple unități de vânzare atât cu ridicata cât și cu amănuntul, de tip magazin alimentar, restaurant, brutărie, cofetărie, farmacie, altele. Astfel la momentul prezent pe teritoriul comunei se află prezente, prin parteneri locali, francize ale rețelelor naționale de magazine ”La Doi Pași” și ”Profi”, alături de care pot fi regăsite mai multe unități fondate de antreprenori locali, cum este magazinul ”La Milu” sau magazinul ”Lari Market”. Din analiza datelor disponibile în bazele de date INS pe perioada 2017 – 2021 a cifrelor de afaceri realizate de comercianții cu activități din codurile CAEN cuprinse în diviziunile 45, 46 și 47 rezultă o creștere constantă a cifrei de afaceri, de la 92,89 mil. lei în 2017 la 99,37 mil. lei în 2021, conform tabelului de mai jos, cifra de afaceri însumată realizată din aceste activități, reprezentând circa 5% din cifra de afaceri totală realizată în comună în aceeași perioadă:

Denumire cod CAEN	2017	2018	2019	2020	2021
45 - Comerţ cu ridicata şi cu amanuntul, intreţinerea şi repararea autovehiculelor şi a motocicletelor	5,25	4,21	3,76	3,34	4,03
46 - Comerţ cu ridicata cu excepţia comerţului cu autovehicule şi motociclete	68,20	52,97	52,90	69,43	72,11
47 - Comerţ cu amănuntul, cu excepţia autovehiculelor şi motocicletelor	19,44	21,38	23,08	20,38	23,23
Total CA CAEN 45, 46, 47 (mil lei)	92,89	78,56	79,75	93,15	99,37
Total CA General (mil lei)	1469,36	1628,94	1637,62	1748,29	2034,23
Procent CAEN 45, 46, 47 din CA Totală	6%	5%	5%	5%	5%

Sursa datelor: Institutul Național de Statistică, accesat decembrie 2022

Servicii:

În ceea ce privește serviciile, conform datelor existente la nivelul Institutului Național de Statistică, rezultă existența pe raza comunei Giarmata a unor operatori economici cu activități de servicii care se încadrează în lista codurilor CAEN din diviziunile 49, 72, 80 și 82, activități care au generat circa 8% - 9% din cifra de afaceri anuală realizată în comună. Astfel dacă în 2017 cifra de afaceri realizată din aceste diviziuni ale codului CAEN s-a cifrat la 117,47 mil. lei la finele lui 2021, această cifră de afaceri a ajuns la 180,23 mil. lei. Dintre activitățile de servicii analizate, creșterea cea mai semnificativă o reprezintă cea din domeniul transporturilor (terestre și prin conducte), diviziune cod CAEN 49, creșterea cifrei de afaceri realizată între 2017 și 2021 fiind de circa 60%, conform tabelului de mai jos:

Denumire cod CAEN	2017	2018	2019	2020	2021
49 - Transporturi terestre şi transporturi prin conducte	106,34	126,73	137,67	131,43	167,27
72 - Cercetare-dezvoltare	8,88	10,05	7,84	9,17	11,25
80 - Activități de investigații şi protecție	1,22	1,45	2,62	0,30	0,05
82 - Activități de secretariat, servicii suport și alte activități de servicii prestate in principal întreprinderilor	1,03	1,56	2,76	3,20	1,65
Total CA CAEN 49, 72, 80, 82 (mil lei)	117,47	139,80	150,89	144,11	180,23

Total CA General (mil lei)	1469,36	1628,94	1637,62	1748,29	2034,23
Procent CAEN 49, 72, 80, 82 din CA Totală	8%	9%	9%	8%	9%

Sursa datelor: Institutul Național de Statistică, accesat decembrie 2022

Turism:

Comună de câmpie fiind, fără atracții deosebite, rezultatele economice legate de turism în comuna Giarmata au fost destul de nesemnificative, cu atât mai mult cu cât în perioada precedentă întreaga economie a mai fost afectată și de scăderea numărului de deplasări ale persoanelor ca impact al pandemiei din perioada anilor 2020-2021. Conform Institutului Național de Statistică cifra de afaceri aferentă codului CAEN 55 - Hoteluri şi alte facilităţi de cazare, realizată de agenții economici de pe raza comunei Giarmata în perioada 2017 – 2021 a fost nesemnificativă, fluctuând de la 0,14 mil. lei la 0,76 mil lei, aceasta reprezentând în cel mai bun an, 2021, abia 0.04% din cifra de afaceri realizată de agenții economici din comună, numărul unităților de cazare fiind în număr de 3:

Denumire cod CAEN	2017	2018	2019	2020	2021
55 - Hoteluri şi alte facilităţi de cazare	0,14	0,00	0,00	0,00	0,76
Total CA General (mil lei)	1469,36	1628,94	1637,62	1748,29	2034,23
Procent CAEN 55 din CA Totală	0,01%	0,00%	0,00%	0,00%	0,04%

Sursa datelor: Institutul Național de Statistică, accesat decembrie 2022

Ca obiective turistice, menționăm:

- Troiţa din centrul comunei Giarmata;
- Monument în centrul comunei Giarmata;
- Fântâna Prinţului Eugeniu de Savoya;
- Balta de pescuit Giarmata.

Un element aparte de potențial pentru comună, în materie de turism, îl constituie motivația comunității germane care a locuit în trecut în această comună și a descendenților acesteia de a revizita comuna în care ei (sau părinții/bunicii lor) au trăit. Majoritatea etnicilor germani care au locuit în comuna Giarmata, precum și din alte zone din Banat și Transilvania, erau urmași ai comunităților din coloniile germane care au fost înființate în regiune în secolele XII-XIII. Aceste colonii erau alcătuite în principal din germani din regiunile Rinului și Mosellei, care au fost invitați să se stabilească în Transilvania de către regii maghiari din acea vreme pentru a contribui la dezvoltarea regiunii.

Resurse umane

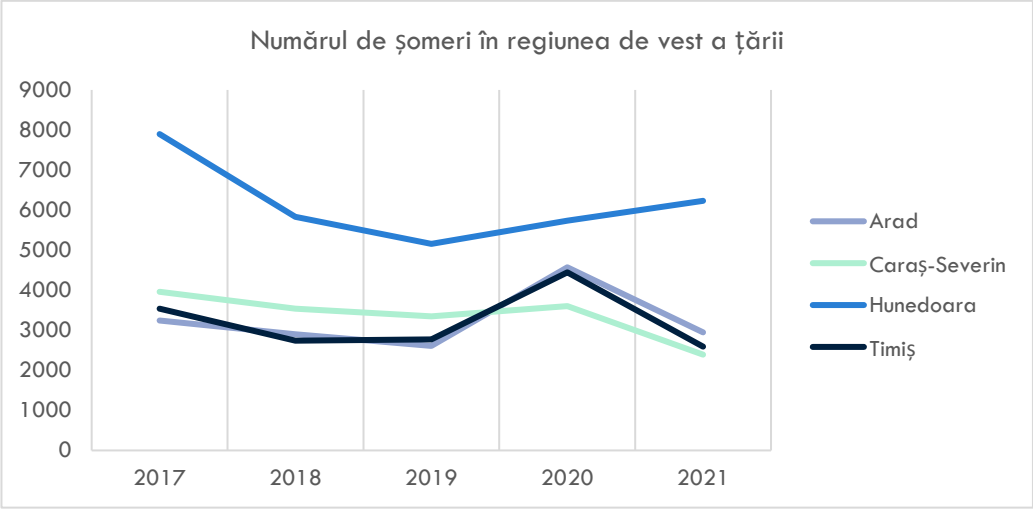
Conform datelor publicate de Institutul Național de Statistică (INS), rata de ocupare a forței de muncă în România în trimestrul al treilea al anului 2021 a fost de 62,3%[12]. Acest lucru înseamnă că din totalul populației în vârstă de muncă (între 15 și 64 de ani), 62,3% erau ocupate în acea perioadă.

[12] Comunicat INSSE nr. 330/17.12.2021 - https://insse.ro/cms/sites/default/files/com_presa/com_pdf/somaj_tr3r_21.pdf

Este important de menționat că rata de ocupare a forței de muncă poate varia în funcție de anumiți factori, cum ar fi conjunctura economică, nivelul de educație și competențe ale populației, politici guvernamentale privind ocuparea forței de muncă etc. De asemenea, este posibil ca această rată să fi fost afectată de pandemia de COVID-19 și de restricțiile impuse de autorități pentru a limita răspândirea virusului.

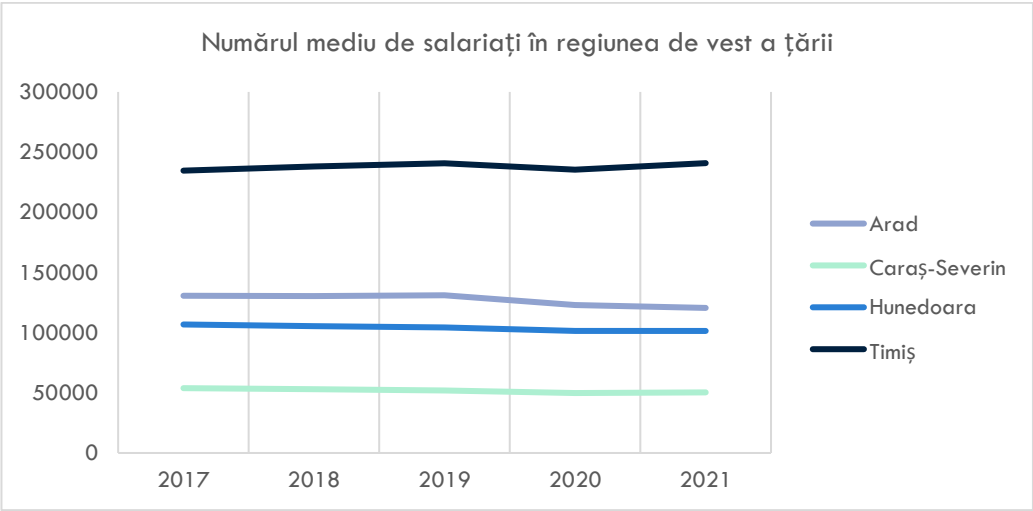
Datorită proximității geografice față de municipiul Timișoara, centrul economic cel mai important din partea de vest a României, gradul de ocupare al populației din comuna Giarmata este foarte ridicat. Astfel, forța de muncă din comună este implicată atât în activitățile celor peste 200 de entități economice înregistrate în zonă, cât și în afara comunei, cu precădere în Timișoara.

Conform INS numărul de șomeri în regiunea de vest a țării a fluctuat de-a lungul perioadei 2017-2021, în județul Timiș fiind cel mai mic număr. În graficul de mai jos se poate observa că în anul 2020, din cauza pandemiei COVID, numărul acestora fost cel mai ridicat în toată regiunea.

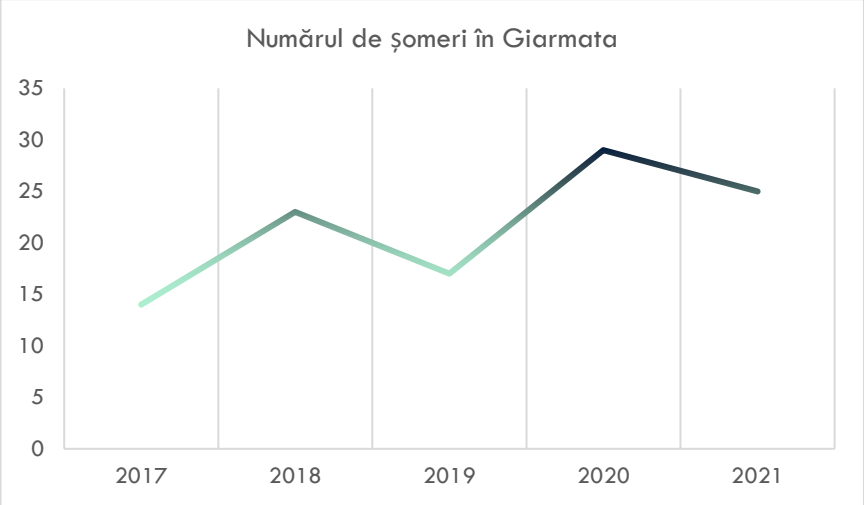
Sursa datelor: Institutul Național de Statistică, accesat decembrie 2022

Atunci când analizăm numărul mediu de salariați în regiunea de vest a țării, se remarcă cu ușurință că cei mai mulți sunt în județul Timiș

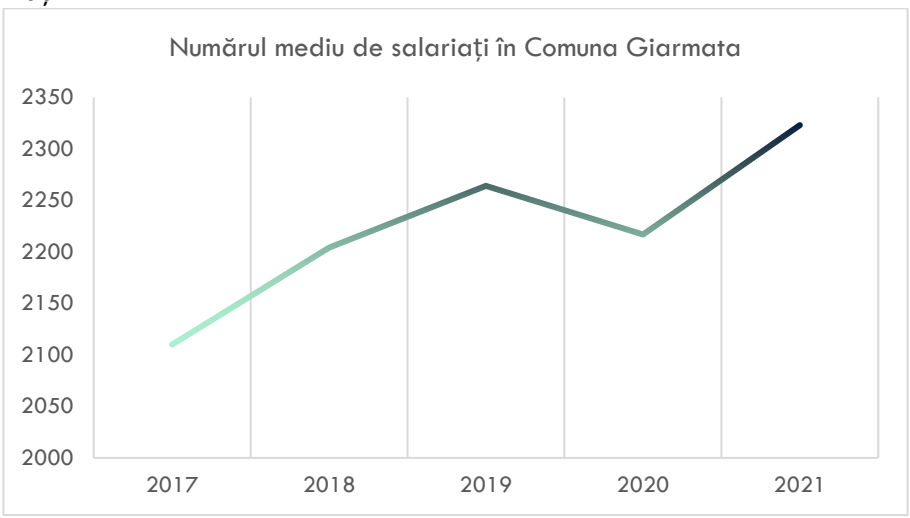
Sursa datelor: Institutul Național de Statistică, accesat decembrie 2022

Numărul de șomeri în comuna Giarmata a rămas aproximativ constant, astfel: 2017 – 14 șomeri, 2018 – 23 șomeri, 2019 – 17 șomeri, 2020 – 29 șomeri, iar în 2021 – 25 șomeri.

Sursa datelor: Institutul Național de Statistică, accesat decembrie 2022

De asemenea, numărul de mediu de salariați în comuna Giarmata a rămas aproximativ constant, astfel: 2017 – 2110 salariați, 2018 – 2204 salariați, 2019 – 2264 salariați, 2020 – 2217 salariați, iar în 2021 – 2323 salariați.

Sursa datelor: Institutul Național de Statistică, accesat decembrie 2022

5. Infrastructură tehnică și de transport

La 31 decembrie 2021, în România existau 86199 km de drumuri publice, din care 20,3% erau drumuri naţionale, 40,7% drumuri judeţene şi 39,0% drumuri comunale, adică 17530 km, 35096 km

respectiv 33573 km.[13] Infrastructura rutieră improprie cauzează dificultăți în dezvoltarea economică, umană și socială.

De asemenea, alimentarea cu apă potabilă și canalizarea apelor uzate sunt esențiale pentru a asigura confortul locuitorilor, igiena și sănătatea acestora, pentru a atrage investitori privați, pentru a valorifica potențialul turistic și pentru a proteja mediul în localitățile rurale.

Comuna Giarmata are nevoie de fonduri mari pentru modernizarea și extinderea infrastructurii fizice (*gaze naturale, drumuri, etc.*), dar nu dispune în totalitate de aceste resurse. Soluția cea mai bună pentru rezolvarea acestei probleme este accesarea fondurilor structurale destinate modernizării infrastructurii rurale, care ar contribui la dezvoltarea economică a comunei.

Pentru a reduce costurile de exploatare și întreținere, este important să se țină cont de colaborarea cu autoritățile din localitățile limitrofe atunci când se implementează rețelele de utilități comune (*ex. Apa, canalizare, stație de epurare a apelor uzate, gaz metan, colectare deșeuri*) pentru un număr mai mare de beneficiari.

- **Infrastructura de drumuri și transport**

În domeniul transportului rutier, Giarmata are acces la autostrada Arad – Lugoj în partea de nord, iar în partea de sud cu centura Timişoarei.

Reţeaua de drumuri necesită îmbunătăţiri ale infrastructurii existente totodată vizând modernizarea infrastructurii existente şi realizarea unor legături rutiere şi feroviare cu oraşele din euroregiune.

În domeniul transporturilor feroviare, Giarmata dispune de acces la calea ferată secundară: Timişoara – Giarmata – Remetea Mică - Radna.

Începând cu Aprilie 2020, în urma acordului stabilit între comuna Giarmata și Societatea Metropolitană de Transport Timișoara, transportul în comun este asigurat și printr-o linie de autobuz (ruta M49) pe ruta Timișoara – Cerneteaz – Giarmata tur / retur, fiind efectuate multiple curse în cursul zilei[14].

Cea mai mare problemă în traficul comunei o constituie suprapunerea traficului rural cu cel de tranzit, către autostrada nou construită, traseu care traversează zona dintre cele 2 localităţi ale Comunei Giarmata. La finalul anului 2021, drumul județean DJ 691 care traversează arealul comunei Giarmata și care face legătura între Timișoara și autostrada A1, este în curs de modernizare, termenul de finalizare a lucrării fiind însă prelungit față de termenul inițial estimat pentru finalizarea lucrărilor.

Provocarea viitoare pentru comuna Giarmata, în materie de rute de transport, o constituie realizarea unei zone de arteră pietonală şi a unei piste de biciclete.

În prezent lungimea totală a drumurilor asfaltate este de 41,8 km[15], astfel încât proporţia acestora în total drumuri este de 33%, restul de 67% fiind drumuri pietruite.

În Giarmata şi Cerneteaz există împreună 53 de străzi principale şi 70 de străzi de legătură. O provocare majoră în acest domeniu este modernizarea tuturor acestor drumuri, asigurarea pistelor de biciclete pentru susţinerea circulaţiei nemotorizate şi asigurarea siguranţei traficului auto şi velo pe

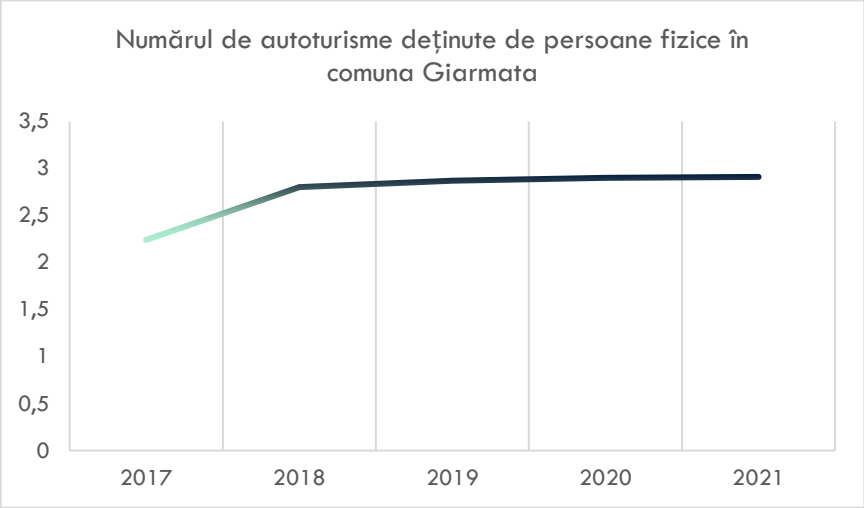
[13] https://economedia.ro/romania-avea-86-199-km-de-drumuri-publice-la-finalul-anului-trecut-date-ins-autostrazile-reprezinta-doar-53-din-total.html#.Y_tGd3ZByiM

[14] https://www.facebook.com/826621574375152/posts/1049698512067456/

[15] Baze de date Primăria Comunei Giarmata

drumurile comunale. Modernizarea acestor drumuri va contribui la reducerea emisiilor poluante în aer, precum pulberile în suspensie şi sedimentabile.

Numărul de autoturisme deținute de persoane fizice în comuna Giarmata în perioada 2017 – 2021 s-a menținut în valori apropiate, astfel că dacă în anul 2017 acest număr era de 2,24 autoturisme/persoană, în 2021 acesta a ajuns la 2,91 autoturisme/persoană.

Sursa datelor: Institutul Național de Statistică, accesat decembrie 2022

- **Infrastructura de utilități**

Energia electrică

Iluminatul public al comunei este realizat de către S.C. „ENEL DISTRIBUŢIE BANAT" S.A. Astfel, localitatea Giarmata dispune de 29,6 km de rețea de iluminat și 1064 lămpi, iar localitatea Cerneteaz dispune de 15,5 km rețea de iluminat și de 291 de lămpi, iar consum aproximativ total este de - 37.07 kw/oră.[16]

Alimentarea cu apă şi reţeaua de canalizare

Teritoriul administrativ al Comunei Giarmata este străbătut de o apă curgătoare: Pârâul Behela, existând şi un lac de acumulare pe Pârâul Behela.

Apele freatice ale zonei au o adâncime de 3-5 m.

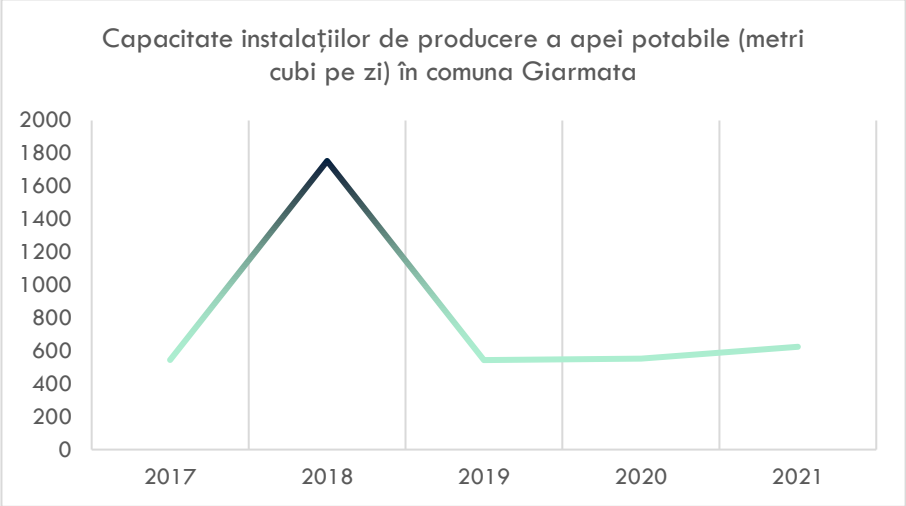
Apele de adâncime au caracter ascensional şi geotermal, specifice depresiunii Panonice, adâncimile variind între 250-350 m, debitele fiind de 5-30 l/s, iar temperaturile sunt situate între 30 şi 90 °C.

Astfel alimentarea cu apă a comunităţii a constituit o provocare pentru localitate, soluţionată prin captarea apelor de adâncime în 10 puţuri subterane, ce colectează apa de la adâncimi de 6-240 m. Calitatea apei este însă diminuată de mineralizarea accentuată a acesteia (3-7 g/l).

Operatorul serviciilor de alimentară cu apă şi canalizare este operatorul SC AQUATIM SA. Comuna Giarmata beneficiază de o reţea simplă de distribuire a apei, cu o lungime de 28.8 km, iar lungimea totală a reţelei de canalizare este de 11,2 km.[17]

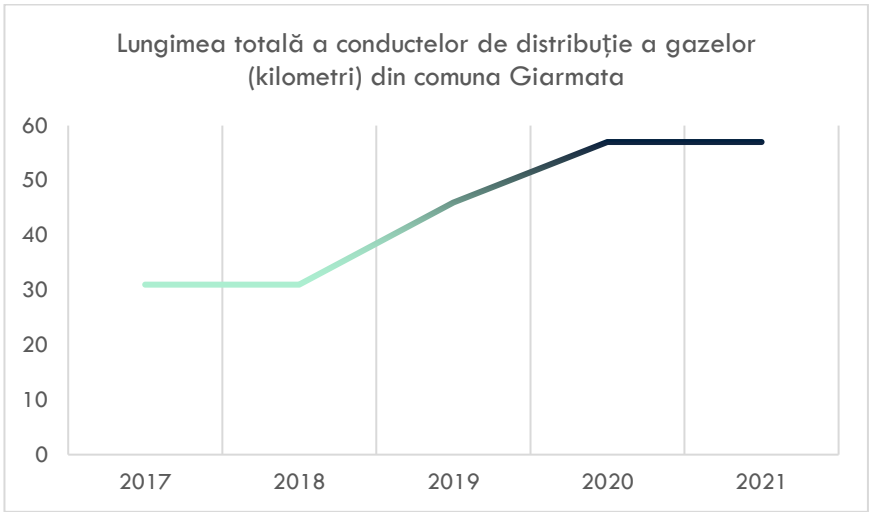
[16] Baze de date Primăria Comunei Giarmata
[17] Baze de date Primăria Comunei Giarmata

Capacitate instalațiilor de producere a apei potabile (metri cubi pe zi) în comuna Giarmata în anul 2017 era de 546 mc/zi, în 2018 de 1754 mc/zi, în 2019 544 mc/zi, în 2020 552 mc/zi, iar în anul 2021 624 mc/zi. La finele anului 2020, operatorul de apă – canal, Aquatim SA, anunța semnarea unui contract de execuție rețele de apă și canalizare, mai amplu, prin fonduri europene pentru o zonă mai extinsă care includea și comuna Giarmata, cu ambele sate componente, proiect cu un termen de finalizare de 24 de luni calendaristice.[18]

Sursa datelor: Institutul Național de Statistică, accesat decembrie 2022

Lungimea totală a conductelor de distribuție a gazelor (kilometri) din comuna Giarmata din 2017 – 2021 a fost în continuă creștere, astfel că în anul 2017 și 2018 erau 31 km, în 2019 46 km, iar în 2020 și 2021 57 km.

Sursa datelor: Institutul Național de Statistică, accesat decembrie 2022

[18] http://www.ziuadevest.ro/aquatim-investeste-bani-din-fonduri-ue-in-giarmata-vii-giarmata-cerneteaz-cartier-aeroport-si-covaci-timis/

Colectarea deșeurilor

Deșeurile rezultă din activitățile umane, gestionarea lor având ca scop reducerea efectului nociv asupra sănătății oamenilor şi a mediului. Gestionarea deșeurilor mai are ca scop și economisirea unor resurse naturale prin reutilizarea părților recuperabile.

La nivelul comunei Giarmata, gestionarea deșeurilor se referă la colectarea, transportul, tratarea, reciclarea și depozitarea acestora. Serviciul de gestionare a deşeurilor de pe raza comunei este asigurat de către operatorul serviciilor de salubrizare SC RETIM SA, comuna Giarmata fiind și unul dintre membrii Asociației de dezvoltare intercomunitară Deșeuri Timiș, organizație constituită prin asocierea comunelor de pe raza județului Timiș împreună cu Consiliul Județean Timiș. În prezent, prin intermediul Retim SA, colectarea deșeurilor menajere este colectată săptămânal, iar deșeurile reciclabile (plastic, hârtie, doze metalice) sunt colectate de două ori pe lună.

De asemenea, comuna Giarmata a fondat SC Gospodărie Comunală Giarmata SRL, ca societate comercială deținută în procent de 100% de către comuna Giarmata, cu obiectivul de a asista cetățenii comunei în gestionarea managementului deșeurilor din gospodării și a foselor septice, anual procedându-se la colectarea deșeurilor vegetale în sezonul de toamnă și primăvară. Pe întreg arealul comunei s-au amplasat multiple puncte de colectare a recipientelor din sticlă.

6. Patrimoniul cultural, natural și turismul

Un domeniu prioritar din viața social-economică a mediului rural este constituit de cultură, întrucât aceasta - alături de tradiții – constituie fundamentul pe care comunitatea rurală este constituită. Cele două sunt reflectate în specificul comunității, a normelor, al obiceiurilor și al practicilor sociale. În același timp, trebuie avut în vedere și faptul că Giarmata este o comună situată în proximitatea Municipiului Timișoara, iar influența exercitată de Timișoara asupra acesteia nu poate fi neglijată. Concret putem spune că Timișoara influențează întreaga zona urbană funcțională pe toate palierele vieții sociale, iar dimensiunea culturală nu face excepție.

În localitatea Giarmata, conform ultimelor date, infrastructura culturală se prezintă în felul următor:

Infrastructura culturală în comuna Giarmata în anul 2022

2022	
Cămin cultural	1
Număr lăcașe de cult	6
Număr monumente comemorative	2

Număr evenimente culturale anuale	2

Sursa: Consiliul Județean Timiș (https://www.cjtimis.ro/

Numărul bibliotecilor în comuna Giarmata în perioada 2005-2017

	2005	2010	2015	2016	2017
Bibliotecă	2	2	2	1	1

Sursa: Baza de date INS TEMPO

Cele mai importante instituții culturale sunt căminul cultural și biblioteca care a mai rămas în Giarmata, comuna numărând două biblioteci până în 2016. Un proiect interesant care s-a dezvoltat în comună este „Kids Club". Acesta a fost adus la viață de un grup de voluntari cu cunoștințe în domeniul social, al psihoterapiei și al pedagogiei, care au fost sprijiniți de Primăria Giarmata și de Școala Gimnazială Giarmata. În cadrul acestui club, o dată pe săptămână, într-un spațiu alocat de către școală, voluntarii se întâlnesc cu copiii si oferă art-terapie sau alte activități recreaționale și educaționale în mod gratuit.

Comuna Giarmata întreține o viață culturală activă și în plină dezvoltare. Principalele evenimente cultural-artistice la nivel anual, în ordine cronologică, sunt:

- Balul Mărțișorului – începutul lunii Martie,
- Ruga din satul Cerneteaz – 9 Mai,
- Ziua Copilului – 1 Iunie,
- Festivalul Internațional de Sânziene Bănățene – 24 Iunie,
- Ruga de la Giarmata – 8 Septembrie (Sf. Maria Mică),
- Ziua Comunei Giarmata – 9 Septembrie,
- Balul Seniorilor – cursul lunii Noiembrie,
- Ziua Națională a României – 1 Decembrie,
- Festivalul de Datini – Decembrie.

Biserici, mănăstiri și alte lăcașe de cult:

- Biserica ortodoxă din Giarmata,
- Biserica romano-catolică din Giarmata,
- Biserica ortodoxă din Cerneteaz,
- Biserica penticostală din Giarmata,

Instituții culturale:

- Căminul cultural din Giarmata,
- Muzeul Etnografic (aflat în incinta căminului cultural din Giarmata),

- Căminul cultural Cerneteaz.

Sport și recreere

La nivel sportiv cel mai reprezentativ club sportiv din Giarmata este echipa de fotbal **C.S.C. Millenium Giarmata**, club care, în sezonul 2022 / 2023, evoluează în Liga a IV-a din România[19]. Clubul de fotbal dispune și de un stadion cu o capacitate de 2.000 de locuri și de o bază sportivă modernizată.

De asemenea, în Giarmata mai există două asociații sportive:

- Clubul Sportiv LEU Giarmata

Acest club a fost fondat în 2013, fiind un club sportiv care dorește descoperirea și antrenarea tinerilor în următoarele ramuri sportive: fotbal, handbal și tenis de câmp[20],

- AS UNIREA Cerneteaz

Clubul este un club sportiv de fotbal care în sezonul 2022 / 2023, evoluează în liga a V-a[21].

În plus, la nivelul comunei Giarmata, mai funcționează și cluburile sportive școlare din Giarmata și Cerneteaz, care beneficiază și ele de dotări moderne: sală de sport polivalentă, cu anexe modernizate.

Echipa de fotbal a Giarmatei este formată dintr-un total de 38 de jucători și rezerve și îl are ca antrenor pe Vasile Luță. Aceasta a fost formată în 2014 și, în prezent, în sezonul 2021/2023, se situează în Liga a IV-a, pe poziția a patra. Pe de cealaltă parte, Asociația Sportivă Școlară Giarmata este dedicată elevilor școlii gimnaziale din comună. Această asociație organizează diferite competiții sportive de fotbal, handbal sau șah fie între elevii școlii, fie împotriva echipelor celorlalte sate din împrejurimi.

Infrastructura amenajată pentru activitatea sportivă a comunei Giarmata

An		2022
Comuna Giarmata	Număr baze/cluburi/spații cu destinație sportivă	2
	Număr de persoane înscrise la o activitate sportivă	38
	Număr de activități sportive susținute la nivelul localității	3
	Număr locuri de joacă pentru copii	4

Sursa: Consiliul Județean Timiș (https://www.cjtimis.ro/)

[19] https://www.frf-ajf.ro/timis/competitii-fotbal/liga-a-iv-a-10853
[20] https://www.facebook.com/profile.php?id=100057256226219&sk=about_details
[21] https://www.frf-ajf.ro/timis/echipe/as-unirea-cerneteaz-219.html/competitii

7. Eficiență energetică și calitatea mediului

Uniunea Europeană și-a stabilit obiective de eficiență energetică pentru 2020 și 2030 pentru a reduce consumul de energie primară și finală, ca parte a obiectivelor sale de reducere a emisiilor de carbon pentru 2050.

Folosind energia mai eficient și, prin urmare, consumând mai puțin, europenii își pot reduce facturile la energie, pot contribui la protejarea mediului, la atenuarea schimbărilor climatice, la îmbunătățirea calității vieții, la reducerea dependenței UE de furnizorii externi de petrol și gaze și sprijină creșterea durabilă a economia UE. Pentru a obține aceste beneficii, eficiența energetică trebuie îmbunătățită de-a lungul întregului lanț energetic, de la producție până la consumul final.

Beneficiile economiilor de energie trebuie să depășească costurile, cum ar fi cele rezultate din renovări. Măsurile UE privind eficiența energetică se concentrează asupra sectoarelor cu cel mai mare potențial de economisire a energiei, cum ar fi sectoarele construcțiilor, industriei, transporturilor și aprovizionării cu energie, sau în care este necesară o abordare armonizată în țările UE, cum ar fi etichetarea energetică.

În decembrie 2018, a intrat în vigoare Directiva modificată privind eficiența energetică (UE) 2018/2002), care actualizează unele prevederi specifice din directiva din 2012 (27/2012/UE) și introduce diverse elemente noi. Mai presus de toate, a stabilit un obiectiv principal de eficiență energetică a UE pentru 2030 de cel puțin 32,5% (comparativ cu previziunile privind consumul de energie preconizat în 2030), cu o clauză pentru o posibilă revizuire ascendentă până în 2023. Obiectivul de 32,5% se referă la un consum de energie de 956 mil tone și/sau consum de energie primară de 1 273 mil tone în UE până în 2030.

În conformitate cu Regulamentul privind guvernanța uniunii energetice și acțiunii climatice ((UE)2018/1999), fiecare țară din UE este obligată să stabilească un plan național integrat de energie și climă (PNEC) pe 10 ani pentru 2021-2030, subliniind modul în care acesta intenționează să contribuie la obiectivele pentru 2030 privind eficiența energetică, energia regenerabilă și emisiile de gaze cu efect de seră.[22]

Pe 14 iulie 2021, Comisia Europeană a lansat un nou pachet legislativ intitulat „Pregătiți pentru 55: îndeplinirea obiectivului climatic al UE pentru 2030 pe calea spre atingerea obiectivului de neutralitate climatică". Acesta propune o creștere a obiectivului obligatoriu privind ponderea energiei din surse regenerabile în mixul energetic al UE la 40 % până în 2030 și noi obiective la nivel național, precum:

- Un obiectiv de referință pentru utilizarea a 49% energie din surse regenerabile în clădiri până în 2030;
- Un obiectiv de referință pentru creșterea anuală a utilizării energiei din surse regenerabile în industrie de 1,1 puncte procentuale;
- creștere anuală obligatorie de 1,1 puncte procentuale a utilizării surselor regenerabile de energie pentru încălzire și răcire de către statele membre;
- creștere anuală orientativă de 2,1 puncte procentuale a utilizării energiei din surse regenerabile și a căldurii și frigului reziduale pentru încălzirea și răcirea centralizată.

[22] https://energy.ec.europa.eu/topics/energy-efficiency

Directiva stabilește că trebuie să se facă eforturi pentru decarbonizarea și diversificarea sectorului transporturilor:

- Reducerea cu 13 % a emisiilor de gaze cu efect de seră generate de combustibilii din transporturi până în 2030, care să acopere toate modurile de transport;
- Atingerea unei rate de 2,2 % pentru biocombustibilii avansați și biogaz până în 2030, cu un obiectiv intermediar de 0,5 % până în 2025 (contabilizare unică);
- Un obiectiv de 2,6 % pentru combustibilii din surse regenerabile de origine nebiologică și o pondere de 50 % a energiei din surse regenerabile în consumul industrial de hidrogen, inclusiv în utilizările neenergetice, până în 2030.

În Strategia energetică a României 2020-2030, cu perspectiva anului 2050, strategie realizată de Ministerul Economiei, Energiei și Mediului de Afaceri, se regăsesc opt obiective strategice fundamentale, și anume:

- ✓ Modernizarea sistemului de guvernanță corporativă și a capacității instituționale de reglementare,
- ✓ Energie curată și eficiență energetică,
- ✓ Asigurarea accesului la energie electrică, termică și gaze naturale pentru toți consumatorii,
- ✓ Protecția consumatorului vulnerabil și reducerea sărăciei energetice,
- ✓ Piețe de energie competitive, baza unei economii competitive,
- ✓ Creșterea calității învățământului și inovării în domeniul energiei și formarea continuă a resursei umane,
- ✓ România, furnizor regional de securitate energetică,
- ✓ Creșterea aportului energetic al României pe piețele regionale și europene.[23]

Energie regenerabilă

Sursele regenerabile de energie (energia eoliană, energia solară, energia hidroelectrică, energia oceanelor, energia geotermală, biomasa și biocombustibilii) constituie alternative la combustibilii fosili care contribuie la reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, la diversificarea ofertei de energie și la reducerea dependenței de piețele volatile și incerte ale combustibililor fosili, în special de petrol și gaze. Legislația UE privind promovarea surselor regenerabile a evoluat semnificativ în ultimii 15 ani. În 2009, liderii UE au stabilit obiectivul ca, până în 2020, 20 % din consumul de energie al UE să provină din surse regenerabile de energie. În 2018, s-a stabilit obiectivul ca, până în 2030, 32% din consumul de energie al UE să provină din surse regenerabile de energie. În iulie 2021, având în vedere noile ambiții ale UE în materie de climă, colegiuitorii au primit propunerea de a revizui obiectivul la 40% până în 2030. În prezent au loc dezbateri privind cadrul de politici viitor pentru perioada de după 2030.

Comisia a instituit un mecanism de finanțare al UE (Regulamentul 2020/1294) în temeiul articolului 33 din Regulamentul privind guvernanța [(UE) 2018/1999) în pachetul „Energie curată pentru toți europenii”. Acesta este în vigoare din septembrie 2020, iar Comisia este încă în curs de a-l pune în aplicare.

Principalul obiectiv al mecanismului este de a ajuta țările să își atingă obiectivele individuale și colective privind energia din surse regenerabile. Mecanismul de finanțare creează legături între țările care contribuie la finanțarea proiectelor (țări contribuitoare) și țările care sunt de acord ca pe teritoriul lor să fie construite noi proiecte (țări-gazdă). Comisia stabilește cadrul de punere în aplicare și mijloacele

[23] Strategia energetică a României 2020-2030, cu perspectiva anului 2050

de finanțare a mecanismului, stabilind că statele membre, fondurile UE sau contribuțiile din partea sectorului privat pot finanța acțiuni în cadrul mecanismului.

Energia generată pe baza acestui mecanism de finanțare va fi contabilizată în contul obiectivelor privind energia din surse regenerabile ale tuturor țărilor participante și va fi considerată parte a obiectivului ambițios al Pactului verde european de a atinge neutralitatea emisiilor de dioxid de carbon până în 2050. [24]

- Hidrogen

În iulie 2020, Comisia Europeană a adoptat o strategie pentru integrarea sistemului energetic și o nouă strategie privind hidrogenul, pentru a explora modul în care hidrogenul produs și utilizat din surse regenerabile poate contribui la decarbonizarea economiei UE. Această strategie introduce trei obiective: 6 GW de electrolizoare pe bază de hidrogen din surse regenerabile și producția de 1 milion de tone de hidrogen din surse regenerabile până în 2024 în UE; 40 GW de electrolizoare pe bază de hidrogen din surse regenerabile și producția de 10 milioane de tone de hidrogen din surse regenerabile în UE până în 2030; și utilizarea pe scară largă a hidrogenului din surse regenerabile începând din 2030. În mai 2022, în planul său REPowerEU, Comisia a stabilit un obiectiv de a produce 10 milioane de tone de hidrogen din surse regenerabile pe plan intern și de a importa 10 milioane de tone de hidrogen din surse regenerabile până în 2030.

- Energia solară

Planul REPowerEU propune să dubleze capacitatea solară fotovoltaică la 320 GW până în 2025 și să instaleze 600 GW până în 2030. De asemenea, prevede introducerea unei obligații legale progresive de a instala panouri solare pe noile clădiri publice, comerciale și rezidențiale, precum și de a dubla rata de instalare a pompelor de căldură în sistemele de încălzire centralizate și comunale. Statele membre sunt, de asemenea, obligate să identifice și să adopte planuri pentru zonele potrivite pentru dezvoltarea proiectelor de producere a energiei din surse regenerabile, cu procese de autorizare mai scurte și simplificate.

- Vântul din larg

La 19 noiembrie 2020, Comisia Europeană a publicat o strategie intitulată „O strategie a UE privind valorificarea potențialului energiei din surse regenerabile offshore pentru un viitor neutru climatic”, care evaluează contribuția pe care o pot avea sursele regenerabile offshore și defineste factorii producției de energie într-un mod mai amplu. Scopul acestei strategii este de a crește producția UE de energie electrică din surse regenerabile offshore de la 12 GW în 2020 la peste 60 GW până în 2030 și 300 GW până în 2050, precum și de a revizui legislația rețelei transeuropene de energie pentru a se aplica mai bine infrastructurii offshore transfrontaliere.

- Energia oceanelor

Comisia a publicat o comunicare intitulată „Energia albastră - Acțiuni necesare pentru valorificarea potențialului exploatării energiei oceanice în mările și oceanele europene până în 2020 și ulterior”, în ianuarie 2014, aceasta stabilind un plan de acțiune pentru dezvoltarea energiei oceanice

[24] https://www.europarl.europa.eu/factsheets/ro/sheet/70/energia-din-surse-regenerabile

inclusiv a energiei generate de valuri, a energiei mareelor, a conversiei energiei termice și a energiei gradientului de salinitate.

- Biomasă și combustibili

Directiva (UE) 2018/2001 privind energia din surse regenerabile, care este în prezent în vigoare, stabilește un obiectiv de 3,5 % până în 2030 și un obiectiv intermediar de 1 % până în 2025 pentru biocombustibilii avansați și biogazul din sectorul transporturilor. Plafonul de 7 % pentru biocombustibilii de primă generație în transportul rutier și feroviar rămâne neschimbat, însă se introduce o obligație la nivelul UE ca furnizorii de combustibili să furnizeze o anumită cotă (6,8 %) de combustibili din surse regenerabile și cu emisii scăzute de dioxid de carbon. De asemenea, domeniul de aplicare al criteriilor de sustenabilitate ale UE pentru bioenergie se extinde pentru a include biomasa și biogazul utilizate la încălzire și răcire și la producerea de energie electrică. În iulie 2021, Comisia a publicat o propunere de directivă privind energia din surse regenerabile, care vizează o pondere de 2,2 % a biocombustibililor avansați și a biogazului până în 2030 și un obiectiv intermediar de 0,5 % până în 2025, în conformitate cu noile obiective ale REPowerEU.

- Energia Geotermală

Energia geotermală este stocată sub formă de căldură sub suprafața pământului și poate fi folosită utilizată în trei direcții energetice: încălzire, electricitate și pompe geotermale. Energia geotermală este locală și disponibilă în mod constant, ceea ce o face o contribuție excelentă la mixul energetic. Una dintre provocări este de a obține o înțelegere deplină a impactului asupra mediului și social al utilizării energiei geotermale. O alta este crearea de sisteme care să permită exploatarea pe scară largă și rentabilă a acestor resurse.

UE sprijină cercetarea și dezvoltarea în tehnologiile geotermale, finanțând proiecte atât privind utilizarea directă a căldurii, cât și utilizarea căldurii extrase pentru a genera electricitate. Sprijinul UE se concentrează, de asemenea, pe reducerea costurilor de explorare și foraj, deoarece instalațiile geotermale au costuri de capital ridicate. [25]

Primăria Comunei Giarmata intenționează să depună spre finanțare proiect pentru realizarea unui sistem centralizat de producere și distribuție a energiei termice utilizând sursa de energie geotermală.

Energia regenerabilă este din ce în ce mai importantă în România, în contextul în care țara are obiective ambițioase de a reduce emisiile de gaze cu efect de seră și de a crește ponderea energiei regenerabile în mixul energetic.

România are un potențial considerabil de energie regenerabilă, în special din sursele de energie solară și eoliană, dar și din biomasă, hidroenergie și geotermală. În prezent, energia hidro este cea mai importantă sursă de energie regenerabilă, reprezentând aproximativ 28% din mixul energetic al țării. Energia eoliană și solară sunt în continuă creștere, dar încă nu reprezintă o pondere semnificativă în producția de energie.

[25] https://research-and-innovation.ec.europa.eu/research-area/energy

Guvernul României a adoptat o serie de măsuri și politici pentru a sprijini dezvoltarea energiei regenerabile, inclusiv prin introducerea de mecanisme de sprijin pentru producătorii de energie regenerabilă, precum certificatele verzi sau tarifele de răscumpărare garantată. În plus, România a adoptat obiective ambițioase de a ajunge la 30% din producția de energie provenind din surse regenerabile până în 2030, ceea ce va stimula și mai mult dezvoltarea acestui sector.

De asemenea, energia regenerabilă are beneficii importante în ceea ce privește protecția mediului, reducerea dependenței de combustibili fosili și asigurarea securității energetice a țării. Prin urmare, energia regenerabilă este o componentă importantă a viitorului energetic al României și va juca un rol cheie în atingerea obiectivelor de dezvoltare durabilă ale țării.

Comuna Giarmata are un potențial important pentru dezvoltarea energiei regenerabile, datorită resurselor naturale disponibile, în special pentru energie solară și eoliană.

În prezent, în Comuna Giarmata există mai multe proiecte de producere a energiei regenerabile, inclusiv parcuri solare și eoliene.

De asemenea, există și alte proiecte în diverse stadii de dezvoltare, cum ar fi proiectele de energie eoliană. Aceste proiecte vor contribui la creșterea ponderii energiei regenerabile în mixul energetic al comunei și vor reduce dependența de combustibili fosili, contribuind la protecția mediului.

În plus, dezvoltarea energiei regenerabile în Comuna Giarmata și în județul Timiș în general va avea beneficii semnificative pentru economia locală, prin crearea de locuri de muncă în sectorul energetic și prin stimularea creșterii economice.

În concluzie, energia regenerabilă are un potențial important în Comuna Giarmata și în județul Timiș, iar dezvoltarea acesteia poate aduce beneficii semnificative atât pentru mediu, cât și pentru economia locală.

Mediul înconjurător

Mediul înconjurător reprezintă un element esenţial al existenţei umane şi reprezintă rezultatul interferenţelor unor elemente naturale – sol, aer, apă, climă, biosferă – cu elemente create prin activitatea umană. Toate acestea interacţionează şi influenţează condiţiile existenţiale şi posibilităţile de dezvoltare viitoare a societăţii.

Orice activitate umană şi implicit existenţa individului este de neconceput în afara mediului. De aceea, calitatea în ansamblu a acestuia, precum şi a fiecărei componente a sa în parte, îşi pune amprenta asupra nivelului existenţei şi evoluţiei indivizilor.

Ansamblul de relaţii şi raporturi de schimburi ce se stabilesc între om şi natură, precum şi interdependenţa lor influențează echilibrul ecologic, determină condiţiile de viaţă şi implicit condiţiile de muncă pentru om, precum şi perspectivele dezvoltării societăţii în ansamblu. Aceste raporturi vizează atât conţinutul activităţii cât şi crearea condiţiilor de existenţă umană.

În concluzie, se poate afirma că mediul trebuie adaptat şi organizat pentru a răspunde nevoilor indivizilor, ceea ce presupune preluarea din natură a unor resurse şi prelucrarea lor pentru a deservi populaţia (pentru a satisface nevoile acestora). Această dependenţă cunoaşte un mare grad de reciprocitate, datorită faptului că nevoile umane se adaptează într-o măsură mai mare sau mai mică mediului.

Asigurarea unei calităţi corespunzătoare a mediului, protejarea lui – ca necesitate supravieţuirii şi progresului – reprezintă o problemă de interes major şi de certă actualitate pentru evoluţia socială. În acest sens, se impune păstrarea calităţii mediului, diminuarea efectelor negative ale activităţii umane cu implicaţii asupra acestuia.

Protecţia mediului este o problemă majoră a ultimului deceniu dezbătută la nivel mondial, fapt ce a dat naştere numeroaselor dispute între ţările dezvoltate şi cele în curs de dezvoltare. Pentru protejarea mediului, în primul rând trebuie identificate zonele afectate, evaluat gradul de deteriorare şi stabilite cauzele care au produs dezechilibrele respective.

Presiunea activităţii omului asupra mediului natural creşte foarte rapid. De asemenea, se accelerează dezvoltarea industrială, schimburile, circulaţia mărfurilor, spaţiul ocupat, parcurs şi utilizat pentru activităţile umane care este din ce în ce mai vast. Această evoluţie îşi pune amprenta în mod nefavorabil asupra mediului şi a componentelor sale.

Comportamentul individului poluează mediul într-o măsură mai mare sau mai mică, fie sub forma activităţii cotidiene, fie a consumurilor turistice.

Prin dezvoltarea activităţii umane sunt afectate toate componentele mediului în proporţii diferite. Dintre aceste elemente cele mai importante sunt: peisajele, solul, apa, flora, faună, monumentele, parcurile şi rezervaţiile, precum şi biosferă.

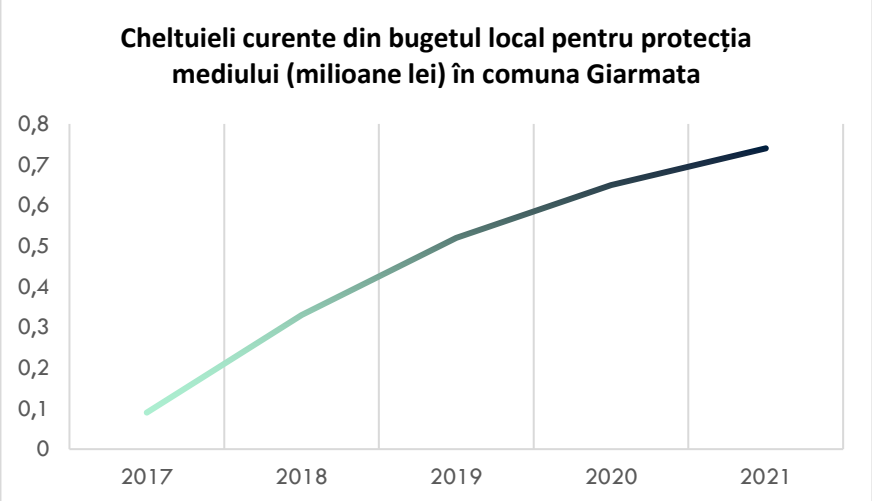
Protejarea mediului înconjurător este un aspect important în Comuna Giarmata. În ultimii ani, comuna a dezvoltat o serie de proiecte și inițiative care au ca scop protejarea mediului înconjurător și conservarea resurselor naturale.

Printre aceste inițiative se numără colectarea selectivă a deșeurilor, prin intermediul unui sistem modern de containere și reciclarea acestora, precum și promovarea practicilor de agricultură durabilă, cum ar fi utilizarea îngrășămintelor organice și reducerea utilizării pesticidelor.

De asemenea, s-au dezvoltat și proiecte de protejare a resurselor de apă, prin modernizarea și extinderea rețelelor de canalizare și epurare, precum și prin dezvoltarea unor sisteme de irigații eficiente și durabile.

În consecinţă, conservarea funcţiilor igienico-sanitare, recreativă şi estetică ale elementelor componente ale mediului natural constituie garanţia unei dezvoltări continue a societăţii umane.

Conform datelor existente INS, în decembrie 2022, cheltuieli curente din bugetul local pentru protecția mediului (milioane lei) în comuna Giarmata din 2017 până 2021 sunt în continuă creștere, astfel încât în 2017 au fost cheltuiți 0,09 mil lei, iar în 2021 au ajuns să fie cheltuiți 0,74 mil lei.

Sursa datelor: Institutul Național de Statistică, accesat decembrie 2022

- **Gestionarea deșeurilor**

Planurile de gestionare a deşeurilor au un rol cheie în dezvoltarea unei gestionări durabile a deşeurilor, care să asigure îndeplinirea obiectivelor.

La nivelul comunei Giarmata, gestionarea deșeurilor se referă la colectarea, transportul, tratarea, reciclarea și depozitarea acestora. Serviciul de gestionare a deşeurilor de pe raza comunei este asigurat de către operatorul serviciilor de salubrizare SC RETIM SA, comuna Giarmata fiind și unul dintre membrii Asociației de dezvoltare intercomunitară Deșeuri Timiș., organizație constituită prin asocierea comunelor de pe raza județului Timiș împreună cu Consiliul Județean Timiș. În prezent, prin intermediul Retim SA, colectarea deșeurilor menajere este colectată săptămânal, iar deșeurile reciclabile (plastic, hârtie, doze metalice) sunt colectate de două ori pe lună.

De asemenea, comuna Giarmata a fondat SC Gospodărie Comunală Giarmata SRL, ca societate comercială deținută în procent de 100% de către comuna Giarmata, cu obiectivul de a asista cetățenii comunei în gestionarea managementului deșeurilor din gospodării și a foselor septice, anual procedându-se la colectarea deșeurilor vegetale în sezonul de toamnă și primăvară. Pe întreg arealul comunei s-au amplasat multiple puncte de colectare a recipientelor din sticlă.

8. Administrația publică locală

Comuna Giarmata este alcătuită din cele două sate componente respectiv, Giarmata și Cerneteaz, primul dintre ele fiind și localitate reședință de comună.

În localitatea reședință de comună, Giarmata, au sediul autoritățile administrației publice locale: Consiliul Local al Comunei Giarmata, ca autoritate deliberativă și primarul comunei Giarmata ca autoritate executivă, precum și celelalte autorități și instituții publice reprezentative pentru comună.

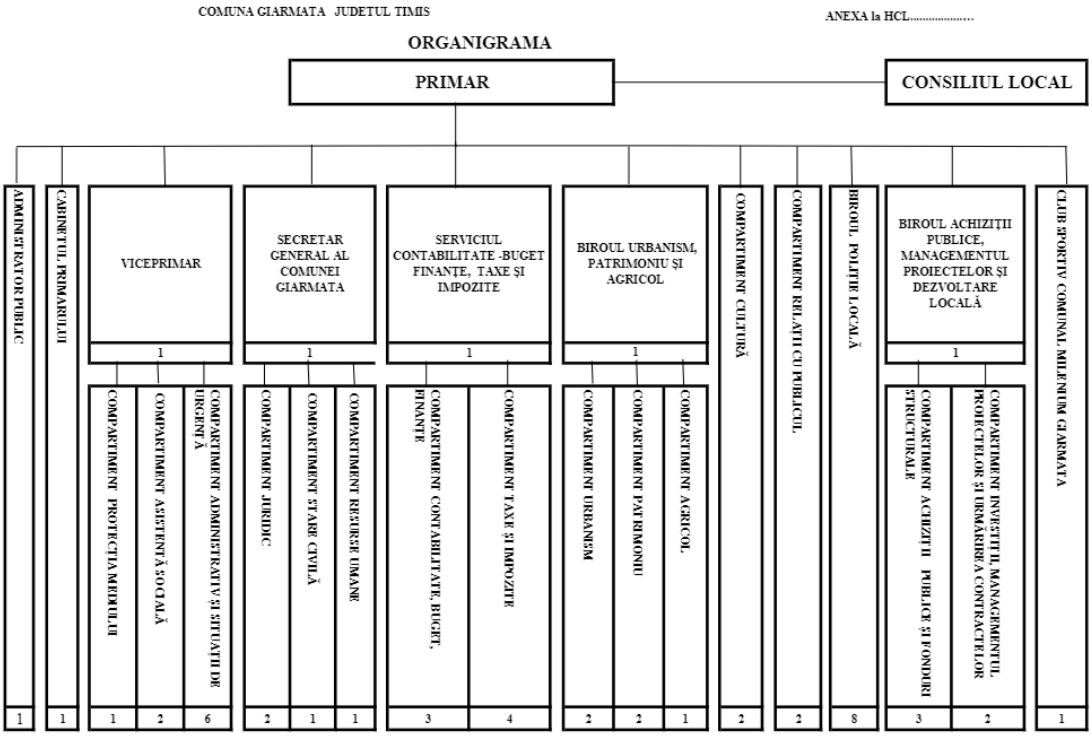
Structura Organigramei şi Statul de Funcţii au fost aprobate prin Hotărârea Consiliului Local nr. 45/31.03.2021, cuprinzând 50 posturi, având în componenţă 2 funcţii de demnitate publică, 5 funcţii publice de conducere, 31 funcţii publice de execuţie, 3 funcții contractuale de conducere, iar numărul funcţiilor contractuale de execuţie sunt în număr de 9.

Organigrama Primăriei Comunei Giarmata în anul 2022, are un număr de 17 servicii de specialitate, astfel:

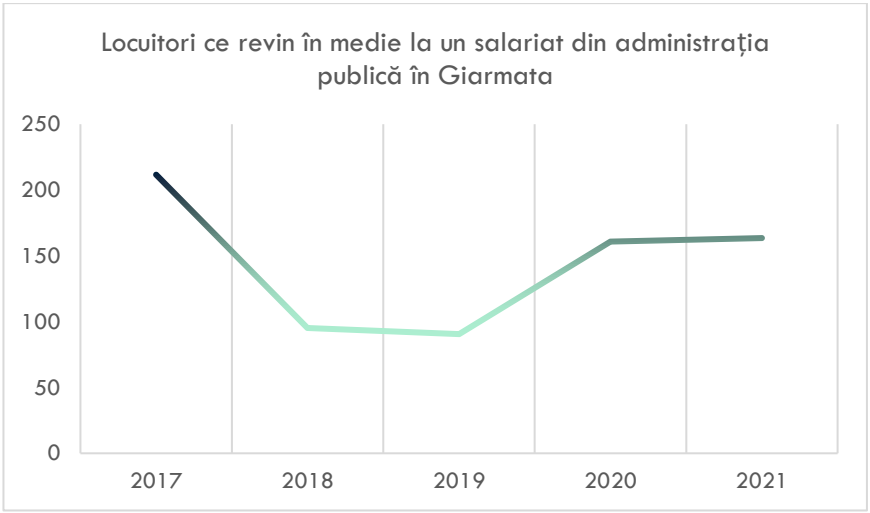
- Serviciul Agricol - 1 post;
- Serviciul Stare Civilă – 1 post;
- Resurse Umane – 1 post;
- Serviciul Contabilitate Buget-Finanțe - 3 posturi;
- Serviciul Achiziții Publice și Fonduri Structurale – 3 posturi;
- Serviciul Taxe și Impozite – 4 posturi;
- Serviciu Urbanism – 2 posturi;
- Serviciul Patrimoniu – 2 posturi;
- Serviciul Asistență Socială - 2 posturi;
- Serviciul Relații cu Publicul – 2 posturi;
- Serviciul Administrativ și Situații de Urgență – 6 posturi;
- Serviciul Protecția Mediului – 1 post;
- Serviciul investiții, managementul proiectelor și urmărirea contractelor – 2 posturi;
- Serviciul Juridic – 2 posturi;
- Serviciul Cultură – 2 posturi;
- Poliția Locală - 8 posturi;

- Club Sportiv Comunal Milenium Giarmata – 1 post.

Consiliul Local al Comunei Giarmata are în structura sa un număr de 15 consilieri locali.

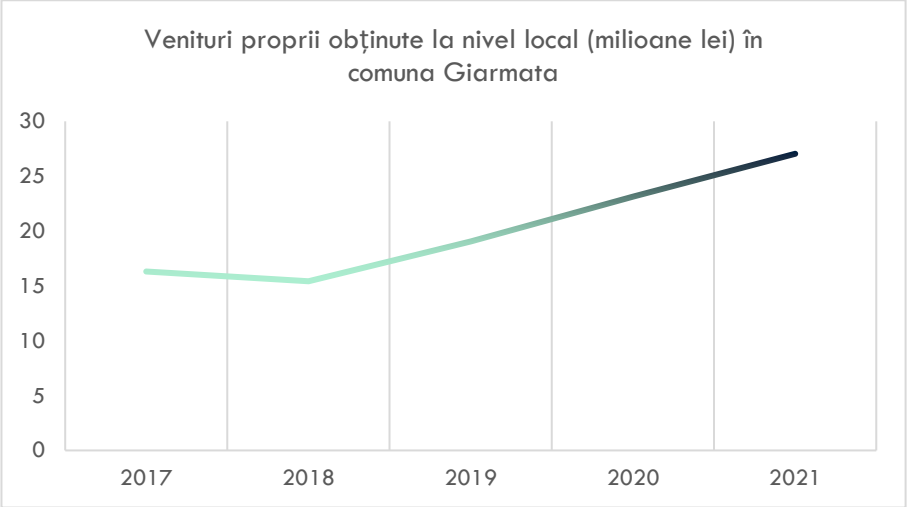

Conform INS, numărul locuitorilor ce revin în medie la un salariat din administrația publică în comuna Giarmata în anul 2017 era de 211,63, în anul 2018 și 2019 a scăzut și a ajuns la 95,24 în 2018 și 90,54 în 2019, iar în 2021 a crescut din nou, ajungând la 163,68 locuitori/salariat din administrația publică.

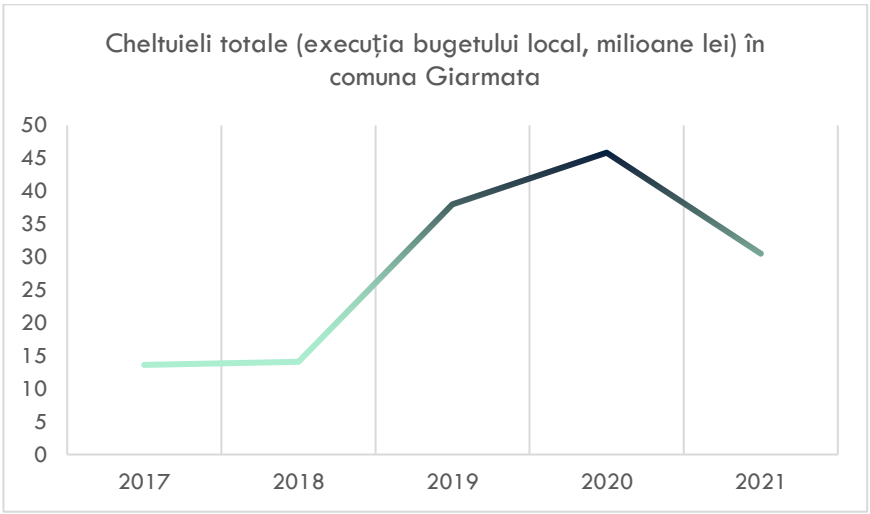
Sursa datelor: Institutul Național de Statistică, accesat decembrie 2022

Veniturile proprii obținute la nivel local (milioane lei) în Giarmata în perioada 2017 – 2021 au fost în continuă creștere, astfel că în anul 2017 veniturile au fost de 16,31 mil lei, iar în 2021 s-a ajuns la 27,04 mil lei.

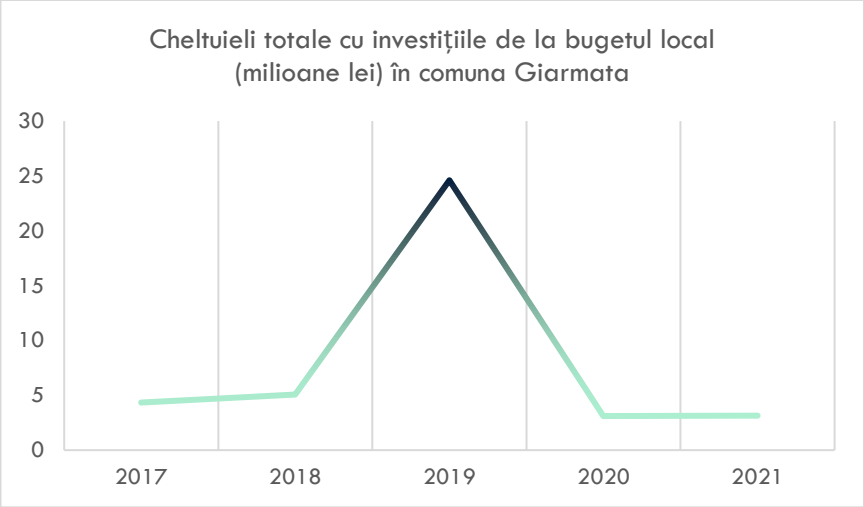
Sursa datelor: Institutul Național de Statistică, accesat decembrie 2022

Cheltuieli totalele (execuția bugetului local, milioane lei) în comuna Giarmata, de asemenea sunt în creștere până în 2020, iar în 2021 se înregistrează o scădere, astfel: în anul 2017 au fost de 13,62 mil lei, în 2020 45,86 mil lei, iar în 2021 30.5 mil lei.

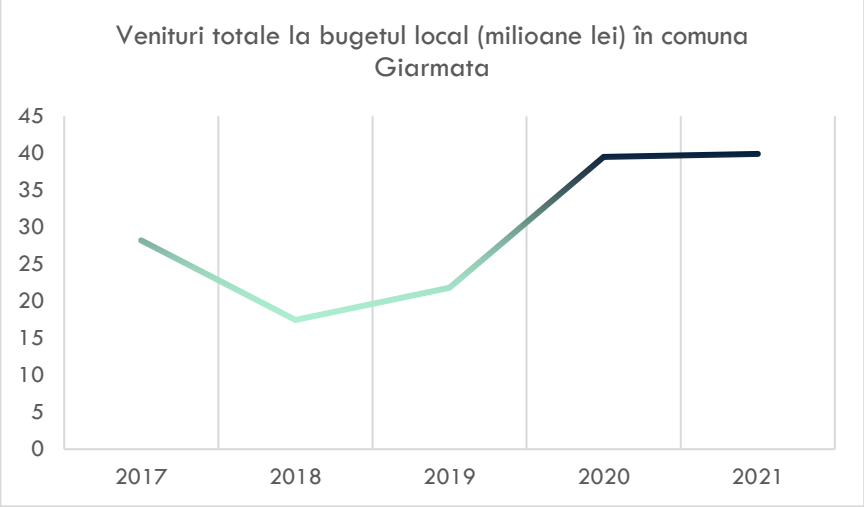
Sursa datelor: Institutul Național de Statistică, accesat decembrie 2022

Cheltuieli totale cu investițiile de la bugetul local (milioane lei) în comuna Giarmata în anul 2017 au fost de 4,34 mil lei, în anul 2019 s-a înregistrat o creștere ridicată și anume 24,6 mil lei, iar în 2021 este de 3.13 mil lei.

Sursa datelor: Institutul Național de Statistică, accesat decembrie 2022

Veniturile totale la bugetul local (milioane lei) în comuna Giarmata în anul 2017 au fost de 28.22 mil lei, în anul 2018 de 17,47 mil lei, în 2019 21,83 mil lei, în 2020 39,5 mil lei, iar în 2021 39,91 mil lei.

Sursa datelor: Institutul Național de Statistică, accesat decembrie 2022

Sondaj de opinie la nivelul populației din comuna Giarmata

Metodologie

- Obiectivele cercetării

Scopul cercetării de față îl reprezintă identificarea gradului de satisfacție a locuitorilor din comuna Giarmata cu privire la aspect ce țin de infrastructura, serviciile și facilitățile localității, calitatea propriei vieți și a problemelor de mediu.

- Instrumentul cercetării

Metoda de cercetare utilizată este ancheta sociologică, iar ca instrument al anchetei sociologice a fost folosit chestionarul. Acesta cuprinde o serie de întrebări referitoare la gradul de satisfacție în legătură cu anumite aspecte ce țin de infrastructura, serviciile și facilitățile localității, precum și calitatea propriei vieți și a problemelor de mediu. De asemenea, acesta include și o serie de întrebări referitoare la diferite aspecte socio-demografice, chestionarul poate fi vizualizat cu ajutorul următorului link: https://questionpro.com/t/ASdLeZvuG0

- Populația investigată

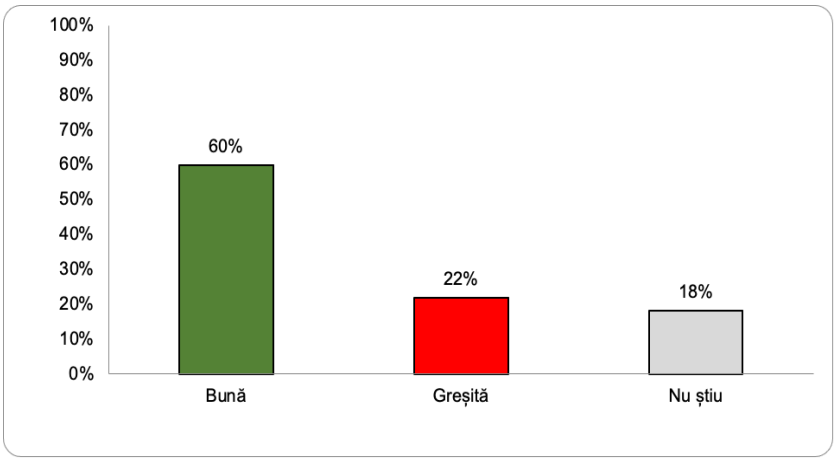
Persoanele încadrate în eșantion au vârsta cuprinsă între 18 și 65 de ani și peste, iar ponderea genului a fost distribuită în mod egal. În total, 196 de persoane au fost incluse în această cercetare.

- Metoda de culegere a datelor

Culegerea datelor a fost realizată prin intermediul platformei QuestionPro. Promovarea chestionarului a fost făcută exclusiv în mediul online.

Rezultate

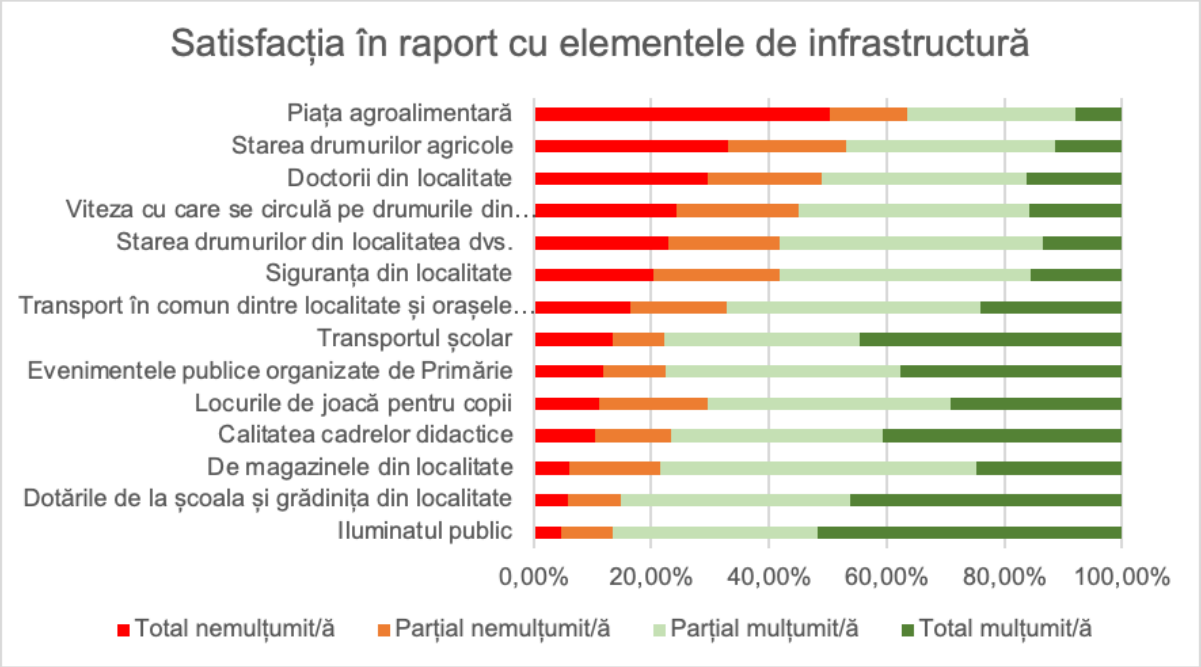
- *Direcția în care se îndreaptă localitatea Giarmata*

Marea majoritate a locuitorilor din localitatea Giarmata sunt optimiști cu privire la direcția în care se îndreaptă comuna. Concret, 60% din aceștia considerând că Giarmata se îndreaptă într-o direcție

bună, 22% apreciază direcția ca fiind greșită și 18% afirmă că nu pot aprecia care este direcția în care se îndreaptă localitatea.

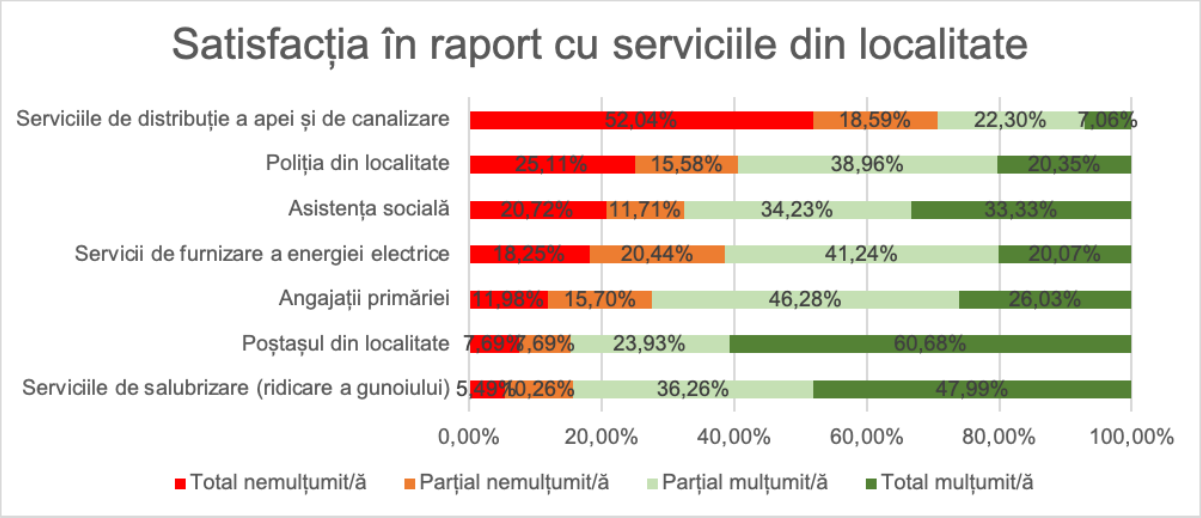
- *Satisfacția în raport cu infrastructura localității*

Evaluarea percepției cetățenilor în raport cu infrastructura localității evidențiază o serie de puncte tari și puncte slabe. În acest sens o apreciere deosebit de pozitivă primește iluminatul public de la nivelul comunei Giarmata, dotările școlii, calitatea cadrelor didactice, dar și transportul școlar. În același timp de o apreciere mult mai limitată se bucură aspecte precum piața agroalimentară drumurile agricole, doctorii localității, dar și starea drumurilor din Giarmata sau chiar siguranța. Pe de altă parte, locuitorii sunt parțial sau foarte mulțumiți de iluminatul stradal, evenimentele organizate de primărie, transportul școlar și calitatea cadrelor didactice.

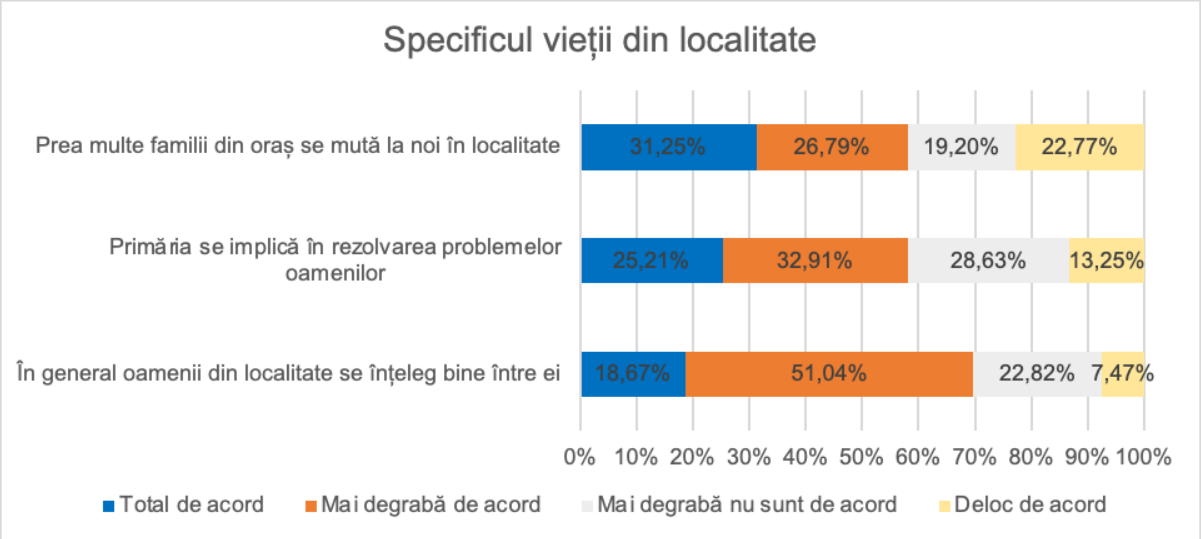
- **Satisfacția în raport cu serviciile și facilitățile localității**

Principala problemă la nivelul comunei Giarmata, așa cum reiese din evaluarea satisfacției cetățenilor este legată de serviciile de apă și canalizare. Acestea reprezintă de departe problema cea mai acerbă pentru populația din localitate. O a doua categorie de servicii pentru care nivelul de nemulțumire este destul de ridicat este marcată de poliția din localitate, serviciile de asistență socială si chiar serviciile de furnizare a energiei electrice. Pe de altă parte, locuitorii sunt foarte mulțumiți de restul serviciilor oferite: serviciile de salubrizare, de poștașul din Giarmata și angajații primăriei.

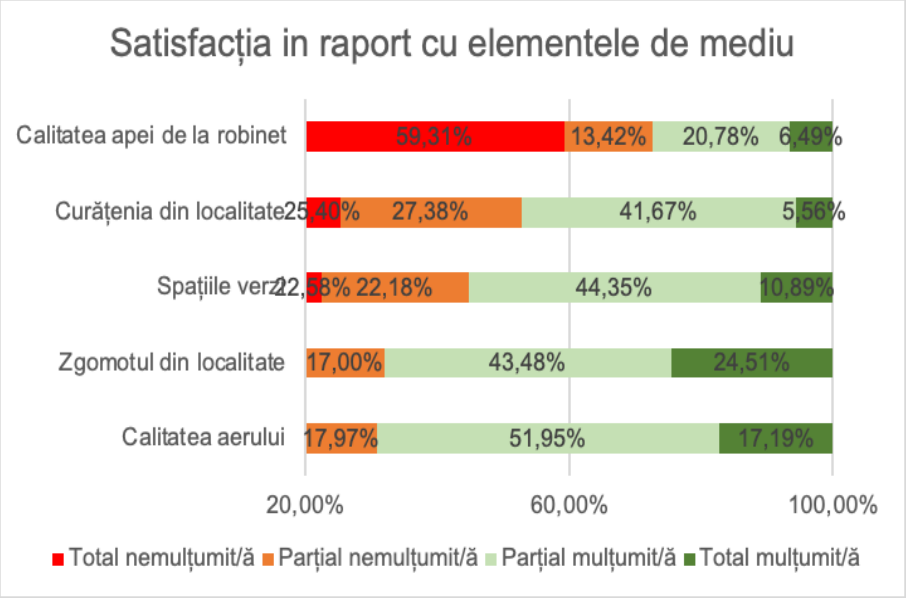
- **Specificul vieții în Giarmata**

Regăsindu-se într-o dinamică accelerată de dezvoltare și creștere a numărului de persoane care aleg să locuiască în Giarmata, percepția localnicilor cu privire la acces flux continuu de intrări a fost un aspect pe care am dorit să îl măsurăm. În momentul de față aproape 60% dintre respondenți consideră că prea multe familii de la oraș se mută în Giarmata. În ceea ce privește relația cu vecinii, ea este apreciată de fiind bună si foarte bună de aproximativ 70% din respondenți, fapt ce denotă un climat de bună conviețuire între cetățenii comunei Giarmata. În același timp observăm că un procent de aproximativ 60% dintre respondenți care apreciază modul în care primăria se implică rezolvarea problemelor pe care le au cetățenii.

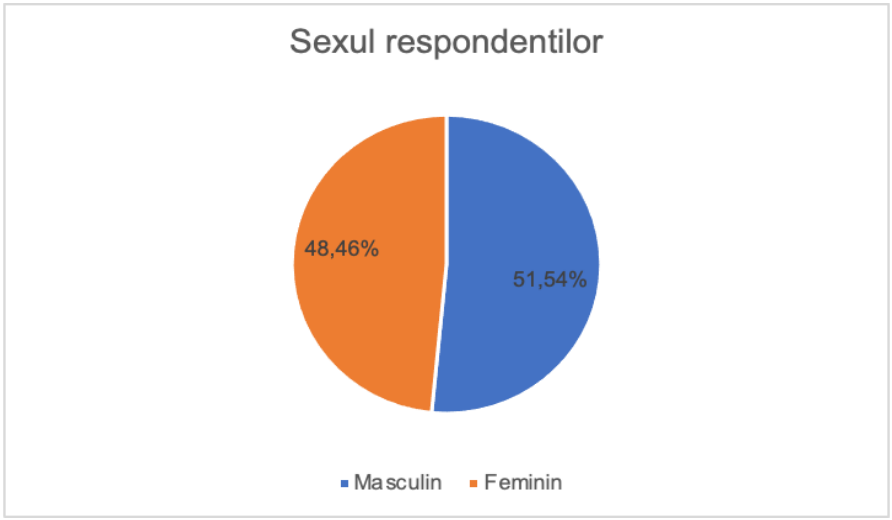

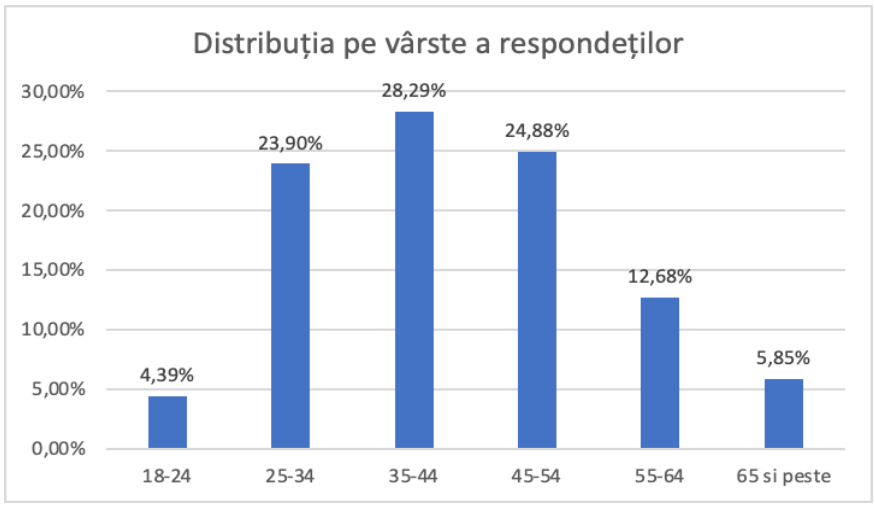
- *Calitatea mediului înconjurător*

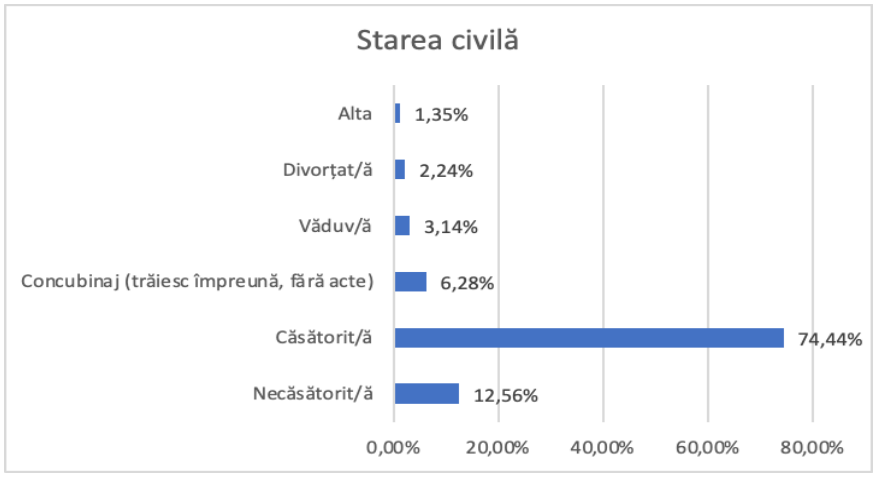
Evaluarea satisfacției în raport cu elementele de mediu reprezintă o altă dimensiune de interes pentru demersul nostru de cercetare. În acest sens am evaluat nivelul de satisfacție al cetățenilor în raport cu: calitatea apei de la robinet, curățenia din localitate, spațiile verzi, zgomotul din localitate și calitatea aerului. Rezultatele cercetării noastre au evidențiat încă odată faptul că apa de la robinet și calitatea acesteia reprezintă principala problemă pentru locuitorii din Giarmata. Valorii medii de apreciere primesc curățenia din localitate și spațiile verzi, iar nivelul cel mai ridicat de apreciere revine nivelului de zgomot din localitate și calității aerului

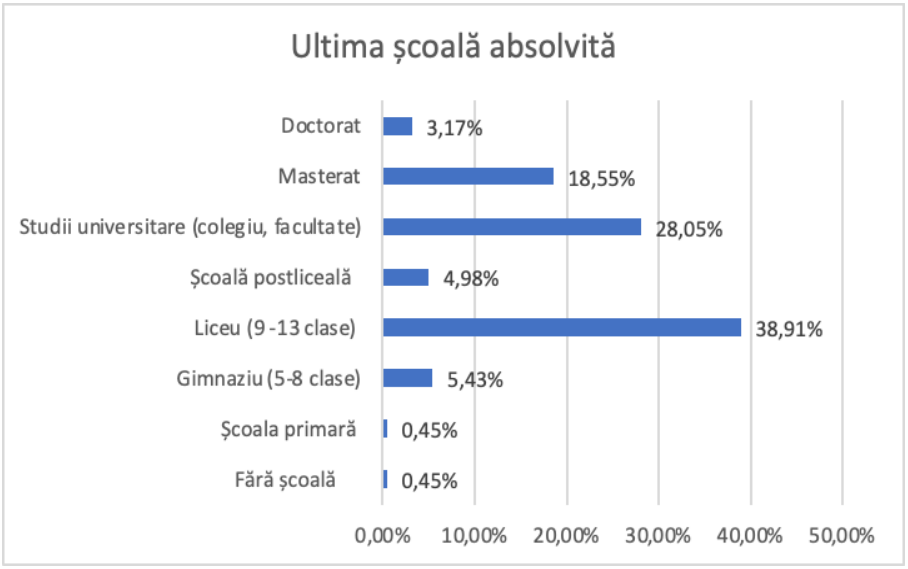

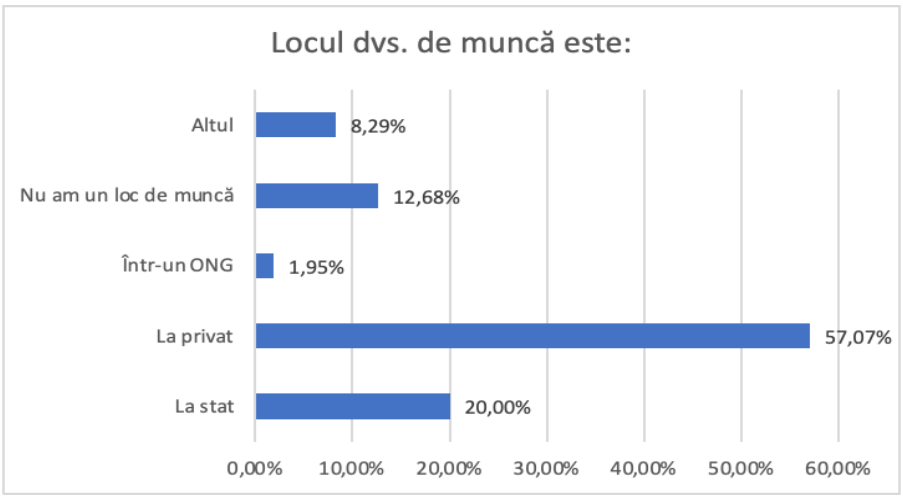
- *Date demografice ale respondenților*

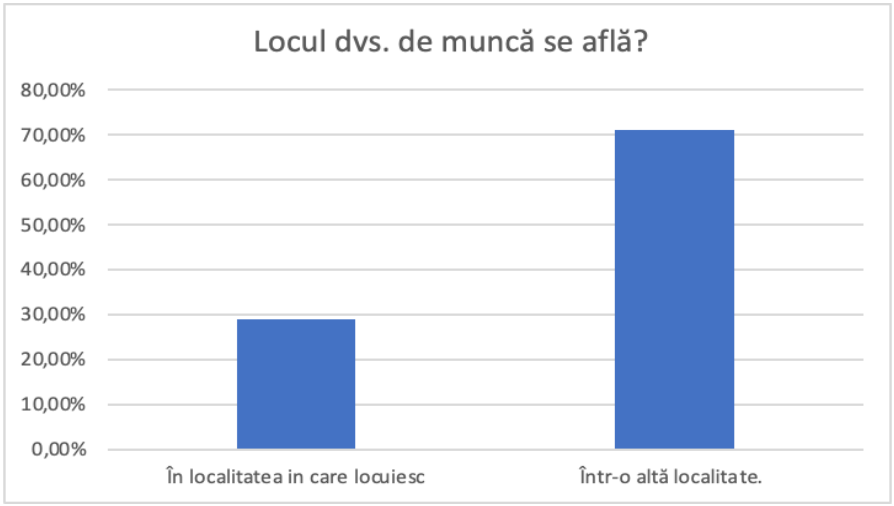

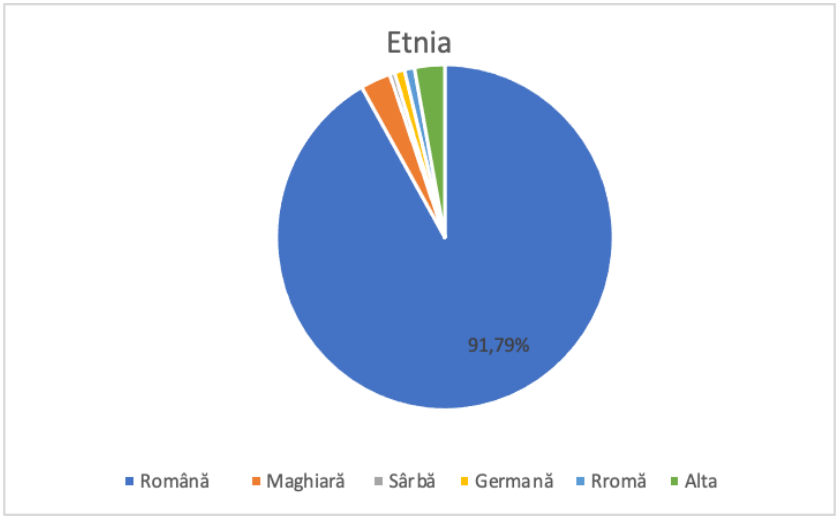

Distribuția pe vârste a respondeților
30,00%
25,00%
20,00%
15,00%
10,00%
5,00%
0,00%
4,39%
23,90%
28,29%
24,88%
12,68%
5,85%
18-24
25-34
35-44
45-54
55-64
65 si peste

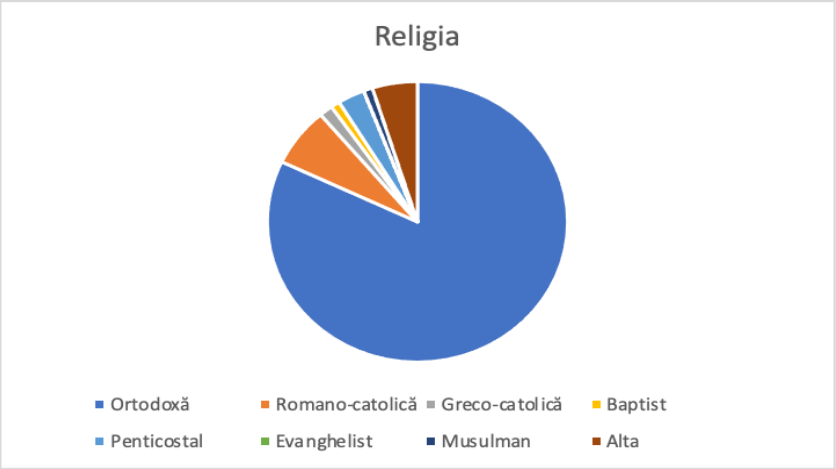

Starea civilă
Alta
1,35%
Divorțat/ă
2,24%
Văduv/ă
3,14%
Concubinaj (trăiesc împreună, fără acte)
6,28%
Căsătorit/ă
74,44%
Necăsătorit/ă
12,56%
0,00%
20,00%
40,00%
60,00%
80,00%

Ultima școală absolvită
Doctorat
3,17%
Masterat
18,55%
Studii universitare (colegiu, facultate)
28,05%
Școală postliceală
4,98%
Liceu (9-13 clase)
38,91%
Gimnaziu (5-8 clase)
5,43%
Școala primară
0,45%
Fără școală
0,45%
0,00%
10,00%
20,00%
30,00%
40,00%
50,00%

Locul dvs. de muncă este:
Altul
8,29%
Nu am un loc de muncă
12,68%
Într-un ONG
1,95%
La privat
57,07%
La stat
20,00%
0,00%
10,00%
20,00%
30,00%
40,00%
50,00%
60,00%

Locul dvs. de muncă se află?
80,00%
70,00%
60,00%
50,00%
40,00%
30,00%
20,00%
10,00%
0,00%
În localitatea in care locuiesc
Într-o altă localitate.

Etnia
91,79%
Română
Maghiară
Sârbă
Germană
Rromă
Alta

Concluziile cercetării sociologice

- ✓ Locuitorii din Giarmata consideră în momentul de față localitatea se îndreaptă într-o direcție bună;
- ✓ Principalele nemulțumiri locuitorilor din Giarmata sunt legate de piața agroalimentară, starea drumurilor, doctorii din localitate, viteza cu care se circulă în localitate și sentimentul de siguranță;
- ✓ Cel mai ridicat grad de satisfacție al cetățenilor din Giarmata este în relație cu: iluminatul public, dotările si cadrele didactice din școală și chiar angajații primăriei;
- ✓ Atunci când sunt evaluate serviciile și facilitățile de la nivelul comunei, observăm un grad foarte scăzut de satisfacție față de calitatea apei și serviciile de canalizare;
- ✓ La polul opus atunci când vine vorba de facilități și servicii se află serviciul de salubrizare, ce este de departe cel mai apreciat serviciu prestat la nivelul localității dintre cele măsurate;
- ✓ Calitatea apei de la robinet este evidențiată ca fiind o problemă și atunci când sunt evaluate dimensiunile de mediu, în schimb însă calitatea aerului se bucură de o buna apreciere din parte respondenților.

Analiza SWOT

Educație	
Puncte tari	**Puncte Slabe**
- dotările din școala primară si gimnazială; - creșterea numărului de persoane cu studii superioare; - Existența infrastructurii fizice pentru învățământ și cultură; - Școlile din comună au bibliotecă și săli de sport moderne; - Peste 45 de cadre didactice calificate și titulare cu vechime; - Există un management responsabil cu implicare ridicată; - Dotarea cu tehnologie informațională; - Existența laboratoarelor aferente anumitor discipline; - Grădiniţe cu program prelungit; - Nu s-au înregistrat fenomene de delicvență sau infracționalitate la nivelul școlii; - Comuna este foarte aproape de unul dintre cele mai mari centre universitare din țară.	- lipsa unei școli profesionale sau a unui liceu în localitate - scăderea numărului de cadre didactice la nivel gimnazial - Migrația elevilor din comună spre școlile din Timișoara; - Motivarea morală și salarială scăzută a cadrelor didactice în activitate; - Lipsa informaţiilor privind organizarea legală a asociațiilor de părinți; - Lipsa consilierii elevilor în vederea alegerii carierei potrivit personalității; - Cadrul legal instabil al sistemului educațional; - Slaba implicare a părinţilor în supravegherea activității școlare a copiilor.
Oportunități	**Amenințări**
- Colaborări cu organizații neguvernamentale; - Disponibilitatea unor instituții de a veni în sprijinul școlii; - Varietatea cursurilor de perfecționare; - Înfiinţarea unor structuri profesionale pentru educație continuă; - Înființarea unor ateliere de artă și meserii; - Fonduri structurale pentru infrastructura educațională.	- Accentuarea tendinţei de tehnologizare care poate impacta asupra puterii de concentrare a copiilor și timpului acordat studiului; - Scăderea motivației elevilor pentru învățătură; - Salarii mici în învățământ care scad atractivitatea accesării locurilor de muncă din acest domeniu; - Creșterea accentuată a populației poate conduce la depășirea capacității de școlarizare; - Finanțare insuficientă de la bugetul de stat; - Ritmul accelerat al schimbărilor tehnologice conduce la uzura morală a echipamentelor existente.

Sănătate și asistență socială	
Puncte tari	**Puncte Slabe**
- evoluția numărului de unități medicale; - Prezența unui Centru de Permanență în comună; - Locuitorii comunei sunt înscriși la un medic de familie; - Existența unor clinici private; - Existența farmaciilor în comună; - Administrația locală acordă servicii pentru protecția socială; - Existența indicatorilor socio-economici favorabili; - Acordarea sprijinului financiar prin programul „Bani de liceu”; - Adoptarea Programului Operațional Ajutorarea Persoanelor Defavorizate; - Existența unui centru de zi pentru vârstnici în comună.	- Lipsa asistenților; - Serviciile socio-medicale publice insuficiente în raport cu numărul locuitorilor; - Lipsa unui program de monitorizare și control al factorilor de risc pentru sănătatea populației locale; - Infrastructura de sănătate publică necesită modernizări. - Insuficientă implicare a societății civile; - Lipsa unor locuințe pentru familiile sărace/defavorizate; - Lipsa unui program de integrare socială a oamenilor cu dizabilități.
Oportunități	**Amenințări**
- Linii de finanțare pentru investiții în infrastructura medicală. - Oportunități de finanțare nerambursabilă prin fonduri guvernamentale și prin fonduri structurale; - Construirea unui centru socio-medical multifuncțional care să ofere servicii persoanelor defavorizate și vârstnice.	- Costuri ridicate privind consultațiile medicale; - Continuarea și accentuarea exodului cadrelor medicale care afectează calitatea serviciilor medicale în special în mediul rural. - Lipsa unor măsuri de reintegrare activă poate crea premisele unei probleme sistemice a componentei de asistență socială.

Economie	
Puncte tari	**Puncte Slabe**
- Traversarea comunei de către Autostrada Arad-Lugoj; - Comuna Giarmata se află în apropierea municipiului Timișoara, ceea ce favorizează accesul la o piață mai largă, precum și la resurse și infrastructură adecvată;	- Existența unor exploatații agricole pe loturi reduse, ceea ce determină un grad scăzut de valorificare a produselor; - Lipsa sistemelor de irigații; - Slaba reprezentare a pieței produselor tradiționale și meșteșugărești;

- Comuna Giarmata găzduiește peste 200 de entități economice înregistrate, care activează în diferite domenii, precum producția și comerțul de mașini și echipamente, prelucrarea lemnului, construcții, servicii de transport și logistică, producția de energie etc; - Prezența unor companii mari care aduc contribuții însemnate la bugetul local; - Diversitatea domeniilor de activitate a companiilor; - Nivelul foarte redus al șomajului; - Nivelul veniturilor populației este sensibil mai mare față de alte zone rurale; - Există o paletă diversificată de servicii în cadrul comunei care acoperă nevoile populației; - În Giarmata și în zonele înconjurătoare există o forță de muncă calificată, cu experiență în diferite domenii. De asemenea, există o serie de instituții de învățământ, inclusiv universitare, care pregătesc studenți și absolvenți în diferite domenii tehnice, economice și de afaceri; - Infrastructura rutieră permite conectarea de mari centre economice, atât din țară, cât și din străinătate;	- Dezvoltarea slabă a turismului și agroturismului; - Dependența de municipiul Timișoara: Deși proximitatea de Timișoara poate fi un avantaj, comuna Giarmata are o dependență puternică de acest oraș ca sursă de afaceri și clienți, ceea ce poate reduce capacitatea de a atrage companii în zonă și de a crește veniturile locale; - În ciuda faptului că există o rețea de drumuri bine conectată cu municipiul Timișoara, infrastructura de transport din comuna Giarmata poate fi îmbunătățită. Acest lucru poate limita accesul companiilor la transportul de bunuri și servicii, precum și la resurse și materiale.
Oportunități	**Amenințări**
- Posibilitatea accesării de finanțare nerambursabilă prin diverse programe europene și de stat (PNRR, POR, ajutor de minimis, servicii și comerț și altele), atât pentru mediul public cât și pentru cel privat; - Posibila relocare în comuna Giarmata a companiilor interesate de a fi în proximitatea municipiului Timișoara și / sau chiar a acelora din municipiul Timișoara pentru eficentizarea costurilor acestora; - proximitatea comunei față de cel mai important aeroport din zonă, aeroportul Traian Vuia aflat în imediata vecinătate a comunei Giarmata; - Existența unui centru universitar major în apropiere, generator de resursă umană specializată;	- Resurse umane specializate limitate; - Concurența din partea altor zone: Zona din jurul municipiului Timișoara este competitivă în ceea ce privește atractivitatea pentru investitori și antreprenori. Astfel, Comuna Giarmata trebuie să facă față unei concurențe puternice din partea altor zone care oferă avantaje similare; - Politica fiscală instabilă.

- Comuna Giarmata se află într-o zonă agricolă importantă, ceea ce oferă oportunități de dezvoltare a afacerilor în sectorul agricol și agroalimentar. Terenurile fertile și clima favorabilă permit creșterea unei game variate de culturi și plante.	

Infrastructură tehnică și de transport	
Puncte tari	**Puncte Slabe**
- Accesul facil în comună, atât pe calea transportului rutier cât și pe calea transportului feroviar; - Apropierea de municipiul Timișoara și existența unor rețele comune (apa și canalizare) care presupun costuri mai mici; - Accesul la autostradă; - Existența unui drum județean care leagă comuna atât de Timișoara, cât și de drumul național 59; - Existența unor rețele de alimentare cu energie electrică;	- Necesitatea modernizării de drumuri comunale și agricole; - Necesitatea realizării unor piste pentru biciclete.
Oportunități	**Amenințări**
- Posibilitatea accesării fondurilor nerambursabile destinate dezvoltării infrastructurii; - Atragerea de firme, care aduc mai mulți bani la bugetul local și deci permit realizarea proiectelor de infrastructură într-un timp mai scurt; - Atragerea de noi locuitori în comună; creșterea populației atrage alocări bugetare mărite care ajută la dezvoltarea infrastructurii rutiere și de utilități.	- Dezvoltarea într-un ritm prea accelerat a zonelor de locuit și imposibilitatea alocării sumelor necesare dezvoltării rețelelor de utilități și a infrastructurii rutiere. - Creșterea numărului de autoturisme ale cetățenilor de pe arealul comunei, odată cu creșterea numărului cetățenilor rezidenți în comună, care în lipsa unei infrastructuri adecvate de transport în comun, pentru legătura cu orașul și în lipsa unei rețele adecvate de piste de biciclete, va duce la creșterea gradului de încărcare a drumurilor de legătură cu municipiul Timișoara.

Eficiență energetică și mediul înconjurător	
Puncte tari	**Puncte Slabe**
- Prin reabilitare termică sau modernizare energetică există posibilitatea ridicării performanței energetice la nivelul standardelor în vigoare, implicit reducerea consumului de energie convențională; - Pondere mare a finanțării din fonduri europene a proiectelor legate de eficiență energetică; - Realizarea regulată de campanii pentru colectarea deșeurilor menajere și campanii bianuale de colectare a echipamentelor electrice și electronice; - Existența mai multor parcuri, spații verzi și spații de joacă.	- Clădiri existente construite între 1960 – 1990, cu grad redus de eficiență energetică; - lipsa accesului la sistemele centralizate de apă şi canalizare în comparație cu țările din Uniunea Europeană; - Existența unor zone industriale care creează poluare; - Educarea insuficientă a populației în privința protejării mediului; - Insuficienți actori interesați de parteneriate pentru protecția mediului.
Oportunități	**Amenințări**
- Noile programe europene destinate educației și cercetării (Horizon 2030, Erasmus) oferă oportunități pentru creșterea conștientizării importanței eficienței energetice; - Caracteristicile climei, cu veri toride fac oportună montarea mai multor panouri solare în spațiul public pentru economisirea costurilor cu energia electrică; - Eliminarea consumului de combustibil solid (lemne, cărbuni) şi lichid pentru încălzire şi prepararea apei calde și creşterea confortului prin introducerea alimentării cu gaze naturale; - Minimizarea impactului asupra mediului prin reducerea consumului de energie și a emisiilor de CO2 prin îmbunătățirea eficienței energetice și producerea energiei din surse regenerabile.; - Implementarea economiei circulare în proiectele de construcții și scăderea cantității de deșeuri realizată din urma proiectelor;	- Calitatea necorespunzătoare a soluțiilor și lucrărilor de reabilitare termică a clădirilor; - Personalul are nevoie de mai multe competențe pentru a folosi cele mai noi tehnologii, iar resursele disponibile pentru achiziționarea acestora sunt limitate; - Producerea energiei regenerabile implică costuri ridicate; - Există o rată scăzută de reabilitare a clădirilor prin folosirea fondurilor europene sau publice, locale sau guvernamentale.;”[27] - Dezvoltarea zonelor industriale și atragerea unor firme cu obiecte de activitate cu impact negativ asupra mediului.

[27] ADR VEST – STRATEGIA REGIONALĂ DE SPECIALIZARE INTELIGENTĂ 2021-2027, pag 112-113

- Digitalizarea în materie de eficiență energetică și automatizarea locuințelor."[26] - Înlocuirea instalațiilor și surselor de căldură care folosesc lemn de foc sau alți combustibili convenționali cu sisteme și surse bazate pe biomasă/biogaz și/sau energie geotermală, precum și modernizarea rețelelor de distribuție a energiei termice și/sau electrice; - Instalarea surselor de energie regenerabilă (eoliană, fotovoltaică, termosolară, geotermală, biomasa), de mică putere, pentru a furniza necesarul anual propriu de energie termică și electrică al clădirilor publice individuale sau grupate cu alte clădiri publice, precum și modernizarea sistemelor de distribuție a energiei termice și/sau electrice.	

Socio-cultural	
Puncte tari	**Puncte slabe**
- Respectarea și organizarea de manifestări la fiecare dintre evenimentele importante la nivel național; - Organizarea a două sărbători ale hramului bisericilor (rugi), câte una în fiecare din cele două localități, care adună majoritatea locuitorilor într-o comuniune socială, culturală și recreativă; - Existența unor manifestări dedicate copiilor în vederea educării acestora în spiritul respectării tradițiilor, a identității naționale, precum și pentru o dezvoltare cât mai corectă și sănătoasă; - Organizarea de evenimente cultural-religioase; - Încurajarea copiilor spre activitățile sportive prin intermediul cluburilor sportive create; - Existența Muzeului Etnografic al comunei.	- Numărul redus al bazelor de agrement și al spațiilor de recreere; - Impactul vizual asupra locuitorilor comunei pe de o parte și asupra celor interesați spre relocarea în comună pe de alta, generat de deșeurile abandonate pe marginea drumului de numărul tot mai mare de participanți la trafic odată cu deschiderea accesului la autostrada A1 pe teritoriul comunei Giarmata; - Obiceiurile de consum ale populației prin derularea unei mari părți a aprovizionării coșului lunar de cumpărături din supermarketurile de pe arealul Timișoarei în defavoarea comercianților de pe teritoriul comunei Giarmata.

[26] ADR VEST – STRATEGIA REGIONALĂ DE SPECIALIZARE INTELIGENTĂ 2021-2027, pag 112-113

Oportunități	Amenințări
- Posibilitatea atingerii unui anumit grad de multiculturalitate în comună, odată cu dezvoltarea acesteia, prin primirea unui număr tot mai mare de turiști, provenind din medii socio-culturale diferite; - Finanțări guvernamentale pentru cultură în mediul rural, prin intermediul Ministerului Culturii.	- Creșterea accelerată a populației prin spor migrator și tendința de urbanizare pot conduce la o estompare a tradițiilor, element care deja a suferit importante modificări odată cu emigrarea întregii comunități germane din comună.

Administrație publică	
Puncte tari	**Puncte slabe**
- Echipă cu experiență; - Colaborarea strânsă cu mediul de afaceri privat; - Colaborarea bună cu administrația municipiului Timișoara și cu Consiliul Județean Timiș.	- Dificultăţi legate de aplicarea curentă a noilor acte normative datorită multitudinii şi complexităţii acestora și legislația defectuoasă pentru autoritățile publice locale; - lipsa unui sistem informatic actualizat.
Oportunități	**Amenințări**
- Oportunități de finanțări nerambursabile în domeniul pregătirii personalului administrației și oportunități de modernizare a administrației.	- Legislația în domeniul Administrației Publice Locale (APL) defectuoasă; - Buget limitat în realizarea activităților de formare profesională în domenii specifice APL; - Rezistența la schimbare a factorilor interesați; - Tendinţa mass-mediei de a reflecta cu precădere - şi, de regulă, fără a verifica - aspectele negative ale anumitor activităţi din administraţie, de cele mai multe ori informaţiile fiind greşit interpretate sau neînţelese; - Proces sinuos de recrutare a personalului.

IV. Strategia de Dezvoltare locală 2021 - 2027

Strategia de dezvoltare locală a comunei Giarmata a fost concepută pentru a sprijini, prin mijloace și instrumente specifice administrației publice locale, atingerea macro-obiectivelor strategice de dezvoltare economico-socială a localității, în concordanță cu acțiunile prevăzute de Programul Național de Reformă 2021.

Strategia de dezvoltare vizează un termen mediu și presupune o atenție deosebită acordată identificării necesităților comunei, elaborării obiectivelor specifice și rezultatelor așteptate. Ulterior redactării, aceasta trebuie asimilată de către administrația publică locală și alți actori interesați, iar implementarea ei presupune abordarea actualizată a elementelor descrise.

1. Viziune

Viziunea strategică pentru comuna Giarmata în perioada 2021 - 2030 este ca aceasta să devină o comunitate dinamică, competitivă şi prosperă, atractivă pentru investitori şi capabilă să asigure o calitate a vieţii ridicată pentru locuitori.

2. Obiective generale, obiective specifice și proiecte ale Comunei Giarmata pentru perioada 2021-2027

Strategia de dezvoltare locală a comunei Giarmata se conturează prin intermediul a cinci domenii strategice de dezvoltare vizând transformare economică inovatoare și inteligentă, reducerea emisiilor de carbon, dezvoltarea infrastructurii, respectarea drepturilor sociale și dezvoltarea sustenabilă și integrată prin inițiative locale. Fiecare dintre aceste obiective generale conține obiective specifice de dezvoltare concretizate prin proiecte de investiții descrise în raport cu posibilitățile de finanțare.

Obiectiv General 1 (OG 1) - O comună mai inteligentă

Acest prim obiectiv general (OG 1) "O comună mai inteligentă" are ca scop îmbunătățirea vieții comunității prin utilizarea tehnologiei și a datelor pentru a face atât oamenii, cât și infrastructura comunei mai eficiente și mai sustenabile.

Inovația, digitalizarea și transformarea economică sunt factori importanți în promovarea dezvoltării durabile a societății. În special, sprijinirea întreprinderilor mici și mijlocii poate avea un impact semnificativ în crearea de locuri de muncă și în stimularea inovației și a progresului economic.

Prin inovație, companiile pot dezvolta produse și servicii inovatoare, care să satisfacă nevoile pieței și să susțină creșterea economică. Digitalizarea poate îmbunătăți eficiența operațională a întreprinderilor, iar transformarea economică poate spori atractivitatea mediului de afaceri, atrăgând investiții și susținând o creștere durabilă.

Întreprinderile mici și mijlocii joacă un rol cheie în economie, creând locuri de muncă și contribuind la inovație și dezvoltare. Sprijinirea acestor întreprinderi poate fi realizată prin intermediul programelor de finanțare sau prin facilitarea accesului la resurse și experți.

Un element cheie al acestui obiectiv constă în dezvoltarea de sisteme inteligente, care să permită administrației locale să colecteze și să analizeze date din diverse surse, cum ar fi traficul, consumul de energie sau poluarea aerului, pentru a lua decizii mai bune în privința dezvoltării comunei, cum ar fi proiectarea unui sistem de transport public mai eficient sau colectarea deșeurilor.

Un alt aspect important îl reprezintă implicarea comunității în dezvoltarea și implementarea soluțiilor inteligente prin intermediul platformelor online și a aplicațiilor mobile, care să permită cetățenilor să raporteze probleme, să ofere sugestii și să participe la deciziile care îi privesc direct.

În final, obiectivul poate aduce beneficii semnificative pentru comunitate și locuitorii săi prin creșterea eficienței și reducerii costurilor în diverse domenii, precum transportul sau gestionarea deșeurilor, dar și prin contribuția la creșterea participării cetățenilor și îmbunătățirea calității vieții prin dezvoltarea unui mediu urban mai inteligent, mai durabil și mai verde.

Obiectivele specifice acestui obiectiv general (OG 1) sunt:

- ✓ OS 1.1 Dezvoltarea Întreprinderilor Mici și Mijlocii (IMM) prin Inovare și Tehnologizare,
- ✓ OS 1.2 Creșterea gradului de digitalizare.

OS 1.1 Dezvoltarea Întreprinderilor Mici și Mijlocii (IMM) prin Inovare și Tehnologizare

Dezvoltarea întreprinderilor mici și mijlocii (IMM) prin inovare și tehnologizare ar putea aduce beneficii semnificative comunei Giarmata, inclusiv creșterea economiei locale, generarea de noi locuri de muncă și îmbunătățirea nivelului de trai al locuitorilor.

În acest sens, ar putea fi identificate și sprijinite întreprinderile existente cu potențial de dezvoltare prin organizarea de evenimente de networking între antreprenori, furnizarea de finanțare și acces la consultanță specializată în inovare și tehnologie.

De asemenea, crearea unui incubator de afaceri în parteneriat cu instituții academice și centre de cercetare din zonă ar putea oferi acces la resurse precum echipamente și tehnologie de ultimă generație. În plus, programele de formare și educație ar putea fi dezvoltate pentru a îmbunătăți competențele tehnice și de inovare ale antreprenorilor și angajaților, iar colaborarea între întreprinderi, instituții academice și centre de cercetare ar putea stimula inovarea și transferul de tehnologie.

Prin implementarea unei abordări bine structurate și sprijinul corespunzător din partea autorităților locale, se poate crește sectorul de afaceri, generând noi oportunități de angajare și îmbunătățind calitatea vieții în comună.

În România, există mai multe fonduri europene disponibile pentru IMM-uri (Întreprinderi Mici și Mijlocii), care sunt destinate sprijinirii acestora în dezvoltarea afacerilor, inovației și creșterii economice.

Unul dintre cele mai importante programe de finanțare pentru IMM-uri este Programul Start-Up Nation, care oferă finanțare nerambursabilă pentru înființarea și dezvoltarea unor afaceri noi sau existente cu potențial de creștere. Acest program este finanțat de Uniunea Europeană și de Guvernul României, iar suma maximă pe care o poate primi o afacere este de 200.000 de lei.

De asemenea, există și alte programe de finanțare pentru IMM-uri, cum ar fi Programul Național de Redresare și Reziliență (PNNR), Programul Operațional Regional 2021 - 2027 (POR), Programul Operațional Creștere Inteligentă şi Digitalizare și Instrumente Financiare (POCIDIF) și Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT).

OS 1.2 Creșterea gradului de digitalizare

În vederea dezvoltării comunei, s-a stabilit ca unul dintre obiectivele specifice să fie creșterea gradului de digitalizare. Această măsură are ca scop folosirea tehnologiei digitale pentru a îmbunătăți calitatea și eficiența serviciilor publice, a spori accesul la informații și a dezvolta sectorul de afaceri.

Pentru a îndeplini această dorință, ar fi necesară elaborarea unei strategii de digitalizare care să identifice nevoile și oportunitățile de îmbunătățire a serviciilor publice și de sprijinire a sectorului de afaceri prin tehnologie. În acest proces, trebuie să se ia în considerare nevoile și cerințele locuitorilor, precum și resursele disponibile pentru implementarea soluțiilor digitale.

Un alt pas important ar fi dezvoltarea unei infrastructuri de comunicații moderne, care să permită accesul la internet de înaltă viteză și să ofere suport pentru tehnologii precum Internetul Lucrurilor (IoT) și rețelele 5G. Aceasta poate fi realizată prin parteneriate cu companii de telecomunicații sau prin accesarea de fonduri europene.

De asemenea, comuna ar putea încuraja utilizarea tehnologiei digitale în furnizarea serviciilor publice, cum ar fi serviciile de evidență a populației, impozite și taxe locale sau servicii de transport public. O platformă digitală unică ar permite locuitorilor să aibă acces rapid și ușor la informații și servicii online.

O parte din programele de finanțare pentru acest obiectiv specific sunt: Programul Operațional Creștere Inteligentă şi Digitalizare și Instrumente Financiare (POCIDIF), PNRR componenta 7, Programul Operațional Regional 2021-2027.

Obiectiv General 2 (OG 2) - O comună mai verde, fără emisii de carbon

Comunitatea urmărește să reducă amprenta de carbon și să protejeze mediul înconjurător prin promovarea unui stil de viață sustenabil și prin adoptarea de politici și măsuri care să minimizeze impactul asupra mediului.

Aceste măsuri pot include investiții în surse regenerabile de energie precum panouri solare sau turbine eoliene, precum și promovarea transportului sustenabil prin utilizarea bicicletelor, transportului în comun sau vehiculelor electrice.

În plus, comunitatea poate încuraja utilizarea surselor locale de hrană și agricultura ecologică pentru a reduce emisiile de gaze cu efect de seră asociate cu transportul de alimente și cu practicile agricole convenționale. Scopul general este de a crea o comunitate durabilă și sănătoasă care să respecte mediul înconjurător și să încurajeze adoptarea de practici mai responsabile și sustenabile pentru a proteja planeta noastră.

Acest obiectiv general are ca și obiective specifice următoarele:

- ✓ OS 2.1 Creșterea eficienței energetice,
- ✓ OS 2.2 Reducerea emisiilor de carbon,
- ✓ OS 2.3 Dezvoltarea si protecția mediului.

OS 2.1 Creșterea eficienței energetice

Pentru a reduce consumul de energie și emisiile de gaze cu efect de seră, este important să se îmbunătățească eficiența energetică. Comunitatea poate lua o serie de măsuri pentru a atinge acest obiectiv și a economisi costuri.

O primă măsură ar fi îmbunătățirea izolației termice a clădirilor, reducând astfel nevoia de încălzire și răcire și diminuând costurile asociate cu energia. În plus, instalarea de echipamente mai eficiente din punct de vedere energetic, cum ar fi aparate de aer condiționat, centrale termice sau surse de iluminat cu LED-uri, poate contribui la economisirea energiei și reducerea costurilor.

O altă soluție ar fi încurajarea utilizării de mijloace de transport mai eficiente din punct de vedere energetic, precum bicicletele și transportul în comun. Totodată, promovarea utilizării de surse regenerabile de energie, precum panourile solare sau turbinele eoliene, poate fi benefică pentru creșterea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră.

Aceste măsuri pot fi implementate prin intermediul politicii publice și prin educarea comunității cu privire la importanța utilizării eficiente a energiei și reducerii emisiilor de gaze cu efect de seră. În general, creșterea eficienței energetice în comuna Giarmata poate contribui la atenuarea schimbărilor climatice și la protejarea mediului înconjurător, în timp ce îmbunătățește calitatea vieții locuitorilor și economisește costuri.

Există posibilitatea obținerii de fonduri europene pentru proiecte care își propun să crească eficiența energetică în comunități și în clădiri. Acestea sunt disponibile prin diferite programe și inițiative precum PNRR, AFM și Programul Operațional Regional (POR).

Astfel, comunitățile pot beneficia de finanțare pentru proiecte care implică îmbunătățirea eficienței energetice în clădiri, instalarea de surse de energie regenerabilă, promovarea transportului sustenabil și alte măsuri care să conducă la reducerea consumului de energie și la limitarea emisiilor de gaze cu efect de seră.

Beneficiarii acestor fonduri pot fi autorități locale, organizații non-profit, întreprinderi mici și mijlocii și alte organizații care își propun să protejeze mediul înconjurător și să promoveze un stil de viață sustenabil.

Pentru a accesa aceste fonduri, comunitățile trebuie să elaboreze proiecte care să se încadreze în criteriile și obiectivele programelor respective și să depună o cerere de finanțare, care va fi evaluată de către autoritățile responsabile.

Fondurile europene reprezintă o oportunitate importantă pentru comunitățile care doresc să își îmbunătățească eficiența energetică și să contribuie la reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, în timp ce economisesc costuri și îmbunătățesc calitatea vieții locuitorilor. Astfel că, Primăria comunei Giarmata va profita de existența fondurilor EU pentru eficientizarea energetică a clădirilor pe care le deține.

OS 2.2 Reducerea emisiilor de carbon

În comuna Giarmata din județul Timiș, reducerea emisiilor de carbon este un obiectiv crucial pentru combaterea schimbărilor climatice și protejarea mediului. Comunitatea are posibilitatea de a implementa o serie de măsuri menite să reducă emisiile de carbon și să contribuie la lupta împotriva încălzirii globale.

Unul dintre cele mai importante demersuri poate fi reprezentat de promovarea utilizării energiilor regenerabile, cum ar fi energia solară sau eoliană, și diminuarea utilizării combustibililor fosili, care sunt principalele surse de emisii de carbon. Pentru a atinge obiectivele propuse, comunitatea poate accesa fonduri europene prin PNRR, AFM sau Programul Operațional Regional (POR) și poate elabora proiecte cu accent pe energia regenerabilă.

În plus, educarea comunității poate fi un factor esențial în reducerea emisiilor de carbon prin conștientizarea importanței protejării mediului înconjurător și a adoptării unui stil de viață sustenabil. Prin eforturi concertate, comunitatea Giarmata poate contribui la reducerea emisiilor de carbon și la protejarea mediului înconjurător, creând astfel un viitor mai durabil pentru toți locuitorii săi.

Măsurile pe care le vor lua autoritățile comunei Giarmata pentru reducerea emisiilor de carbon vor fi: dezvoltarea infrastructurii de transport verde, construirea unor stații de reîncărcare pentru vehiculele electrice, reducerea consumului de energie electrică la nivelul locuințelor, realizarea unui sistem centralizat de producere și distribuție proprie a energiei termice utilizând sursa de energie geotermală etc.

Din analiza planurilor Municipiului Timișoara și a Consiliului Județean Timiș reiese necesitatea și oportunitatea construirii unei rețele de piste de bicicletă în Comuna Giarmata. Proiectul are două obiective importante: atragerea de turiști și oferirea de alternative la metodele tradiționale de transport.

În primul rând, construirea de piste de bicicletă și popasuri turistice în zonele pitorești din Comuna Giarmata poate atrage turiști și poate contribui la dezvoltarea economică a zonei.

În al doilea rând, prin oferirea unei alternative la modalitățile de transport existente, proiectul poate încuraja utilizarea bicicletei ca mijloc de transport, cu beneficii evidente pentru mediu și pentru economie. În prezent, deplasarea în zonă se face în principal cu mașina personală, autobuzul sau trenul, care prezintă dezavantaje semnificative.

Având în vedere distanța relativ mică dintre Comuna Giarmata și Timișoara, transportul cu bicicleta ar putea fi o opțiune viabilă și eficientă atât din punct de vedere economic, cât și din punct de

vedere al impactului asupra mediului. Pentru a atinge aceste obiective, se propune construirea unei piste de biciclete și a unor popasuri pentru bicicliști în Comuna Giarmata.

OS 2.3 Dezvoltarea si protecția mediului

Pentru a garanta un viitor sustenabil pentru planeta noastră, este esențial să dezvoltăm și să protejăm mediul înconjurător, un sistem complex de interacțiuni între elementele naturale și cele create de oameni, care este afectat constant de activitățile umane și poate avea un impact pozitiv sau negativ asupra acestuia.

Astfel, dezvoltarea durabilă, care își propune să satisfacă nevoile actuale ale societății fără a afecta capacitatea generațiilor viitoare de a-și satisface propriile nevoi, trebuie să ia în considerare aspectele economice, sociale și de mediu. În acest sens, protejarea mediului înconjurător este vitală pentru a garanta o calitate adecvată a aerului, apei și solului, pentru a preveni pierderea biodiversității și a habitatelor naturale, pentru a reduce poluarea și pentru a promova o gestionare durabilă a resurselor naturale, inclusiv pentru a minimiza impactul negativ al schimbărilor climatice și a încuraja adaptarea durabilă la acestea.

Dezvoltarea și protecția mediului sunt strâns legate, deoarece o dezvoltare durabilă nu poate fi realizată fără protejarea mediului înconjurător și protejarea mediului înconjurător este necesară pentru a asigura o dezvoltare durabilă. Prin urmare, trebuie să luăm măsuri pentru a proteja mediul înconjurător și a încuraja dezvoltarea durabilă, astfel încât să asigurăm un mediu sănătos și durabil pentru noi și pentru viitoarele generații.

În ultimul timp, nivelul de poluare a mediului a crescut semnificativ din cauza extinderii zonelor industriale și a aruncării deșeurilor în locuri nepotrivite de către cetățeni. Principalii responsabili pentru poluare sunt companiile industriale din comună și autostrada A1 care trece prin aceasta. Lucrările de construcții sunt de asemenea o sursă de particule de praf, ceea ce face necesară construirea unei stații de curățare pentru comuna respectivă.

Pentru a combate și preveni aceste surse de poluare, este necesară crearea unei perdele arboricole, compusă din trei straturi de arbori. Primul strat este format din arbori care cresc rapid, cum ar fi Paulownia, al doilea strat este format din plopi cu creștere rapidă, iar al treilea strat este compus din arbori denși și înalți, precum stejarul și platanul, care sunt capabili să consuma o cantitate mare de apă și să o elimine prin coroană, contribuind astfel la formarea norilor și producerea de precipitații.

Numărul și repartiția straturilor sunt determinate în mod intenționat pentru a menține curățenia mediului, iar utilizarea speciilor de arbori menționate anterior poate ajuta la protejarea zonei interioare de precipitații abundente și vânturi puternice cauzate de schimbările climatice.

Primăria comunei Giarmata intenționează să profite de fondurile UE și de fondurile guvernamentale și să amenajeze toate spațiile verzi pe care le deține și să înființeze altele. De asemenea, va realiza un centru de colectare selectivă a deșeurilor.

Obiectiv General 3 (OG 3) – O comună mai conectată, *cu rețele strategice de transport și digitale*

O dezvoltare corespunzătoare a rețelelor de transport și digitale poate spori conectivitatea comunei și poate contribui la crearea unui mediu mai prielnic pentru rezidenți. O rețea de transport bine pusă la punct poate reduce timpul de călătorie și poate facilita accesul la diferite zone din interiorul și din afara comunei. În plus, aceasta poate stimula creșterea economică prin intermediul transportului de bunuri și servicii.

În același timp, o rețea digitală bine dezvoltată poate furniza acces la servicii online, educație și asistență medicală, precum și informații și resurse pentru locuitori. O comunitate mai conectată digital poate facilita, de asemenea, accesul la oportunități de afaceri și poate promova inovația și dezvoltarea economică.

Astfel, investițiile în rețele strategice de transport și digitale pot aduce beneficii semnificative comunității locale prin îmbunătățirea accesului la servicii și prin facilitarea dezvoltării economice durabile.

Obiectivele specifice acestui obiectiv general sunt:

- ✓ OS 3.1 Dezvoltarea infrastructurii rutiere,
- ✓ OS 3.2 Dezvoltarea infrastructurii agricole,
- ✓ OS 3.3 Dezvoltarea sistemului de transport public,
- ✓ OS 3.4 Dezvoltarea infrastructurii digitale.

OS 3.1 Dezvoltarea infrastructurii rutiere

O dezvoltare adecvată a infrastructurii rutiere este vitală pentru progresul socio-economic al unei comunități. O rețea rutieră bine dezvoltată și modernizată poate contribui la îmbunătățirea mobilității cetățenilor și la creșterea accesului la servicii, facilități și oportunități economice.

În primul rând, o infrastructură rutieră adecvată poate reduce timpul de călătorie și poate facilita accesul la locuri de muncă, servicii de sănătate și educație, precum și la alte facilități sociale și culturale, îmbunătățind astfel calitatea vieții cetățenilor și reducând costurile de transport.

În al doilea rând, infrastructura rutieră poate fi un factor important în dezvoltarea economică a unei comunități. O rețea rutieră bine dezvoltată poate facilita transportul de bunuri și servicii, poate atrage investiții și poate stimula dezvoltarea economică locală. În plus, modernizarea drumurilor poate contribui la crearea de noi locuri de muncă în sectorul construcțiilor și poate sprijini dezvoltarea industriei locale.

În concluzie, investițiile în modernizarea și extinderea infrastructurii rutiere sunt esențiale pentru dezvoltarea durabilă a unei comunități. Astfel, o infrastructură rutieră adecvată poate aduce beneficii semnificative pentru cetățeni și poate încuraja dezvoltarea economică locală, ceea ce duce la o creștere a prosperității și a bunăstării în comunitate.

Modernizarea infrastructurii rutiere, inclusiv a drumurilor județene, comunale și agricole, este o necesitate importantă pentru dezvoltarea comunității. Din păcate, extinderea și modernizarea drumurilor comunale nu a putut ține pasul cu ritmul de creștere al zonelor rezidențiale, din cauza limitărilor bugetare ale primăriei. Această situație a dus la o discrepanță semnificativă între numărul de drumuri construite sau modernizate și necesitățile comunității.

Pentru a reduce această discrepanță, este esențial să identificăm resurse suplimentare, precum fondurile europene, și să accelerăm dezvoltarea infrastructurii rutiere.

Cele mai importante surse de finanțare pentru dezvoltarea infrastructurii rutiere ar fi: Programul Operațional Regional 2021-2027, PNRR, Programul Operațional Transport (POT) etc.

OS 3.2 Dezvoltarea infrastructurii agricole

Pentru a îmbunătăți producția agricolă și condițiile de trai ale comunităților rurale, este esențială dezvoltarea infrastructurii agricole. Infrastructura agricolă include diverse elemente, cum ar fi sistemele de irigații și canalizare, depozitarea și prelucrarea produselor agricole, drumurile agricole și alte facilități și echipamente necesare activităților agricole.

În primul rând, investițiile în infrastructura agricolă pot crește randamentul culturilor și calitatea produselor agricole prin asigurarea unei aprovizionări adecvate cu apă și drenaj eficient al solului. De asemenea, depozitarea și prelucrarea produselor agricole pot reduce pierderile de recoltă și pot adăuga valoare produselor agricole, sporind astfel veniturile fermierilor.

În al doilea rând, dezvoltarea infrastructurii agricole poate contribui la diversificarea economiei rurale și la crearea unui sector agro-industrial puternic. Prin investiții în prelucrarea și depozitarea produselor agricole, se pot crea noi oportunități de afaceri în comunitățile rurale, adăugând valoare produselor agricole și ajutând la creșterea veniturilor fermierilor.

În comuna Giarmata s-a identificat nevoia de a moderniza și extinde drumurile agricole, deoarece există drumuri care nu îndeplinesc standardele adecvate și există o lipsă de rețele care să asigure un acces adecvat la terenurile agricole. Prin analizarea atentă a drumurilor agricole existente, s-au identificat posibile direcții de investiții, inclusiv modernizarea și crearea de noi drumuri agricole pentru a îmbunătăți accesul la exploatațiile agricole și pentru a prelua traficul de mașini agricole de pe drumurile județene și pentru a deservi obiective turistice.

De asemenea, este necesară modernizarea infrastructurii de irigație pentru a asigura o agricultură performantă. În prezent, sistemul de irigație este foarte deteriorat și singurul lucru care a mai rămas din sistemul vechi este canalul de irigație. Este nevoie de reabilitarea canalului de irigație, înființarea unei stații de pompare și dotarea acesteia conform standardelor europene. Reabilitarea și modernizarea infrastructurii de irigație din comună pot fi realizate doar cu implicarea beneficiarilor și a organizațiilor utilizatorilor de apă pentru irigații.

Comuna Giarmata se va orienta spre obținerea de fonduri europene pentru dezvoltarea infrastructurii agricole, cele mai importante dintre acestea fiind prin intermediul PNRR, POR 2021-2027, Politica Agricolă Comună (PAC) etc.

Politica Agricolă Comună (PAC) este politica Uniunii Europene pentru agricultură și dezvoltare rurală, introdusă în anul 1962. Este una dintre cele mai importante și mai vechi politici ale UE și are ca principal obiectiv asigurarea unei producții alimentare suficiente și stabile pentru Uniunea Europeană, în timp ce garantează un nivel adecvat de trai pentru fermieri.[28]

Pentru a atinge acest obiectiv, PAC are patru obiective principale: creșterea productivității agricole, asigurarea unui venit echitabil pentru fermieri, stabilizarea pieței și asigurarea aprovizionării cu produse alimentare de înaltă calitate pentru consumatori.

Bugetul PAC este finanțat din contribuțiile statelor membre și reprezintă în prezent aproximativ 35% din bugetul total al UE. Comisia Europeană este responsabilă pentru implementarea PAC și dezvoltarea de regulamente și directive pentru fermieri și statele membre UE, prin aplicarea principiului subsidiarității.

[28] https://agriculture.ec.europa.eu/common-agricultural-policy_ro

În ultimii ani, PAC a fost supusă unor reforme semnificative, care au ca obiectiv reducerea impactului asupra mediului, creșterea sustenabilității și sprijinirea tinerilor fermieri și a agriculturii mici și mijlocii.

OS 3.3 Dezvoltarea sistemului de transport public

Pentru a dezvolta sistemul de transport public în comuna Giarmata, se pot lua în considerare mai multe opțiuni. Unele dintre acestea ar putea include:

- Îmbunătățirea infrastructurii rutiere - Pentru a facilita transportul public în comună, se poate lua în considerare îmbunătățirea infrastructurii rutiere, inclusiv reabilitarea și modernizarea drumurilor și a străzilor pentru a le face mai accesibile și mai sigure pentru utilizatorii de transport public.
- Extinderea rețelei de transport public - O altă opțiune ar fi să se extindă rețeaua de transport public din comuna Giarmata. Acest lucru ar putea include adăugarea de rute de autobuze sau troleibuze care să acopere mai multe zone din comună.
- Promovarea utilizării transportului public - În cele din urmă, promovarea utilizării transportului public în comuna Giarmata ar putea fi un alt factor important în dezvoltarea acestui sistem. Acest lucru poate fi realizat prin campanii de conștientizare și educație a cetățenilor privind beneficiile utilizării transportului public, precum și prin implementarea de politici și inițiative care să încurajeze utilizarea acestui tip de transport.

OS 3.4 Dezvoltarea infrastructurii digitale

Dezvoltarea infrastructurii digitale este extrem de importantă în lumea modernă, deoarece tehnologia și internetul joacă un rol din ce în ce mai mare în viețile noastre. O infrastructură digitală bine dezvoltată poate avea o serie de beneficii, printre care:

- Accesul la informații - Prin intermediul unei infrastructuri digitale bine dezvoltate, oamenii pot avea acces rapid și ușor la o varietate de informații și resurse online, inclusiv site-uri web, aplicații și servicii.
- Dezvoltarea economiei digitale - Dezvoltarea unei infrastructuri digitale poate ajuta la crearea și dezvoltarea economiei digitale, inclusiv prin facilitarea comerțului electronic și a dezvoltării de noi servicii și produse digitale.
- Îmbunătățirea calității vieții - Infrastructura digitală poate fi folosită pentru a îmbunătăți calitatea vieții prin furnizarea de servicii publice online, cum ar fi sănătatea și educația, care pot fi accesate de la distanță.
- Eficiența și productivitatea - O infrastructură digitală bine dezvoltată poate ajuta la îmbunătățirea eficienței și productivității prin utilizarea de tehnologii digitale pentru a automatiza procesele și a reduce costurile.

Dezvoltarea infrastructurii digitale la nivelul unei comune poate aduce numeroase beneficii, care pot contribui la îmbunătățirea vieții comunității în ansamblu. Aceste beneficii includ:

- Îmbunătățirea accesului la serviciile publice - Dezvoltarea infrastructurii digitale poate ajuta la îmbunătățirea accesului la serviciile publice, cum ar fi serviciile administrative și de sănătate. Acestea pot fi accesate online, ceea ce poate ajuta la eliminarea barierei geografice și la reducerea timpului și costurilor asociate cu deplasarea în alte zone.
- Creșterea economiei locale - O infrastructură digitală bine dezvoltată poate ajuta la dezvoltarea economiei locale prin crearea de noi oportunități de afaceri și locuri de muncă. Acest lucru este deosebit de important în comunitățile mai mici, care pot avea mai puține resurse și o piață mai restrânsă.

- Îmbunătățirea eficienței administrative - O infrastructură digitală bine dezvoltată poate ajuta la îmbunătățirea eficienței administrative prin automatizarea proceselor și reducerea timpului și costurilor asociate cu procesele manuale.

Fonduri europene pentru dezvoltarea infrastructurii digitale se poate acces, în principal, prin intermediul PNRR, POCIDIF, POR 2021-2027 etc.

Obiectiv General 4 (OG 4) – O comună mai socială

Unul dintre principalele obiective ale Uniunii Europene este implementarea pilonului european al drepturilor sociale, cu scopul de a sprijini calitatea locurilor de muncă, educația, competențele, incluziunea socială și accesul egal la sistemul de sănătate.

Acest efort continuu vizează asigurarea unui nivel minim de protecție socială și drepturi pentru toți cetățenii UE. Prin punerea în aplicare a acestui pilon, se poate contribui la creșterea prosperității și bunăstării sociale în UE prin dezvoltarea unui sistem solid de protecție socială și asigurarea unui nivel minim de drepturi și beneficii pentru toți cetățenii europeni.

În plus, sprijinirea calității locurilor de muncă și a incluziunii sociale poate duce la creșterea stabilității economice și la reducerea decalajelor economice și sociale din interiorul UE.

Comuna Giarmata are ca obiectiv dezvoltarea infrastructurii și programelor în diferite domenii, pentru a îmbunătăți calitatea vieții tuturor cetățenilor săi. Unul dintre obiectivele principale este de a oferi acces tuturor la servicii publice de utilități, precum apa, canalizarea, energia electrică și gazul. Pentru a atinge acest obiectiv, comuna va investi în infrastructura necesară și va colabora cu furnizorii de servicii publice pentru a îmbunătăți calitatea și accesibilitatea serviciilor.

În plus, comuna își propune să dezvolte turismul și agroturismul prin investiții în infrastructura de agrement și promovarea atracțiilor turistice locale. Prin dezvoltarea infrastructurii medicale și a programelor de sănătate, comuna dorește să ofere un sistem de sănătate modern și accesibil pentru toți cetățenii săi, reducând în același timp costurile pentru serviciile medicale.

În ceea ce privește infrastructura socială, comuna va investi în centrele de îngrijire a copiilor și a persoanelor în vârstă sau cu dizabilități și va dezvolta programe sociale pentru a sprijini grupurile vulnerabile. În domeniul educației, comuna va investi în infrastructura școlară și va dezvolta programe educaționale pentru a oferi o educație de calitate tuturor elevilor, inclusiv programe pentru adulți pentru îmbunătățirea nivelului de instruire și competențelor.

În final, comuna va dezvolta infrastructura culturală și va lansa programe culturale pentru a promova patrimoniul cultural local și pentru a oferi o gamă variată de activități culturale pentru locuitorii săi. Prin implementarea acestor obiective specifice, comuna Giarmata speră să creeze o comunitate prosperă și inclusivă, care să ofere un nivel ridicat de trai și să îmbunătățească calitatea vieții pentru toți cetățenii săi.

- ✓ OS 4.1 Asigurarea accesului tuturor cetățenilor la sistemul de utilități
- ✓ OS 4.2 Dezvoltarea turismului și agroturismului și a infrastructurii de agrement
- ✓ OS 4.3 Infrastructură și programe de sănătate
- ✓ OS 4.4 Infrastructură și programe sociale
- ✓ OS 4.5 Infrastructură și programe educaționale
- ✓ OS 4.6 Infrastructură și de programe culturale

OS 4.1 Asigurarea accesului tuturor cetățenilor la sistemul de utilități

Infrastructura de utilități din comuna Giarmata trebuie dezvoltată pentru multiplele beneficii pe care le aduce comunităților. În primul rând, această infrastructură este esențială pentru dezvoltarea economică a comunităților, iar lipsa sa poate duce la stagnarea economică a acestora.

În al doilea rând, dezvoltarea infrastructurii de utilități poate îmbunătăți semnificativ calitatea vieții locuitorilor prin asigurarea accesului la apă potabilă, canalizare și energie electrică. În plus, această dezvoltare poate reduce riscurile de sănătate publică asociate cu apa contaminată sau cu canalizarea

insuficientă. De asemenea, dezvoltarea infrastructurii de utilități poate contribui la protejarea mediului înconjurător prin reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și utilizarea energiilor regenerabile.

În cele din urmă, investițiile în infrastructură pot reduce decalajele economice și sociale dintre comunități și pot spori accesul la resurse necesare pentru a îmbunătăți condițiile de trai și de afaceri din comunități, contribuind la creșterea economiei locale și la reducerea sărăciei.

Pentru o viață modernă și un standard înalt de calitate a vieții, existența utilităților este esențială. În prezent, conviețuirea unui număr mare de oameni într-un spațiu restrâns nu ar fi posibilă fără realizările inginerești care au condus la dezvoltarea rețelelor de apă și canal, la utilizarea electricității și la alte tehnologii avansate. În trecut, conviețuirea în condiții insalubre era o problemă comună, însă evoluția tehnologiei a permis crearea unui mediu mai sigur și sănătos pentru cetățeni. Astăzi, rețelele de utilități bine dezvoltate sunt indispensabile pentru societățile dezvoltate, fără de care viața modernă nu ar fi posibilă.

Considerăm că este necesară înființarea unei stații proprii de epurare și tratare a apei pentru a face față dezvoltării imobiliare din comuna Giarmata. Acest proiect presupune forarea a 5-7 fântâni sau mai multe, în funcție de necesități, pentru a crea un circuit conectat la o stație de tratare a apei existentă, precum și distribuirea apei prin rețeaua existentă. După epurare, compostul dens rezultat poate fi vândut ca îngrășământ, iar apa poate fi folosită pentru irigații.

Pe lângă necesitatea extinderii rețelei de iluminat public, dezvoltarea în paralel a rețelelor de utilități publice și a rețelei de drumuri este esențială pentru a asigura confortul cetățenilor și pentru a stimula economia locală. Achiziționarea de stâlpi de iluminat și modernizarea rețelei existente prin achiziționarea unor lămpi de iluminat mai eficiente energetic sunt soluțiile propuse pentru extinderea rețelei de iluminat public. De asemenea, se dorește extinderea rețelei de gaze naturale.

Pentru modernizarea infrastructurii de utilități se pot accesa fonduri europene prin diferite programe, cele mai importante fiind: Programul Operațional Dezvoltare Durabilă (PODD), PNRR, POR 2021-2027 etc.

OS 4.2 Dezvoltarea turismului și agroturismului și a infrastructurii de agrement

Turismul este o altă ramură care poate contribui la durabilitatea și creșterea economică, prin stimularea diversificării economiilor. Satele Giarmata și Cerneteaz din comuna Giarmata au devenit exemple de dezvoltare a mediului rural și se continuă eforturile de îmbunătățire, inclusiv prin atragerea unui număr mai mare de turiști. Atât administrația locală, cât și programele de finanțare și susținere, se concentrează pe diversificarea economiei și promovarea elementelor culturale și turistice din zonă, în ciuda nivelului ridicat de dezvoltare bazat pe norme și aspecte europene.

Pentru a face față cerințelor și așteptărilor, respectiv de a putea primi sprijin în cadrul programelor lansate de Uniunea Europeană, se recomandă crearea unui pachet de promovare a potențialului turistic prin colaborarea cu agenții de turism, asociații și fundații. Pentru promovarea turismului în Giarmata, în linii generale, se recomandă:

- Înființarea, eficientizarea și modernizarea infrastructurilor de turism;
- Sprijin și consultanță oferită întreprinzătorilor în domeniu pentru accesarea fondurilor structurale;
- Crearea de noi locuri de muncă și pregătirea forței de muncă pentru ridicarea calității serviciilor în turism;
- Elaborarea de materiale de promovare, unitare și de calitate: postere, broșuri, materiale informative etc.;

- Integrarea pachetelor și circuitelor turistice;
- Încurajarea oricăror altor canale și mijloace de promovare a turismului;
- Realizarea unui studiu privind potențialul turistic al zonei și posibilităților de dezvoltare turistică pentru identificarea și promovarea unor produse tradiționale, culturale, turistice;
- Dezvoltarea meșteșugurilor și artizanatului;
- Dezvoltarea programului „Sat de vacanță”;
- Realizarea unui program turistic și exploatarea turismului de weekend;
- Amenajarea unui centru public de recreere;
- Amenajarea unui aquapark cu căsuțe pentru cazare pentru turismul de weekend;
- Măsuri de creștere a valorii turistice a pădurilor, prin lucrări de îngrijire și administrare a arboretelor, lucrări de îmbunătățire a calității solului din pădure, gospodărirea pădurii;
- Stimularea turismului în condiții de protejare a mediului înconjurător.

Întrucât există programe de finanțare prin fonduri structurale, se recomandă accesarea unor investiții viabile ce au în vedere valorificarea potențialului turistic local, cu următoarele puncte cheie:

- Organizarea de spații și activități de agrement;
- Revitalizarea artei, culturii și spiritului comunei;
- Crearea infrastructurii pentru turism și agroturism.

Fiind o comună cu istoric, se ține mult la manifestarea identităţii culturale, a tradiţiilor şi a obiceiurilor. Protejarea moştenirii rurale este extrem de importantă în ceea ce priveşte dezvoltarea turismului rural ca modalitate de promovare a satelor româneşti, cu un efect pozitiv asupra atragerii turiştilor şi cu beneficii economice pentru populaţia locală.

De asemenea, prin sprijinirea suprafeţelor agricole cu valoare naturală înaltă se poate asigura pentru viitor o bază de dezvoltare durabilă a zonelor rurale, care să includă totodată promovarea produselor alimentare tradiţionale şi diversificarea activităţilor prin turism durabil.

Se urmărește să se stimuleze dezvoltarea meșteșugurilor și a micii industrii în Giarmata, cu scopul de a consolida clasa de mici meșteșugari și artizani, care își desfășoară activitatea individual sau în cadrul unor asociații și alte organizații, în localitățile rurale. Se intenționează protejarea meseriilor care presupun un număr mare de operații executate manual și reluarea serviciilor și a produselor realizate de aceștia, în special a celor cu specific tradițional, inclusiv obiecte de artă populară și artizanat, prin promovarea acestora pe piețele naționale și internaționale. Chiar dacă în prezent meșteșugurile și artizanatul sunt practic inexistente în comună, se poate încuraja revigorarea acestora pentru a păstra tradițiile și spiritul popular rural. Un exemplu ar fi meșteșugul tradițional de realizare a coșurilor din nuiele, care a existat în trecut.

Un obiectiv important este construirea de pensiuni-restaurant cu caracter agroturistic, pentru a satisface nevoile de cazare și alimentare în stil tradițional specific zonei. Proiectul vizează diversificarea economiei rurale, dezvoltarea serviciilor și crearea de noi locuri de muncă în mediul rural, precum și încurajarea menținerii și dezvoltării activităților meșteșugărești tradiționale.

În ceea ce privește dezvoltarea turismului, există oportunități importante de finanțare prin accesarea diverselor fonduri europene disponibile prin Planul Național de Redresare și Reziliență (PNRR) sau Programul Operațional Regional (POR) 2021-2027.

Aceste fonduri europene pot fi accesate de către autoritățile locale, organizațiile neguvernamentale și companiile din domeniul turistic, pentru proiecte care vizează dezvoltarea infrastructurii turistice, creșterea atractivității destinațiilor turistice, îmbunătățirea serviciilor turistice și creșterea calității acestora.

OS 4.3 Infrastructură și programe de sănătate

Sănătatea a fost întotdeauna o prioritate crucială și esențială, deoarece un sistem modern și performant de îngrijire medicală contribuie la bunăstarea societății. În conformitate cu normele europene, un sistem modern de sănătate oferă cele mai bune condiții de trai pentru cetățeni, reprezentând un model în ceea ce privește promovarea unui stil de viață sănătos.

Pentru bunăstarea locuitorilor comunei Giarmata, existența unei infrastructuri de sănătate adecvate și accesibile este foarte importantă. În multe zone rurale din România, accesul la servicii medicale este încă un privilegiu, ceea ce afectează negativ starea de sănătate a locuitorilor și calitatea vieții acestora.

Deși în marile orașe există o rețea de spitale și clinici, accesul la acestea poate fi limitat din cauza distanței și a costurilor ridicate de transport pentru cei care trăiesc în zonele rurale. De asemenea, personalul medical este insuficient în multe comunități rurale, ceea ce face ca serviciile medicale disponibile să fie limitate sau chiar absente.

În consecință, o infrastructură de sănătate adecvată în comunitățile rurale poate îmbunătăți semnificativ starea de sănătate a locuitorilor și poate reduce riscurile pentru sănătate. Aceasta poate, de asemenea, spori calitatea vieții și poate atrage noi rezidenți și investiții în aceste comunități.

Astfel, construirea și dotarea de policlinici, cabinete medicale, spitale și alte facilități medicale în comunele rurale sunt esențiale pentru a asigura accesul la servicii medicale de calitate, pentru a reduce inegalitățile în sănătate și pentru a îmbunătăți calitatea vieții locuitorilor din aceste comunități.

Se dorește extinderea serviciilor medicale la nivelul comunei Giarmata prin construirea și dotarea unei policlinici, întrucât numărul anual de locuitori a crescut considerabil. Un sistem medical modern și eficient este important pentru bunăstarea comunității și reprezintă un indicator al dezvoltării unei comune conform standardelor europene. Acest proiect ar beneficia atât locuitorii comunei, cât și noii specialiști care ar avea oportunitatea de a-și desfășura activitatea în locul de baștină și de a se dezvolta profesional în comunitatea în care s-au născut. Pentru implementarea acestui proiect, este necesară colaborarea între administrația publică locală și Consiliul Județean. Aceste proiecte vor duce la un nivel performant de pregătire medicală, cu accent pe inovare, competitivitate și dezvoltare durabilă a programelor de sănătate.

Fonduri europene pentru acest obiectiv specific pot fi accesate prin programele POS, PNRR, POR 2021-2027 etc.

OS 4.4 Infrastructură și programe sociale

Încurajarea dezvoltării sociale este de importantă pentru bunăstarea locuitorilor din zonele rurale, iar sprijinul acordat de autoritățile locale poate juca un rol cheie în acest sens. Fiecare persoană merită șanse egale la o viață prosperă și la îmbunătățirea condițiilor de trai, iar programele sociale pot juca un rol important în atingerea acestui obiectiv.

O gamă variată de programe sociale, adaptate la nevoile specifice ale comunității, poate contribui la o dezvoltare durabilă și la crearea unui mediu de trai adecvat și benefic pentru toți locuitorii. Aceste programe pot fi esențiale în sprijinirea persoanelor vulnerabile, cum ar fi vârstnicii și persoanele cu dizabilități, dar și pentru tineri și familiile cu venituri reduse.

În plus, programele sociale adecvate pot aduce beneficii semnificative pentru întreaga comunitate, contribuind la îmbunătățirea nivelului de trai, reducerea inegalităților și stimularea

dezvoltării economice și sociale. Prin urmare, investițiile în infrastructura și programele sociale pot fi esențiale pentru asigurarea unei vieți mai bune și mai echitabile pentru toți locuitorii comunei Giarmata.

Astfel că se dorește înființarea și dotarea unui azil de bătrâni. Deschiderea unui azil de bătrâni (cămin de bătrâni) cu posibilități de staționare ar veni în ajutorul locuitorilor din generația a 3-a, care au mare nevoie de ajutor și suport din partea autorităților locale. Acest cămin prevede inițierea unui centru cu facilități medicale, destinat în special persoanelor vârstnice, al cărei scop principal este monitorizarea continuă a stării de sănătate, îmbunătățirea condiției fizice prin exerciții de kinetoterapie, individuale sau în grup, fizioterapie și crearea unei atmosfere relaxate prin programe de socializare și recreere. Dezvoltarea acestui centru este o soluție pentru cei rămași singuri, având privilegiul de a se afla într-un mediu plăcut, cu condiții de trai foarte bune și cu o îngrijire specială.

Responsabilitatea unui astfel de proiect revine administrației publice locale, care ar aloca un buget local pentru dezvoltarea unui astfel de centru, iar acest lucru ar contribui la bunăstarea și dezvoltarea locuitorilor comunei și asigurarea unui trai decent pentru bătrâni.

Un trai decent, are la bază condiții de existență și dezvoltări continue. În acest sens deschiderea unui centru de zi modern ar ajuta mult persoanele aflate în dificultate.

Se propune construirea și echiparea unui centru de locuințe de tip familial, ca o completare a proiectului anterior prezentat. Scopul acestui centru este să asigure un mediu armonios și dezvoltarea adecvată a copiilor și tinerilor temporar sau definitiv separați de familiile lor și plasați în centre de plasament. Apartamentele vor fi amenajate și dotate corespunzător pentru a crea un mediu plăcut și intim, care să permită copiilor să se relaxeze și să dobândească încredere în sine. Aceste plasamente sunt dispuse de Comisia pentru Protecția Copilului sau de instanța judecătorească în baza recomandării specialiștilor de la Serviciul Asistență Socială în Domeniul Protecției Drepturilor Copilului și Serviciul Management de Caz. Implementarea acestor proiecte ar aduce beneficii semnificative locuitorilor din comuna Giarmata, contribuind la îmbunătățirea nivelului lor de trai și oferind perspective de dezvoltare durabilă. Aceste proiecte reprezintă un sprijin important pentru persoanele și familiile aflate în dificultate.

Fonduri europene pentru acest obiectiv specific pot fi accesate prin programele: Programul Incluziune și Demnitate Socială (POIDS), PNRR, POR 2021-2027 etc.

OS 4.5 Infrastructură și programe educaționale

Educația ar trebui să fie fundamentul unei societăți prospere. Investițiile în educație reprezintă investiții în viitor, formând oameni responsabili și capabili să adauge valoare atât propriei persoane, cât și comunității din care fac parte, contribuind la crearea de bunăstare socială. În societatea actuală, există o cerere crescândă pentru indivizi sănătoși, cu o mentalitate corectă și cu niveluri ridicate de competență. O persoană educată este mai puțin predispusă la infracționalitate, poate asuma roluri sociale importante și poate oferi oportunități pentru dezvoltare și armonie socială.

Finanțarea educației ar trebui să fie o prioritate la nivel central, regional și local. Este important ca orice autoritate a administrației publice să ia în considerare faptul că reducerea bugetului alocat educației, fie din motive de austeritate, fie ca urmare a unor decizii politice, poate conduce la pierderi semnificative în ceea ce privește dezvoltarea pe termen lung.

De aceea, absorbția crescută a fondurilor structurale pe acest nivel este vitală. În plus, sporul migrator accentuat, care duce la o creștere anuală de aproximativ 1000 de locuitori care se mută în comună, în special tineri, și creșterea naturală concomitentă, necesită o extindere continuă și constantă

a infrastructurii și o diversificare a programelor educaționale, care reprezintă proprietăți de investiții importante pe acest nivel.

Pentru a dezvolta comuna Giarmata, este foarte importantă îmbunătățirea infrastructurii și implementarea programelor educaționale adecvate. Investițiile în programe educaționale și dezvoltarea școlilor din zonă pot duce la îmbunătățirea calității educației și la dezvoltarea abilităților necesare pentru a obține locuri de muncă mai bune. Aceste programe pot include formarea profesorilor și specialiștilor în domeniul educației, finanțarea de burse pentru elevii merituoși sau pentru familiile cu venituri reduse și dezvoltarea programelor care să îi ajute pe elevi să-și realizeze potențialul.

Prin urmare, investițiile în infrastructură și programe educaționale reprezintă un element-cheie pentru dezvoltarea comunei Giarmata și pentru îmbunătățirea nivelului de trai al locuitorilor.

Obiectivul de a investi în infrastructură și programe educaționale poate fi susținut prin accesarea fondurilor europene disponibile, în principal, prin programe precum: Programul Educație si Ocupare (POEO), PNRR, POR 2021-2027 etc.

OS 4.6 Infrastructură și de programe culturale

Conservarea și reabilitarea monumentelor și altor resurse culturale din comuna Giarmata poate fi un obiectiv important pentru a menține tradițiile și cultura locală vii. Aceste resurse culturale includ clădiri și monumente istorice, muzee, festivaluri tradiționale și alte evenimente culturale.

Pentru a putea conserva și reabilita aceste resurse culturale, pot fi necesare investiții financiare semnificative. Însă, prin accesarea de fonduri europene sau prin parteneriate cu alte organizații, aceste resurse culturale pot fi restaurate și puse în valoare pentru generațiile viitoare.

De asemenea, educația și programele culturale pot juca un rol important în păstrarea tradițiilor și a culturii locale. Acestea pot include programe de educație culturală în școli, organizarea de evenimente culturale și festivaluri, precum și promovarea turismului cultural. Toate acestea pot contribui la creșterea conștientizării și a aprecierii valorii culturale a comunei Giarmata și pot atrage turiști interesați de cultura și tradițiile locale.

În comună sunt în jur de 4 monumente, care au nevoie de întreținere și restaurare. Astfel că s-au putea urmări:

- Restaurarea, consolidarea, protecţia şi conservarea monumentelor istorice aflate în comună;
- Dotări interioare (instalaţii, echipamente şi dotări pentru asigurarea condiţiilor de climatizare, siguranţă la foc, antiefracţie);
- Dotări pentru expunerea şi protecţia patrimoniului cultural mobil şi imobil;
- Activități de marketing și promovare turistică a obiectivului restaurat, inclusiv digitizarea acestuia, în cadrul proiectului, pentru promovarea valorilor culturale ale comunei.

În vederea implementării proiectelor se pot stabili parteneriate între entități, respectiv:

- Autoritate a administraţiei publice locale, în calitate de lider în parteneriat cu altă autoritate publică locală, cu o autoritate publică centrală, unitate de cult sau ONG;
- Autoritate a administraţiei publice centrale, în calitate de lider în parteneriat cu o autoritate publică locală sau unitate de cult.

Obiectiv General 5 (OG 5) - O comună mai aproape de cetățeni

În UE, Comitetul European al Regiunilor reprezintă autoritățile locale și regionale, având un rol vital în promovarea democrației europene. În timpul pandemiei de COVID-19, liderii locali și regionali au fost motorul comunităților lor, luând măsuri urgente și contribuind la redresarea UE. Prin urmare, Comitetul și-a stabilit trei priorități principale pentru a apropia Europa de cetățenii săi din perspectiva satelor, orașelor și regiunilor.

- Principiul subsidiarității impune luarea deciziilor la nivelul cel mai apropiat de cetățeni,
- Atunci când se iau decizii la nivel european, este important să se țină cont de angajamentul de a aborda schimbările majore cu care se confruntă satele, orașele și regiunile UE,
- valorizarea coeziunii va fi promovată în toate politicile și programele UE.

Așadar autoritățile comunei Giarmata își propun să se alinieze valorilor UE și să fie o comună mai aproape de cetățenii săi.[29]

✓ *OS 5.1 Creșterea capacității administrative și dezvoltarea serviciilor publice*

Creșterea capacității administrative și dezvoltarea serviciilor publice în comuna Giarmata sunt foarte importante pentru asigurarea unei guvernări eficiente și a unui nivel ridicat de calitate a vieții pentru locuitorii acestei comune.

În primul rând, creșterea capacității administrative înseamnă că autoritățile locale sunt capabile să ia decizii informate și să ofere servicii publice de calitate, care să satisfacă nevoile comunității. Prin dezvoltarea capacității administrative, se pot implementa politici publice mai eficiente, se pot identifica mai bine problemele comunității și se poate răspunde mai rapid la acestea.

De asemenea, dezvoltarea serviciilor publice în comuna Giarmata poate avea un impact pozitiv semnificativ asupra vieții locuitorilor. Serviciile publice, cum ar fi sistemul de alimentare cu apă, canalizare, salubritate, transport, asistență socială și medicală, sunt de nelipsit pentru o comunitate sănătoasă și prosperă. Dezvoltarea acestor servicii poate îmbunătăți calitatea vieții locuitorilor și poate atrage noi rezidenți și investitori în comună.

În plus, dezvoltarea capacității administrative și a serviciilor publice poate ajuta la crearea de locuri de muncă, deoarece este nevoie de oameni pentru a implementa și a furniza aceste servicii. În acest fel, comuna poate stimula economia locală și poate oferi oportunități de angajare pentru locuitorii săi.

În concluzie, creșterea capacității administrative și dezvoltarea serviciilor publice sunt esențiale pentru o comunitate sănătoasă și prosperă. În cazul comunei Giarmata, acestea ar putea îmbunătăți calitatea vieții locuitorilor, ar putea atrage noi investitori și ar putea contribui la dezvoltarea economică a comunei.

Primăria comunei Giarmata își propune să acceseze diferite fonduri EU pentru atingerea acestui obiectiv specific, dorindu-și realizarea următoarelor proiecte: modernizarea clădirilor publice din comuna Giarmata, îmbunătățirea sistemului de management al documentelor și dezvoltarea capacității administrative, implementarea de politici și instrumente moderne de management al resurselor umane în cadrul Primăriei Giarmata etc

[29] Apropierea Europei de cetățeni, Prioritățile politice ale Comitetului European al Regiunilor pentru perioada 2020-2025

- ✓ *OS 5.2 Realizare planificare strategică și teritorială*

Realizarea planificării strategice și teritoriale în comuna Giarmata este un element important pentru dezvoltarea durabilă, inteligentă și incluzivă a comunității locale.

Planificarea strategică și teritorială reprezintă un proces prin care se stabilesc obiective, strategii și acțiuni pentru dezvoltarea socio-economică a zonei respective, luând în considerare nevoile și potențialul local. Prin urmare, aceasta permite identificarea și valorificarea resurselor disponibile, precum și promovarea unui mediu favorabil pentru atragerea investițiilor, creșterea ocupării forței de muncă și îmbunătățirea condițiilor de viață ale locuitorilor.

În contextul global actual, cu provocări cum ar fi schimbările climatice, creșterea economică nesustenabilă și inegalitățile sociale, planificarea strategică și teritorială devine un instrument vital pentru asigurarea unui viitor mai bun pentru comunitățile locale. Aceasta poate contribui la construirea unei societăți mai echitabile și durabile, prin promovarea unor strategii și acțiuni care să valorifice potențialul local și să răspundă nevoilor și provocărilor actuale și viitoare.

În concluzie, realizarea planificării strategice și teritoriale în comuna Giarmata poate juca un rol important în dezvoltarea durabilă și incluzivă a comunității locale, precum și în construirea unei societăți mai echitabile și mai sănătoase.

V. Concluzii

În urma unui proces științific riguros, bazat pe o metodologie de lucru și consultări cu entitățile interesate, Strategia de dezvoltare locală a comunei Giarmata pentru perioada 2021-2027 a fost elaborată. Scopul acestei strategii a fost de a contura o viziune și direcții orientative pentru creșterea durabilă, inteligentă, ecologică și orientată spre incluziune socială a domeniilor strategice de dezvoltare existente la nivelul comunității.

Strategia s-a construit pe o imagine clară a situației economico-sociale a comunei, în acord cu direcțiile formulate la nivel județean, regional, național și european. Ca instrument de politică publică, această strategie trebuie asimilată de către administrația publică locală și supusă unui proces continuu de ajustare, pentru a permite actualizarea și focalizarea eforturilor în vederea dezvoltării socio-economice dorite de comunitate.

Scopul final al acestei strategii este de a îmbunătăți condițiile de trai și de a crea o societate sănătoasă, competitivă, cu o mentalitate pozitivă și orientată spre creștere, adăugare de plus-valoare și bunăstare. Așadar, obiectivele generale și obiectivele specifice stabilite pentru perioada 2021-2027, sunt:

OG 1 - O comună mai inteligentă
- ✓ OS 1.1 Dezvoltarea Întreprinderilor Mici și Mijlocii (IMM) prin Inovare și Tehnologizare
- ✓ OS 1.2 Creșterea gradului de digitalizare

OG 2 - O comună mai verde, fără emisii de carbon
- ✓ OS 2.1 Creșterea eficienței energetice
- ✓ OS 2.2 Reducerea emisiilor de carbon
- ✓ OS 2.3 Dezvoltarea si protecția mediului

OG 3 - O comună mai conectată
- ✓ OS 3.1 Dezvoltarea infrastructurii rutiere
- ✓ OS 3.2 Dezvoltarea infrastructurii agricole
- ✓ OS 3.3 Dezvoltarea sistemului de transport public
- ✓ OS 3.4 Dezvoltarea infrastructurii digitale

OG 4 - O comună mai socială
- ✓ OS 4.1 Asigurarea accesului tuturor cetățenilor la sistemul de utilități
- ✓ OS 4.2 Dezvoltarea turismului și agroturismului și a infrastructurii de agrement
- ✓ OS 4.3 Infrastructură și programe de sănătate
- ✓ OS 4.4 Infrastructură și programe sociale
- ✓ OS 4.5 Infrastructură și programe educaționale
- ✓ OS 4.6 Infrastructură și de programe culturale

OG 5 - O comună mai aproape de cetățeni
- ✓ OS 5.1 Creșterea capacității administrative și dezvoltarea serviciilor publice
- ✓ OS 5.2 Realizare planificare strategică și teritorială

VI. Bibliografie

- Strategia energetică a României 2020-2030, cu perspectiva anului 2050
- Strategia Națională pentru Dezvoltarea Durabilă a României 2030
- Planul Național de Acțiune pentru implementarea SNDDR 2030
- Strategia regională de specializare inteligentă, ADR VEST
- Apropierea Europei de cetățeni, Prioritățile politice ale Comitetului European al Regiunilor pentru perioada 2020-2025
- Strategia de dezvoltare a județului Timiș, http://www.cjtimis.ro/
- Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației, https://www.mdlpa.ro/
- Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene, https://oportunitati-ue.gov.ro/
- Programul Operațional Regional 2021 – 2027
- Planul național de redresare și reziliență (PNRR)
- Ziua de Vest
- Express de Banat
- Site-ul oficial al Primăriei Giarmata – www.primariagiarmata.ro
- https://www.europarl.europa.eu/factsheets/ro/sheet/70/energia-din-surse-regenerabile
- https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/international-strategies
- https://ec.europa.eu/info/strategy
- https://sdgs.un.org/
- https://mfe.gov.ro/minister/perioade-de-programare/perioada-2021-2027/
- https://insse.ro/cms/sites/default/files/com_presa/com_pdf/somaj_tr3r_21.pdf
- https://economedia.ro/romania-avea-86-199-km-de-drumuri-publice-la-finalul-anului-trecut-date-ins-autostrazile-reprezinta-doar-53-din-total.html#.Y_tGd3ZByiM
- https://www.frf-ajf.ro/timis/echipe/as-unirea-cerneteaz-219.html/competitii
- https://energy.ec.europa.eu/topics/energy-efficiency
- https://research-and-innovation.ec.europa.eu/research-area/energy
- https://ro.wikipedia.org